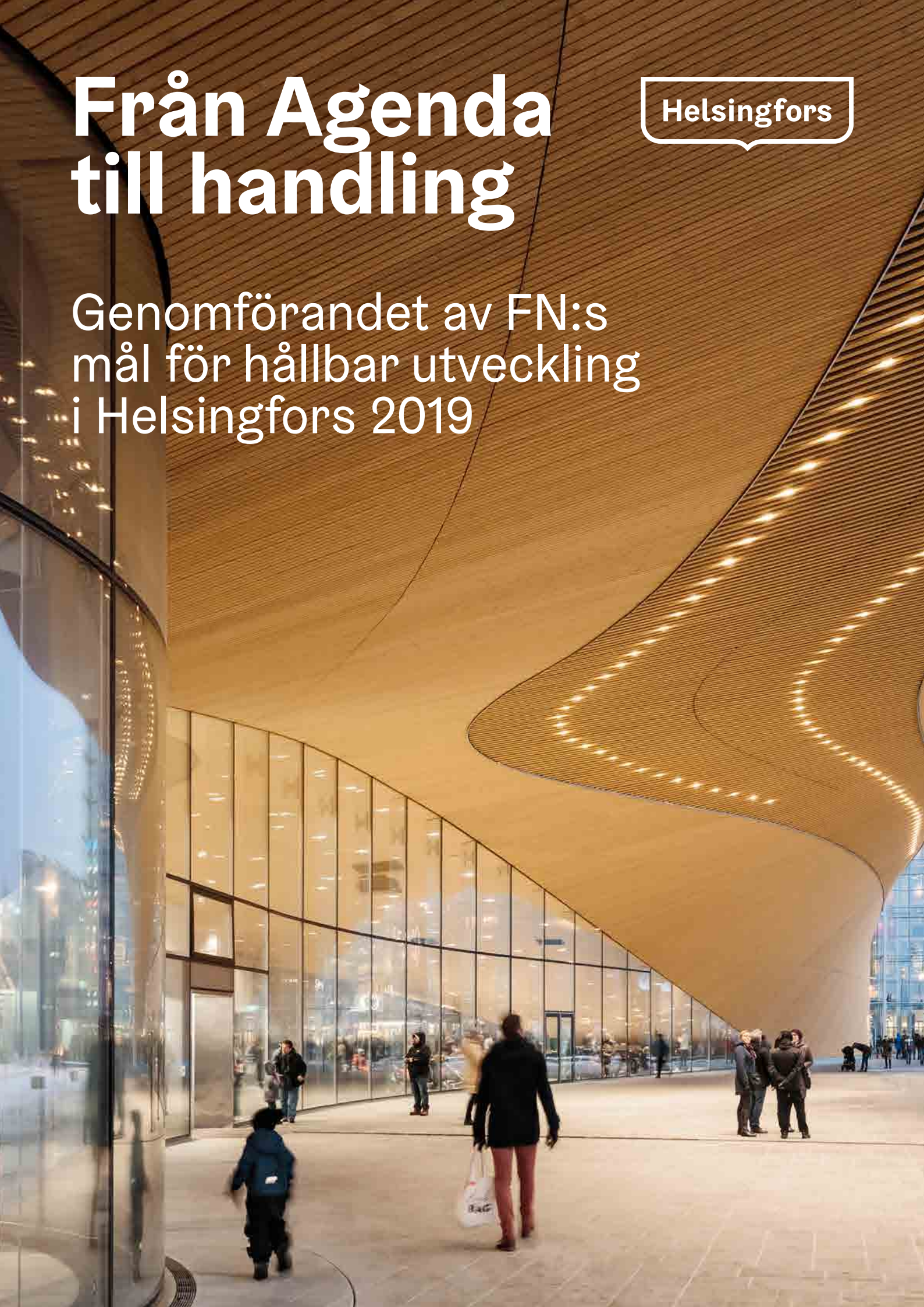

Från Agenda till handling

Helsingfors

Genomförandet av FN:s
mål för hållbar utveckling
i Helsingfors 2019

Helsingfors

Innehåll

- 2** Från agenda till handling
- 4** Inledning
- 5** Arbetsprocessen
- 7** Helsingfors stadsstrategi 2017–2021:
Den bäst fungerande staden i världen
- 8** Målen i Helsingfors stadsstrategi
- 9** Helsingfors stadsstrategi och FN:s hållbarhetsmål
- 10** FN:s hållbarhetsmål och Helsingfors stadsstrategi
- 14** SDG4: God utbildning för alla
- 22** SDG8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 36** SDG10: Minskad ojämlikhet
- 52** SDG13: Bekämpa klimatförändringen
- 62** SDG16: Fredliga och inkluderande samhällen
- 75** Sammanfattning och slutsatser

Från Agenda till handling

Genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling i Helsingfors 2019

FN:s medlemsstater avtalade 2015 om målen och åtgärdsprogrammet för den hållbara utvecklingen. Agenda 2030 syftar på att avskaffa extrem fattigdom samt på att nå en hållbar utveckling där miljön, ekonomin och människan beaktas jämlikt.

En stor del av det verkliga uppfyllandet av hållbarhetsmålen sker på lokal nivå. Städernas spelar en stor roll i arbetet för att målen ska kunna nås. Hållbarhetsmålen går från agenda till handling just på stadsnivå. För att lyckas med målen måste länder och städer kraftigt samarbeta i framtiden.

Helsingfors vill vara den mest fungerande staden i världen och stå fram som en pionjär på lokalt uppfyllande av det globala ansvaret. I vår strategi kan flera mål identifieras via vilka staden deltar i främjandet av FN:s hållbarhetsmål. Målen genomskär vår stadsstrategi men för att de ska konkretiseras krävs även en närmare granskning.

I maj 2018 blev New York den första staden i världen som rapporterade utvecklingen av FN:s hållbarhetsmål med en modell på stadsnivå. I juni 2018 publicerade staden den första frivilliga uppfyllnadsrapporten. Rapporten gör New Yorks utveckling synlig på ett sätt som möjliggör en jämförelse med FN:s mätare och som visar hur stadens program för hållbar utveckling lyckas i förhållande till dessa mätare. Programmet har även skapat nya samarbetsmöjligheter för staden tillsammans med FN:s olika aktörer samt med medlemsstater, andra städer och intressentgrupper. Det har även främjat den internationella debatten och lyft upp hållbarhetsmålen på en konkret nivå.

Helsingfors bestämde i september 2018 att följa New Yorks exempel och som första stad i Europa förbinda sig med att rapportera uppfyllandet av hållbarhetsmålen på stadsnivå. Syftet med rapporteringen är att synliggöra hur Helsingfors strategi har lyckats i förhållande till FN:s hållbarhetsmål, skapa förståelig och öppen information om stadens hållbara utveckling, främja dialog och samarbete med den internationella gemenskapen, främja städernas möjlighet till dialog med FN och även visa Helsingfors eventu-

Hållbarhetsmålen går från agenda till handling just på stadsnivå.

ella svagheter som vi kan ingripa i. Den långsiktiga visionen är att skapa lösningar och informations om hjälper städerna runt om i världen att uppfylla FN:s mål för den hållbara utvecklingen så att Agenda 2030 verkligen uppfylls.

Under det senaste året har vi i samarbete med New York inspirerat andra städer till att delta i uppfyllandet av den frivilliga rapporten om verkställandet och i sommar ger många städer runt om i världen sin rapport till FN. Vårt mål är konkret verksamhet och resultat – inte bara att skapa rapporter. Städernas gemensamma röst hörs nu antagligen kraftigare än någonsin och budskapet är klart – för att skapa en bestående positiv ändring krävs att vi alla gör mer än vårt bästa. Städernas säregenhet gör det möjligt för det globala ansvaret att sänka sig ner till det vardagliga livet.

Helsingfors rapport är det första steget i en lång process vars slutliga mål är att verkställa FN:s hållbarhetsmål på ett lyckat och resultatrikt sätt i vår stad. Utifrån den information och de åsikter som nu produceras kan vi styra våra resurser och vår verksamhet.

Jan Vapaavuori
Helsingfors borgmästare

Inledning

Helsingfors har som mål att vara en av de ledande lokala verkställarna av det globala ansvaret. I det här arbetet erbjuder FN:s mål för hållbar utveckling en global relevant referensram. Att följa upp hur den verkställs erbjuder inte bara bevis för hur Helsingfors lyckats, utan även en åsikt om områden som behöver utvecklas.

I den här rapporten om hur den hållbara utvecklingen har uppfyllts ges en beskrivning av hur Helsingfors stadsstrategi kopplas samman med FN:s hållbarhetsmål och hur staden främjar och fyller upp genomförandet av dem. Målet med rapporteringen är att producera förståelig och öppen information om genomförandet av stadens hållbara utveckling, främja samarbetet med den internationella gemenskapen och påverka att städernas satsning i verkställandet av målen för hållbar utveckling ökar globalt.

Världens bäst fungerande stad – Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 godkändes av Helsingfors stadsfullmäktige 27 september 2017 och ställer upp riktlinjerna för stadens verksamhet. Stadsstrategin sammanfattas i den här rapporten i tre teman: att trygga den hållbara tillväxten, förnya tjänsterna och bedriva ansvarsfull ekonomi. Under dessa teman kan identifieras 14 målhelheter som uppfyller minst ett av FN:s hållbarhetsmål på lokal nivå.

FN har fastställt sammanlagt 17 mål för hållbar utveckling (SDG) som delas in i 169 undermål. Under den första delen av rapporteringen skapades en korstabellsanalys (s.k. mapping) som jämförde Helsingfors stadsstrategi, de spetsprojekt som verkställer strategin och åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 med FN:s mål. Som resultat av detta bildades man sig en uppfattning om hur Helsingfors centrala strategiska mål och åtgärder är kopplade till FN:s mål SDG1–SDG16. Dessa kopplingar beskrivs inledningsvis i denna rapport.

FN:s politiskt högnivåforum HLPF nivå fastställer årligen de mål där man lägger tyngdpunkten och vars framskridande är föremål för rapportering. År 2019 har man fokus på att behandla dessa fem mål: god utbildning för alla (SDG4), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Målet är att producera information om genomförandet av hållbar utveckling i Helsingfors, främja samarbetet med den internationella gemenskapen och påverka att städernas satsning i genomförandet av målen för hållbar utveckling ökar globalt.

(SDG8), minskad ojämlikhet (SDG10), bekämpa klimatförändringen (SDG13) samt fredliga och inkluderande samhällen (SDG16). I kapitlen, som har namngetts efter SDG-målen, analyserar man på djupet vilka mål Helsingfors har som är ägnade att främja FN-målen och vilka konkreta åtgärder som har vidtagits under denna strategiperiod. I samband med åtgärderna rapporteras även de mätare som används för att följa upp utvecklingen.

Finland har varit ett av de första länderna som ställt upp nationella tyngdpunkter, åtgärder och ett uppföljnings- och utvärderingsprogram för uppfyllandet av FN:s mål. Helsingfors lokala rapportering kompletterar den nationella rapporteringen och målet är att Helsingfors genom sitt exempel kan uppmuntra städer och andra aktörer i Finland till att delta i den lokala spridningen av hållbarhetsmålen.

Arbetsprocessen

Helsingfors stads första frivilliga rapport om uppfyllandet av den hållbara utvecklingen (Voluntary Local Review, VLR) verkställdes genom att tillämpa en modell utvecklad av New York och den beskriver Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 och den verksamhet som uppfyller stadsstrategin inom SDG-referensramen.

Rapporteringen genomfördes en s.k. mapping där Helsingfors stadsstrategis mål, uppföljningsmätare och målen i åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 korstabellerades med FN:s mål för hållbar utveckling. I det här skedet kartlagdes dessutom kopplingarna mellan de sju spetsprojekten som verkställer strategin och FN:s mål. Man sammanställde även exempel på konkreta åtgärder som staden vidtagit eller som pågår.

I modelleringens första skede (mapping 1) granskades Helsingfors mål, mätare och åtgärder och kopplingarna mellan FN:s mål och Helsingfors mål presenterades.

I andra skedet (mapping 2) riktades granskningen mot FN:s mål och man beskrev vilka av Helsingfors mål som är kopplade till respektive av FN:s mål.

För närmare rapportering sammanställdes sådana åtgärder som har en koppling till FN:s prioriterade mål fastställda av HLPF för 2019. Dessa är god utbildning för alla (SDG4), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (SDG8), minskad ojämlikhet (SDG10), bekämpa klimatförändringen (SDG13) samt fredliga och inkluderande samhällen (SDG16). Beskrivningarna av hur åtgärderna framskrider samlades in av en omfattande grupp experter inom staden.

I samband med åtgärdsbeskrivningen valdes en grupp nyckelindikatorer som bäst beskriver en utveckling i Helsingfors enligt FN:s hållbarhetsmål. Nyckelindikatorerna plockades i huvudsak från uppföljningsmätarna för Helsingfors stadsstrategi. Helheten kompletterades genom några tilläggsindikatorer som lämpade sig i kontexten och genom vilka Helsingfors följer upp stadens status och utveckling. För indikatorernas del strävade man efter ett lämpligt och enhetligt presentationssätt bland annat genom Eurostats SDG-indikatorer på EU-nivå samt

Statistikcentralens indikatorer på nationell nivå för FN:s hållbara utveckling.

De av Helsingfors åtgärder som togs med i uppföljningen sammanställdes bland de spetsprojekt som verkställer stadsstrategin, plockades ut från åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 och från branschernas verksamhetsplaner. Dessutom kompletterade stadsstrategins projekt- och programexperter rapporten med andra åtgärder som verkställer FN:s mål för hållbar utveckling och som främjats under strategiperioden.

En arbetsgrupp ansvarade inom staden för att utveckla och koordinera rapporten om uppfyllande. Arbetsgruppen bestod av experter från Helsingfors stadskansli och stadsmiljösektorn. I produktionen av de texter som beskriver hur rapportens åtgärder framskrider deltog flera stadsanställda från Helsingfors stadskansli, stadsmiljösektorn, fostring och utbildning, kultur och fritid samt social- och hälsoväsendet. Arbetet styrdes av en arbetsgrupp ledd av strategienheten. Helsingfors rapport verkställdes mellan november 2018 och maj 2019.

Den bäst fungerande staden i världen

Statsstrategin 2017–2021 har skapats enligt stadens nya ledningssystem

Helsingfors nya stadsfullmäktige inledde sitt strategiarbete med ett seminarium 15–16 juni 2017. Under seminariet utvärderade fullmäktige verksamhetsmiljöns nuläge och ändringar som utgångspunkt för beredningen av stadsstrategin för fullmäktigeperioden 2017–2021. Som grund för fullmäktiges strategiarbete hade man förberett de analyser som kommunallagen förutsätter. Fullmäktigeseminiariets material bestod av verksamhetsmiljörapporter, scenarier och visioner som skapats i samband med att stadens ledarskapssystem förnyades samt av sammanfattningar av företagsintervjuer. Materialet har publicerats på stadens webbplats.

I början av 2017 samlades de nya sektorsnämnderna för strategiseminarier där man identifierade stadens gemensamma och sektors-specifika mål och teman för fullmäktigeperioden. Fostrings- och utbildningsnämndens seminarium ordnades den 8 augusti 2017, stadsmiljönämndens den 10 augusti 2017, kultur- och fritidsnämndens den 9–10 augusti 2017 och social- och hälsovårdsnämndens den 9 augusti 2017. Dessutom behandlade stadsstyrelsens näringslivsektion strategins näringslivspolitiska frågor under sitt seminarium den 21 augusti 2017.

Efter nämndernas seminarier utarbetade borgmästarkåren under ledning av borgmästaren en åsikt till centrala teman i stadens strategi. Borgmästarkåren arbetade även tillsammans med tjänsteinnehavarledningen för att branschernas planerings- och beredningsarbete som utförts våren 2017 kunde utnyttjas i uppgörandet av stadsstrategins linjer. Stadsfullmäktige fattade beslut om strategin den 27 september 2017 och strategin finns på stadens webbplats.

Strategin följs upp och rapporteras genom mätare som kopplats till stadens verksamhet och ekonomins rapporteringsrytm.

Målsättningarna med Helsingfors stadsstrategi

Helsingfors mål är att vara den bäst fungerande staden i världen. Strategin ställer upp ambitiösa och tydliga mål för att staden i fortsättningen

dag för dag vill vara bättre. Målet är att Helsingfors ska vara mer internationell, smidig, serviceinriktad och attraktiv.

Helsingfors är framför allt en plats och en gemenskap. Helsingfors skapas av helsingforsborna. Stadens attraktionskraft har sitt ursprung i den rena och säkra miljön, den unika stadskulturen samt i stadsbornas delaktighet i uppbyggandet av en god och fungerande vardag.

Strategin identifierar att städernas betydelse som lösare av vår tids stora globala problem ökar oundvikligen. Städerna är lösningsfokuserade, pragmatiska och aktiva i sitt sökande efter svar på såväl social segregation som klimatförändringar, energieffektivitet eller utmaningar i fråga om delaktighet och digitalisering.

I Helsingfors stadsstrategi kan flera mål identifieras via vilka staden deltar i främjandet av FN:s globala hållbarhetsmål. Helsingfors stadsstrategi komprimeras i tre huvudteman: att trygga den hållbara tillväxten, förnya tjänsterna och bedriva ansvarsfull ekonomi. Under dessa teman finns 14 målhelheter som uppfyller minst ett av FN:s hållbarhetsmål på lokal nivå.

Målen i Helsingfors stadsstrategi

Trivsamt och tryggt

Vi ökar trivselen i Helsingfors och förbättrar säkerheten.

Kolneutral

Vi utvecklar Helsingfors till en ekologiskt hållbar och koldioxid-neutral stad.

Välmående och hälsosamt

Välbefinnande och hälsa för alla Helsingforsbor.

Invånarorienterad och engagerande

Helsingfors utvecklas på ett invånarinriktat och öppet sätt.

Sköter om barns och ungdomars välmående

Vi tar hand om barnens och ungdomarnas välbefinnande och förebygger marginaliseringen.

Digital

Vi utnyttjar de digitala möjligheterna.

Rörligt och aktivt

Motionen bland stadsborna främjas.

Lärande

Vi möjliggör livslångt lärande.

Fungerande stadsstruktur

I utvecklingen av stadsstrukturen beaktas tillgängligheten och funktionaliteten.

Företagsvänlig

Helsingfors företagsvänlighet utvecklas.

Livskraftig

Helsingfors attraktivitet och livskraft ökas.

Ansvarsfullt ledarskap

Helsingfors leds ansvarsfullt och man ser till personalens välbefinnande.

Ekonomiskt hållbar

Helsingfors ekonomi sköts på ett ansvarsfullt, hållbart och produktivt sätt.

Mångfald i naturen

Vi tryggar biodiversiteten i stads- och havsnaturen.

Helsingfors stadsstrategi och FN:s hållbarhetsmål

Första steget i Helsingfors rapportering (Mapping 1), *Den bäst fungerande staden i världen – Målen för hållbar utveckling, Första delen av verkställighetsrapporteringen på stadsnivå* publicerades i april 2019 i samband med Helsingfors stadssymposium. I rapporten presenteras Helsingfors stadsstrategis teman och mål samt mätarna för att följa upp strategin. I samband

med målen lyfts exempel fram på konkreta åtgärder som staden vidtar för att verkställa sin strategi och främja FN:s mål. I nästa bild illustreras vilka av den hållbara utvecklings mål som är kopplade med de tre temana i Helsingfors stadsstrategi: **att trygga den hållbara tillväxten, förnya tjänsterna** ja **bedriva ansvarsfull ekonomi**.

Trygga den hållbara tillväxten

Förnya tjänsterna

Ansvarsfull ekonomi

FN:s mål för hållbar utveckling och Helsingfors stadsstrategi

I rapporteringens andra steg (mapping 2) vänds granskningen så att FN:s hållbarhetsmål är utgångsläget. Nedan presenteras varje mål i Helsingfors stadsstrategi och det av FN:s mål de är kopplade till.

Hållbarhetsmål och Helsingfors stadsstrategi

Välmående och hälsosam

Sköter om barns och ungdomars välmående

Digital

Lärande

Ekonomiskt hållbar

Välmående och hälsosam

Trivsamt och tryggt

Välmående och hälsosam

Sköter om barns och ungdomars välmående

Rörlig och aktiv

Kolneutral

Ansvarsfullt ledarskap

Välmående och hälsosam

Sköter om barns och ungdomars välmående

Kolneutral

Lärande

Trivsamt
och tryggt

Invånar-
orienterad och
engagerande

Lärande

Ansvarsfullt
ledarskap

Mångfald
i naturen

Kolneutral

Välmående
och hälsosamt

Sköter om
barns och
ungdomars
välmående

Fungerande
stads-
struktur

Livskraftig

Kolneutral

Digital

Lärande

Företags-
vänlig

Ansvarsfullt
ledarskap

Ekonomiskt
hållbar

Trivsamt
och tryggt

Fungerande
stads-
struktur

Kolneutral

Digital

Företags-
vänlig

Trivsamt
och tryggt

Välmående
och hälsosamt

Sköter om
barns och
ungdomars
välmående

Rörlig
och aktiv

Fungerande
stads-
struktur

Invånar-
orienterad och
engagerande

Digital

Lärande

Ansvarsfullt
ledarskap

Trivsamt
och tryggt

Sköter om
barns och
ungdomars
välmående

Fungerande
stads-
struktur

Kolneutral

Invånar-
orienterad och
engagerande

Digital

Kolneutral

Kolneutral

Mångfald
i naturen

Mångfald
i naturen

Kolneutral

Mångfald
i naturen

Kolneutral

Trivsamt
och tryggt

Sköter om
barns och
ungdomars
välmående

Invånar-
orienterad och
engagerande

Digital

Ansvarsfullt
ledarskap

Ekonomiskt
hållbart

God utbildning för alla

Helsingfors vill vara
världens mest effektiva stad
för inläring.

SDG 4: Garantera en inkluderande, rättvis utbildning av god kvalitet och uppmuntra möjligheter till livslångt lärande för alla.

Helsingfors vill vara världens mest effektiva stad för inlärning. Staden erbjuder redan idag sina invånare högklassiga och attraktiva närtjänster inom småbarnspedagogik och grundläggande undervisning. I det växande Helsingfors krävs dock ständigt aktiva åtgärder och investeringar för att alla ska kunna garanteras en öppen, jämlik och högklassig utbildning samt livslånga inlärningsmöjligheter.

Inom undervisningen siktar man mot att eleven ska få det stöd som behövs på sin närskola och ska kunna studera tillsammans med de övriga eleverna i sitt närområde. Staden strävar efter att erbjuda utbildningsmöjligheter på andra stadiet för alla unga i Helsingfors samt yrkeskunnande för de vuxnas och arbetslivets behov. Partner nätverken bland annat med företag och stadens olika aktörer gör studierna mångsidiga. Ett exempel på sådant här samarbete är byggbranschens kompetenscenter som håller på att utvecklas i Kvarnbäcken.

I Helsingfors utnyttjas hela stadsområdet som ett utrymme för inlärning för personer i alla åldrar. De fenomen som studeras granskas som helheter och den digitala tekniken berikar inlärningen samt gör det möjligt att lära sig oberoende av tid och rum. Målet är att varje studerande ska ha tillgång till en aktuell digital inlärningsmiljö och läromaterial samt ändamålsenlig utrustning. Syftet med undervisningens och inlärningsens data-systemutveckling är att utveckla en miljö och ett system som erbjuder öppna gränssnitt till andra system, även nationella system och datalager.

I åtgärdsprogrammet Koldioxidneutralt Helsingfors ingår åtgärder för utbildningen med

Välmående och hälsosam

Sköter om barns och ungdomars välmående

Kolneutral

Lärande

syftet att öka på kunskaperna om klimatförändringen och den cirkulära ekonomin på alla utbildningsnivåer. I miljöledningen och läroplanerna inom fostrans och utbildningens sektor har man inkluderat miljöfostran där daghemmen, skolorna, läroanstalterna och medborgarinstituten ges en handledning i hur man främjar klimatvänlig livsstil.

Staden satsar på att främja invandrarnas utbildning, sysselsättning och delaktighet genom flera projekt. Målet är bland annat att förbättra förutsättningarna för invandrarnas inlärning och stöda både utvecklingen av kompetensen och rekryteringen.

Helsingfors delar ut anslag till skolorna för positiv särbehandling som riktas till en del av skolorna med vissa kriterier. Genom positiv särbehandling främjas uppfyllandet av jämlik småbarnspedagogik, grundläggande utbildning och utbildning på andra stadiet.

Från och med hösten 2018 har man börjat undervisa i det första främmande språket redan från första klass inom den grundläggande utbildningen. Undervisningen på främmande språk vid skolorna i Helsingfors har ökat inom för- och den grundläggande undervisningen samt vid Yrkesinstitutet Stadin ammatti- ja aikuisopisto. Man har även ökat på språkbadsundervisningen och -fostran.

Femåringarna erbjuds avgiftsfri småbarnspedagogik 4 timmar om dagen

Helsingfors inledde avgiftsfri småbarnspedagogik för 5-åriga helsingforsare (4h/d) i augusti 2018. En småbarnspedagogik och undervisning av hög kvalitet minskar på ojämlikheten. Genom

En inkluderande skola är jämlik och undervisar om olikhet och allas rätt till fullödlig verksamhet

avgiftsfriheten har man strävat efter att höja deltagargraden i småbarnspedagogiken och detta mål har även uppnåtts.

På den inkluderande skolan får eleverna det stöd de behöver på sin närskola

Eleverna och familjerna har olika situationer. Genom flexibla undervisningsarrangemang och gruppindelning samt gemensamt lärarskap skapas individuella inlärningsstigar och elevernas behov av stöd uppfylls. Målet är att så många elever som möjligt ska kunna studera vid skolan i sitt område eller nära sitt hem.

Inom den inkluderande skolan får eleven det stöd som behövs på sin närskola och ska kunna studera tillsammans med de övriga eleverna i sitt närområde. Skolresorna blir kortare och mängden flyttade inlärningsstigar minskar. En inkluderande skola är jämlik och undervisar om olikhet och allas rätt till fullständig verksamhet. När eleven har ett stort behov av stöd och undervisningen inte kan ges integrerat ordnas undervisningen i smågrupp inom specialundervisningen i klassrumsformat. Specialskolor och specialklasser för krävande särskilt stöd betjänar på stadsnivå.

Helsingfors stad använder 2 miljoner euro för försök med avgiftsfritt andra stadium

Alla som avslutar grundskolan erbjuds en plats för vidareutbildning i Helsingfors. Dessutom riktade Helsingfors stad 2 miljoner euro för försök med ett avgiftsfritt andra stadium. Finansieringen riktas till de studerande som inleder studier vid stadens gymnasier samt Yrkesinstitutet Stadi och kan användas för studiematerial som lånas ut, HRT:s resekort inom Helsingfors samt för kulturbesök.

Helsingfors stad har inlett ett centrum för idrottskompetens, verkställandet av Urhea-campus

Urhea-campusen främjas som ett centrum för idrottskompetens. Urhea-campusen består av en utvidgning av gymnasiet Mäkelänrinteen lukio, idrottshallen samt elevbostäderna. I det gemensamma projektet har man kartlagt gymnasiets, idrottshallens och HOAS gemensamma användning av lokalerna. Projektet har börjat verkställas.

I Kvarnbäcken verkställs ett kompetenscenter inom byggbranschen

Yrkesinstitutet Stadin ammatti- ja aikuisopisto samarbetar med yrkeshögskolan Metropolia samt branschens företag och det omkringliggande samhället vid kompetenscentret för byggbranschen i Kvarnbäcken. Lokalplaneringen baserar sig på det samarbete som överenskommit med Metropolia och på en gemensam användning av lokalerna. Lokalernas verkställande infaller 2020–2022 och projektet genomförs som hyrda lokaler.

Genom att utveckla inlärningsmiljöerna främjas utvecklingen av omfattande kunnande

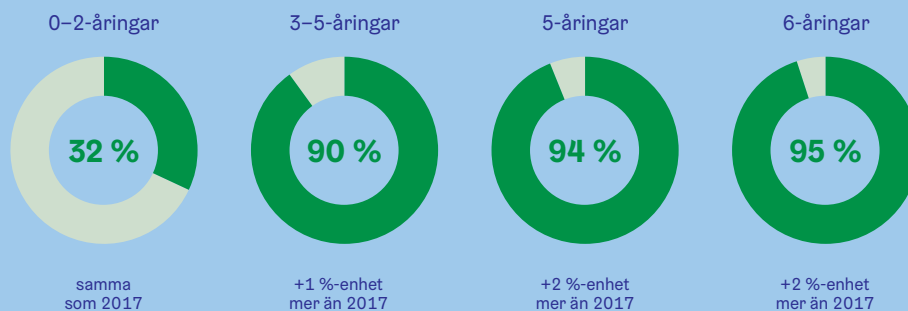
Autentiska inlärningsmiljöer främjar utvecklingen av det omfattande kunnande som behövs i framtiden. Inlärningsmiljöerna görs mångsidigare och hela stadsområdet utnyttjas i undervisningen. Inläraren kan knyta det inlärd till vardagens verkliga miljöer och problem. De fenomen som studeras granskas som helheter, vilket i sin tur främjar utvecklingen av tänkandet och problemlösningsfärdigheterna. Från och med början av 2019 har eleverna kunnat resa med offentliga transportmedel utan avgift under skoldagen, vilket gör att inlärningsmiljön utvidgas till hela huvudstadsregionen.

Gemenskapen och samfundsinläringen har stärkts. Enligt skolornas bedömning arbetar eleverna mer tillsammans, de skapar information och löser problem tillsammans. Dessa är centrala kunskaper som behövs i framtiden. Ett gemensamt arbete stärker även utvecklingen av de socioemotionella färdigheterna som behövs i framtiden. Inlärarens aktiva roll och delaktighet i planeringen, genomförandet och utvärderingen av sin inläring har stärkts. Den elektroniska portföljen har synliggjort inlärningsprocessen och möjliggjort individuella framsteg.

Helsingfors stad har inlett flera projekt som främjar digital undervisning

Undervisningen utvecklas så att det digitala kunnandet är uppdaterat på varje skola i Helsingfors och så att det stöder en ändring i skolans pedagogiska verksamhetskultur. Inom den grundläggande undervisningen är målet att varje studerande ska ha tillgång till en aktuell digital inlärningsmiljö och läromaterial samt ändamålsenlig utrustning. Detta gör att den nya undervisningstekniken och de digitala läromaterialen kan användas av alla vilket ger en jämlik behandling.

Deltagandegraden inom småbarnspedagogiken 2019

Småbarnspedagogikens kvalitet 2018

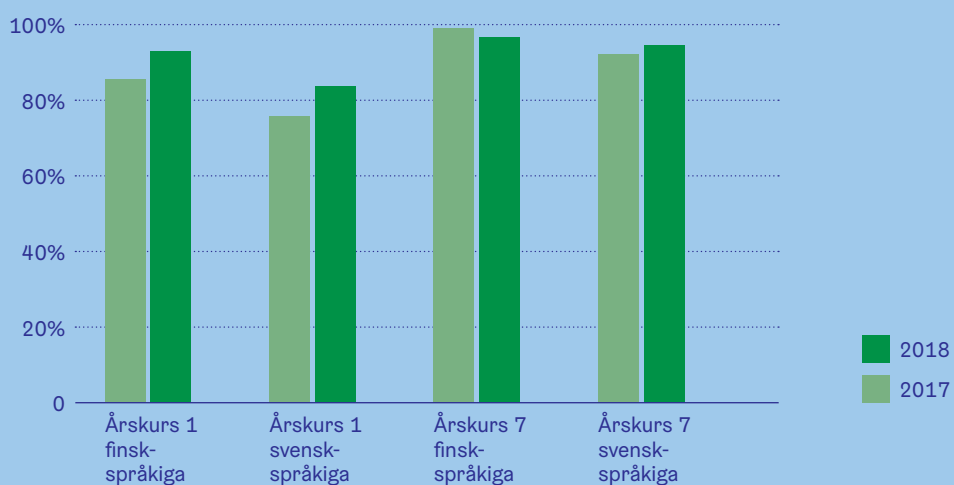
21 %

Andel obehöriga barnträdgårdslärare (barnträdgårdslärare utan utbildning för uppgiften) av alla barnträdgårdslärare.

4,3 %

Personalomsättningen bland barnträdgårdslärare (1.1-31.10.2018)

Andel som valt närskolan inom den grundläggande utbildningen

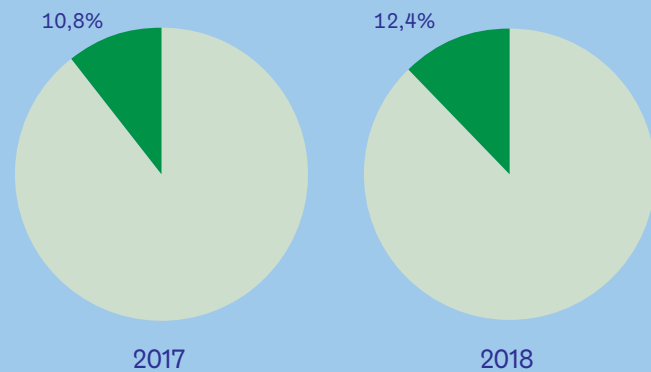
Källa: Helsingfors stad, fostrans- och utbildningssektorn

Personer som gått ut grundskolan och blivit utan studieplats

Källa: Utbildningsstyrelsen

Andel personer med främmande språk som modersmål av dem som anlagt studentexamen vid Helsingfors gymnasier

Källa: Helsingfors, fostrans- och utbildningssektorn

Resultaten i studentskrivningarna

4,3/7

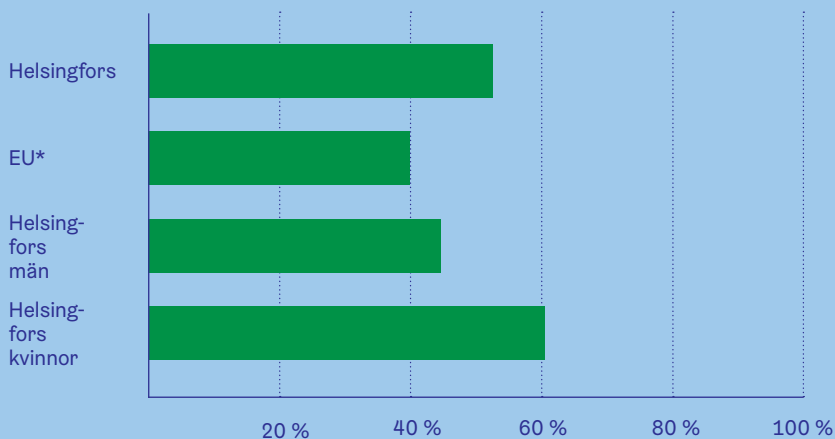
Medeltal av resultaten i studentskrivningarna i Helsingfors gymnasier 2017

4,2/7

Medeltal av resultaten i studentskrivningarna i alla landets gymnasier 2017

Avlagt en högskoleexamen

(andel av befolkningen i åldern 30–34 år 2017)

Källa: Vipunen, Utbildningsförvaltningens statistiktjänst

Källa: Statistikcentralen, *Eurostat

En bärbar dator gör det möjligt att utvidga inlärningsmiljön och följa upp inläringen oberoende av tid och rum. Elevdatoranskaffningarna har genomförts enligt Helsingfors stads digitaliseringsprogram för undervisningen och även skolornas presentationsteknik och trådlösa nät har förnyats. Inom skolorna och på läroanstalterna har man genomfört försök med inlärningstekniker samt kartlagt och prövat på robottekniker, tekniska byggserier och sensorer (Internet of Things). Inom försöken testas hur pedagogiskt och tekniskt användbara nya möjligheter är.

För att ersätta föråldrade system har man inlett en helhetsomfattande datasystemutveckling inom undervisningen och inläringen. Syftet är att utveckla en miljö och ett system som erbjuder öppna gränssnitt till andra system, även nationella system och datalager. Helheten omfattar ett kunddatasystem, inlärningsanalys baserad på artificiell intelligens samt en utveckling av inlärningsmiljön.

Inom projektet för kunddatasystemet utvecklas den administrativa helheten som gäller kärnverksamheten för att utveckla olika målområden och användargrupperns verksamhet. Utvecklingen av inlärningsanalys baserad på artificiell intelligens riktas mot bland annat följande delområden: personifiering av inläringen och inlärningsstigen (småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen, gymnasie- och yrkesutbildningen, den yrkesinriktade vuxenutbildningen samt det fria bildningsarbetet), stöd för kunskapsledningen (bl.a. genom att utveckla visualiserings- och prognostiseringsmetoder som utnyttjar skol- och elevdata), förebyggande av utslagning, främjande av utexamineringen från yrkesutbildningen samt en pedagogisks handledning av inlärningsprocessen i realtid (s.k. scaffolding). Projektet har samarbetat med forskningsprojektet Growing Mind vid Helsingfors universitet.

Den tekniska basen för utvecklingsarbetet med läromiljöerna är Microsofts och Googles tekniker. Inom projektet kartläggs även andra behov av inlärningsplattformar och verktyg.

Genom miljöfostran styrs stadsborna mot en klimativänlig och hållbar livsstil

Finländarnas konsumtionsbeteende måste ändras i en mer hållbar riktning. Särskilt viktigt är att göra de nya verksamhetssätten till en del av den normala vardagen redan inom småbarnspedagogiken, på skolorna och läroanstalterna.

I åtgärdsprogrammet Koldioxidneutralt Helsingfors ingår åtgärder för utbildningen med syftet att öka på kunskaperna om klimatförändringen och den cirkulära ekonomin på alla nivåer från grundskolan till yrkesutbildningen och medborgarinstitutens kursutbud. I miljöledningen och läroplanerna inom fostrans och utbildningens sektor har man inkluderat miljöfostran där daghemmen, skolorna, läroanstalterna och medborgarinstituten ges en handledning i hur man främjar klimativänlig livsstil. Teman är bland annat säkerställandet av naturens diversitet, en ekologisk livsstil, energibespa-

ringar, avfallssortering, produktionsmetoder för hållbar energi och de egna möjligheterna att påverka dämpandet av klimatförändringen. Dessa teman lyfts fram inom olika läroämnens miljöfostringsdelar, miljöprogram och program för hållbar utveckling, ekostödpersonsarbetet samt under natur- och lägerskolor. Helsingfors princip med närskolor gör det möjligt att utföra skolresorna till fots och med cykel. Resestödet för längre skolresor styr eleverna till att använda kollektivtrafiken.

Invandrarnas utbildning stöds exempelvis genom att öka på mångspråkig handledning inom småbarnspedagogiken, på andra stadiet och under utbildningens övergångsskeden

Nämnden för fostran och utbildning i Helsingfors godkände den 29 maj 2018 Utvecklingsplanen för invandrarnas fostran och utbildning 2018 – 2021. Målet med planen är att garantera alla jämlika möjligheter till fostran, utbildning och arbetsliv. Huvudteman i utvecklingsplanen är förutsättningar och stöd för lärande, handledning, rådgivning och övergångar samt kompetensutveckling och rekrytering.

Planen verkställs genom 28 åtgärder. Åtgärder är bland annat pilotprojektet för modellen för mångspråkig handledare inom småbarnspedagogiken, på andra stadiet samt inom övergångsfaserna inom utbildningen. Man skapar även en stöd modell för integreringen inom småbarnspedagogiken, förundervisningen och den grundläggande utbildningen. Tjänsternas språkversioner uppdateras och inläringen av finska språket på arbetsplatsen effektivteras. Dessutom inleds personalutbildningar om språkmedvetenhet, identifiering av kunnandet samt identifiering av rasism och hur man ingriper i rasism.

Genom positiv särbehandling främjas verkställandet av en jämlik småbarnspedagogik och utbildning samtidigt som segregationsutvecklingen förebyggs

Helsingfors stad har delat ut tilläggsfinansiering för skolor som behöver särskilt stöd redan från 1999. Anslaget delas ut enligt utbildnings- och inkomstnivån hos befolkningen inom relevanttagningsområdena samt enligt graden av invandrarbakgrund hos skolans elever. Med hjälp av denna så kallade modell för positiv särbehandling främjas verkställandet av jämlika småbarnspedagogik- och utbildningstjänster samtidigt som segregationsutvecklingen förhindras.

Finansieringen för positiv särbehandling delas vidare inom den finsk- och svenskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen samt inom den finska småbarnspedagogiken och har utvidgats till den svenskspråkiga småbarnspedagogiken samt yrkesutbildningen.

Enligt undersökningen Targeted Funding, Immigrant Background, and Educational Outcomes: Evidence from Helsinki's "Positive Discrimination" som utfördes av Statens ekonomiska forskningscentral VATT 2017 har Helsingfors stads inriktade anslag för positiv särbe-

Med hjälp av en modell för positiv särbehandling främjar man jämlik småbarnspedagogik och utbildning samt förebygger segregationsutveckling.

handling ökat på antalet elevansökningar till utbildning på andra stadiet vilket förebygger utslagning från utbildningen. Enligt undersökningen fortsätter eleverna från de skolor som erhållit anslag för positiv särbehandling oftare även till gymnasiet än till yrkesskolan, vilket å sin del ökar verkställandet av jämlika utbildningsmöjligheter. Anslaget för positiv särbehandling är enligt undersökningen ett effektivt och fungerande sätt att påverka segregationen.

Undervisningen i det första främmande språket börjas redan på första klass

Enligt Helsingfors stadsstrategi har undervisningen i det första främmande eller det andra inhemska språket, dvs. A1-språket, inletts från och med första klass på grundskolan hösten 2018. Tidigare inleddes studierna i A1-språk på tredje årskurs vid grundskolorna i Helsingfors. Det populäraste A1-språket är engelska, andra språk som erbjuds är spanska, kinesiska, franska, svenska, tyska, ryska och estniska.

Antalet platser inom den engelskspråkiga småbarnspedagogiken och undervisningen fördubblas

Helsingfors stad satsar på att utveckla den engelskspråkiga verksamheten inom småbarnspedagogik och utbildning. Anordnandet av den kommunala småbarnspedagogiken på olika språk står ännu i startgroparna i Helsingfors, men till exempel har en omfattande förundervisning på finska-engelska inletts hösten 2018. Inom den grundläggande undervisningen inleddes hösten 2018 en omfattande finsk-engelsk undervisning vid grundskolan Malmin peruskoulu. Hösten 2019 utvidgas undervisningen till grundskolorna Vesalan peruskoulu och Laajasalon peruskoulu.

Inför läsåret 2019–2020 finns det 50 platser på första klass i den engelskspråkiga undervisningen och 100 platser inom den tvåspråkiga finsk-engelska undervisningen. Platsantalet ökas så att antalet elever som börjar inom den engelskspråkiga undervisningen läsåret 2020–2021 erbjuds 100 studieplatser och samma antal, dvs. 100 studieplatser, erbjuds inom den tvåspråkiga finsk-engelska undervisningen. Även de privata undervisningsarrangörerna har ökat på antalet platser inom den engelskspråkiga utbildningen.

Inom gymnasieutbildningen har antalet studieplatser på IB-linjen vid gymnasiet Ressun lukio fördubblats. Det totala antalet studerande kommer att fördubblas fram till 2021 i jämförelse med 2017 då strategiperioden började. Helsingfors stad har beredskap att inleda gymnasieutbildning på engelska. Utbildningen har inte ännu inletts eftersom den nationella lagstiftningsprocessen ännu är på hälft vad gäller den engelskspråkiga gymnasieutbildningen.

Vid Yrkesinstitutet Stadin ammatti- ja aikuisopisto har man inletts en utbildning i grundexamen inom turism. Utbildningen har kontinuerlig ansökan vilket gör det möjligt att flexibelt inleda studierna. Utbildningsbehovet och antalet sökande följs upp som en del av den normala rapporteringen av ansökningsskedet. Tillståndet att ordna engelskspråkig utbildning har från och med 1 januari 2019 även beviljats grundexamen inom mediebranschen och visuell framställning samt grundexamen inom restaurang- och cateringbranschen.

Språkfärdigheterna görs mångsidigare genom att öka på språkundervisningen

Inom småbarnspedagogiken i nordostliga Helsingfors inleddes hösten 2018 språkbadsundervisning på svenska och hösten 2019 börjar en ny språkbadsklass (Hiidenkiven peruskoulu). Hösten 2019 börjar en språkbadsgrupp vid daghemmet Päiväkoti Veräjänmäki, senare fortsätter gruppen vid lågstadieskolan Oulunkylän ala-aste.

Den språkberikade förskoleundervisningen fortsatte hösten 2018 inom fyra områden och på fyra språk: ryska, franska, engelska och spanska. Dessutom började den språkberikade undervisningen i engelska vid fyra skolor. (Grundskolorna Taivallahden peruskoulu och Jätkäsaaren peruskoulu, lågstadieskolorna Ruoholahden ala-aste och Kaisaniemen ala-aste). År 2019 utvidgar den språkberikade undervisningen i engelska till fyra skolor (grundskolorna Itäkeskuksen peruskoulu, Merilahden peruskoulu och Kannelmäen peruskoulu samt lågstadieskolan Siltamäen ala-aste).

Undervisningen i kinesiska har utvidgats genom att hösten 2018 inleda undervisning i kinesiska som A1-språk från första klass vid Itäkeskuksen peruskoulu. Vid Helsingin kielilukio har undervisningsutbudet i kinesiska ökats.

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Helsingfors vill skapa en fungerande och trivsamt urban miljö, som ger en god grund för innovationsverksamhet inom företag samt främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och sysselsättning.

SDG 8: Uppmuntra en fortsatt inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, fullt och produktivt arbete och anständiga jobb.

Välmående och hälsosam

Sköter om barns och ungdomars välmående

Fungerande stadsstruktur

Livskraftig

Kolneutral

Digital

Lärande

Företagsvänlig

Ansvarsfullt ledarskap

Ekonomiskt hållbar

Det attraktiva centrumet är Helsingfors visitkort och hela huvudstadsregionens livsvillkor. Målet är att säkerställa centrumets attraktionskraft och internationella konkurrenskraft både som en plats där företag etablerar sig och investerar, samt som en bostadsort och som resmål. Man strävar efter att höja Helsingfors centrum till ett av världens mest attraktiva etableringsställen för näringslivet.

De åtgärder stadskansliets näringslivssektion har vidtagit för att främja tillväxtföretagskapet, utveckla innovations- och företagsekosystemen samt för att skapa försöksområden och -plattformar siktar mot att skapa en sådan miljö där man vill investera.

Helsingfors stad ansvarar för eller deltar i tiotals projekt och andra åtgärder för att utveckla och testa nya innovationer samt främja deras utnyttjande inom företagets affärsverksamhet. Innovationerna gäller exempelvis intelligent trafik, digitala inlärningslösningar, hälsa och välfärd, rena och smarta lösningar (exempelvis energieffektivitet, byggande, mätning av luftkvaliteten, cirkulär ekonomi) samt utnyttjandet av nya tekniker inom företags och andra aktörers serviceutveckling (5G, AI, IoT, VR/AR/XR).

Staden tog reda på tusen helsingforsiska företags åsikter om stadens företagsvänlighet, näringspolitik och tjänsterna riktade mot företagen. Företagen är mer nöjda än tidigare med Helsingfors som lokaliseringsort, men förhåller sig kritiskt till stadens prisnivå och trafikens smidighet. Företagens vilja att samarbeta med staden är mycket hög.

Trots den goda sysselsättningsutvecklingen har Helsingfors alltså fler än 30 000 arbetslösa (mars 2019). Samtidigt har antalet öppna arbetsplatser som anmälts till arbets- och näringsbyrån ökat till rekordstora antal (cirka 12 800 arbetsplatser). Inom Helsingforsområdet råder det arbetsbrist bland annat inom byggs- sektorn, Horeca-branschen samt inom expertarbetet inom ICT. Helsingfors stads sysselsättningstjänster deltar aktivt i utvecklandet av verksamhet för de branscher där det råder brist på arbetskraft.

Vid sidan av serviceproduktionen deltar stadens sysselsättningstjänster mångsidigt i utvecklingen av sysselsättningens ekosystem. Inverkan på arbets- och näringsbyråns servicean- skaffningar, främjandet av nya innovativa försök samt företagets aktivering till samhällsansvar är exempel på utvecklingen.

Yrkesutbildningens utbildningsutbud har planerats enligt utförda prognoser så att det till sin kvalitet och kvantitet besvarar arbetskrafts- behovet och möjligheten att inte bara avlägga examina utan även examensdelar.

Helsingfors har tillsammans med städerna i huvudstadsregionen och Lahtis ställt upp det ambitiösa målet på att vara världens bästa test- område för smarta och rena lösningar. Genom att lösningarna först tas i bruk i Helsingfors och konstateras fungera skapas referenser och exportverksamhet. Nya stadslösningar som förbättrar stadsbornas livskvalitet och som minskar på utsläppen är ett skyltfönster för världen vilket ökar på stadens internationella dragningskraft.

De nya mobilitetstjänsterna, som utvecklas vid sidan av den traditionella kollektivtrafiken eller som en del av den, kan förbättra trafikens smidighet och transporternas energieffektivitet. Då minskar växthusgasutsläppen per åkt personkilometer. Sådana här tjänster är till exempel tjänster där man delar skjuts, använder bilar tillsammans eller hyr ut sin bil och tjänstepaket enligt kallad kollektivtrafik eller mer i allmänhet enligt konceptet för mobilitet som en tjänst (Mobility as a Service, MaaS). I dessa erbjuds användaren hela resekedjan bestående av olika transportformer från dörr till dörr via ett användargränssnitt, till exempel med en biljett eller en månadsavgift.

Ny affärsverksamhet enligt delnings- och cirkulärekonomin uppstår i tätare takt i städerna. Städernas roll är att fungera som underlag för nya och potentiella försök inom delningsekonomin och den cirkulära ekonomin och stödja och stärka dem. Dessutom finns det mycket oanvänd potential för främjandet av den cirkulära ekonomin i stadens egen verksamhet.

Helsingfors marknadsförs internationellt och i de centrala objektsstäderna genomförs Helsingfors-evenemang som byggs kring valda teman. Turismen utvecklas enligt programmet för hållbar turism och i Helsingfors skapas för internationell offentlig konst Helsinki Biennial som utnyttjar skärgården. I tillägg till detta lockas storevenemang till staden.

Utvidgningen av gångcentrum utreds

Enligt strategin utreder staden trivselen i stadskärnan samt förutsättningarna för en betydande utvidgning av promenadcentrumet för att främja funktionaliteten och en underjordisk matargata som minskar genomfartstrafiken i centrumet och den tunga trafiken i hamnarna på gatuumrådet. Om detta verkställs finansieras matargatan till stor del med väganvändningsavgifter. Utredningsarbetet ska stå klart våren 2020 enligt projektprogrammet.

Projektets konsekvenser riktas till ett område med Finlands mest betydande fastighetsegenoms-koncentration och som skapar betydande agglomeratfördelar för nationalekonomin. Utvidgningen av gångcentrum och den underjordiska matargatan har en gemensam inverkan på Helsingfors trafik och regionens näringsliv. Inverkan utvärderas som helhet. Målet är att utveckla en trivsam gång- och cykelmiljö och att främja fotgängartrafiken som primär mobilitetsform i stadsmiljön.

Helsingfors har lyckats locka Smart & Clean-investeringar

Enligt Helsinki Business Hubs strategi främjar bolaget aktivt utländska investeringar som

direkt skapar intelligenta och rena (smart & clean) lösningar i huvudstadsregionen. Enligt strategin fokuserar man inom branschen särskilt på lösningar för smart mobilitet och smarta byggnader. I bolagets verksamhet följer man på årsnivå upp kommande greenfield- och tillväxtkapitalinvesteringar inom sektorerna. Under 2018 riktades 16 procent av de arbetsplatser som bolaget främjade i trakten till just denna sektor. Av det tillväxtkapital som skaffats för branschens startup-företag riktades 24 procent till den intelligenta mobilitetens sektor. Under början av 2019 har man lockat två av sektorns greenfield-investeringar till Helsingfors samt en utländsk kapitalinvestering i ett av branschens startup-företag.

Företagstjänstenheten ska utveckla Helsingfors i mer företagsvänlig riktning

Inom Helsingfors stads näringslivsavdelning grundades hösten 2018 en enhet för företags-tjänster som utvecklar verksamheten gällande stadens företag i en mer kundvänlig, förutsägbar och känd riktning samt för att stärka företagens verksamhetsförutsättningar. Enhetens mål är att förbättra dialogen mellan företag och staden mångsidigt särskilt inom följande delområden: företagets lokalisering och verksamhetsmiljö, företagets arbetskraftsbehov samt maritim och turismföretagsverksamhet. Samtidigt är enhetens mål att stärka förståelsen för företagets behov och verksamhetsförutsättningar inom hela Helsingfors stads organisation. Till enheten samlades bland annat företagslotsarna som arbetar med småföretagare och regionala företagssamfund samt företagskoordinatorerna som bistår företagen med att skaffa arbetskraft.

Sysselsättningen inom den privata sektorn främjas genom företagskoordinatorverksamhet

Företagskoordinatorerna tar kontakt, träffar och lyssnar till företag i alla storlekar och till deras arbetskraftsbehov för att finna nya arbets-möjligheter. Syftet är att hjälpa företagen hitta kunnig arbetskraft, möjliggöra företagets hållbara tillväxt och genom sin verksamhet bidra till att lösa problemet med möte av arbetskraft och arbetsplatser. Företagskoordinatorerna främjar dessutom kännedomen om Helsingforstilläget och ger företagen råd i utnyttjandet av de ekonomiska stöden för sysselsättning. Genom företagskoordinatorverksamheten får företagen även hjälp med att verkställa det sociala samhällsansvaret genom att erbjuda arbets-möjligheter till personer i utmanande sysselsättningsställning, så som unga, invandrare och långtidsarbetslösa.

Helsingfors har erbjudit mångsidiga försöksplattformar för att utveckla nya lösningar med affärsverksamhetspotential.

Företagskoordinatorverksamheten riktas kraftigt mot att stilla arbetskraftsbehovet hos företag inom branscher med brist på arbetskraft. Syftet är att skapa möten och utveckla effektiva leder mellan arbetsgivare och arbetssökande. Till företagskoordinatorernas serviceutbud hör bland annat olika jobbsökarevenemang, rekryterande och handledande utbildningsprogram med jobbinriktning samt olika infotillfällen och sparrningar. Tjänsternas effekter utvecklas ständigt i samarbete med företag och andra intressentgrupper.

Helsingforstillägget beviljades för att lindra kostnaderna som uppstod då arbetsgivare sysselsatte 540 kunder i svår arbetsmarknadsställning inom den privata sektorn och inom föreningar.

Företagslotsarna ökar på dialogen mellan staden och företagen

Företagslotsarna (business liaison) har inlett sin verksamhet hösten 2018. Verksamheten inleddes genom att skapa förhållanden till de centrala externa och interna intressentgrupperna. Från september 2018 till utgången av mars 2019 har företagslotsarna gått ut till företagen och träffat sammanlagt 1500 företag, gett 50 företag råd och handledning utifrån att dessa tagit kontakt samt enligt stadens delaktighetsmodell främjat den regionala livskraften genom att utveckla samarbetet mellan företagen. Företagslotsarna har inte bara betjänat företagen utan även stadens interna intressentgrupper genom att lyfta fram företagssynvinkeln som en del av stadens verksamhet och beslutsfattande.

Företagsrådgivare stöder nya företags tillväxt

Helsingfors stads centrum för företagsrådgivning och -tillväxt NewCo Helsingfors erbjuder kostnadsfri företagsrådgivning för alla helsingforsare. Detta har genom sin verksamhetsmodell ändrat ekosystemets kapacitet till något som systematiskt kan utnyttjas. Som en del av ändringen har man anställt vertikala företagsrådgivare för branscherna med lösningar inom hälsa, livsmedel med hälsoinverkan, spelindustrin, utvidgad verklighet, fostran och smart & clean.

Huvuduppgiften för dessa branschspecifika företagsrådgivare är att främja funktionen och resultatrikheten inom sitt vertikala ekosystem särskilt för startup- och scaleupföretag. Unga Helsingforsföretag (under 7 verksamhetsår) som siktar mot tillväxt beviljas även reseersättningar och det ordnas bland annat investerarmöten där startup- och scaleupföretagen kan möta internationella investerare, distributörer, korporationer och medier. Dessutom ordnas evenemang där innehållet är teman som intresserar i en vertikal synvinkel. Innehållstemat för det viktigaste enskilda evenemanget Helsinki Startup Day (HSD2019) är spelbranschen och hälsa.

Inom företagsrådgivningen har man tagit i bruk nya tjänster med den följd att man kan betjäna ett större antal kunder och det går att nå tjänsterna snabbare. Dessutom har man med projektfinansiering anställt en företagsrådgivare som kan ryska. Franska och spanska har lagts till bland förhandlingsspråken.

Kunderna hos rådgivningen på NewCo Helsingfors grundade 2018 rekordmånga nya företag, 1180. Detta är en tillväxt med 20 procent jämfört med året innan. För startupkundernas del har tillgången till tjänsterna förbättrats bland annat genom att man skapat en e-postadress som besvarar meddelandet inom ett dygn.

Företagstjänsterna inom stadskansliets näringslivsavdelning deltog 2018–2020 som partner i projektet 6Aika CircVol Suurivolyymisten sivuvirtojen ja maamassojen hyödyntäminen kaupungeissa. Inom Helsingfors andel utvecklas ett nytt industriellt företagskluster för bio- och cirkulär ekonomi inom Östersundoms generalplaneområde. Målet är även att stärka företags ekosystemet och kärnklustren som baserar sig på områdets biologiska resurser bland annat bland näringslivsproduktionen, matjänsterna och de som utnyttjar bioavfall.

Helsingfors är försöksplattform för nya innovationer

Staden har erbjudit mångsidiga försöksplattformar för att utveckla nya lösningar med affärsverksamhetspotential. Utvecklingsmiljön och försöksplattformarna har varit till exempel

Helsingfors har främjat utvecklingen av företagsekosystem och -kluster som baserar sig både på läge och på nätverkssamarbete.

gatunätet, social- och hälsovårdsbranschens serviceenheter, olika stadsdelar och bostadsområden samt skolorna. Man håller som bäst på att förbereda en mer helhetsomfattande verksamhetsmodell på stadsnivå för hur staden kunde agera som försöksplattform.

Av de stadsdelar som håller på att byggas har Fiskehamnen varit en mångsidig Smart City-stadsdel och även Busholmen som håller på att byggas erbjuder en miljö för utvecklingen av nya mobilitetslösningar och för att till exempel mäta luftkvaliteten med hjälp av 5G-teknik. Jätkäsaari Mobility Lag sammanställer ett stort ekosystem med företag och forskning inom mobilitet. Hela staden har utvecklats som en inlärningsmiljö som en del av projektet Framtidens intelligenta inlärningsmiljöer, där bland annat stadsmuseet och centrumbiblioteket Ode vid sidan av skolorna i Helsingfors varit utvecklingsplattformar för nya lösningar, till exempel har man vid skolorna genomfört 20 försök under hösten 2018 och våren 2019.

Partitorget och Slakthusets område har utnyttjats som plattform för nya lösningar inom livsmedel, clean-tech och cirkulär energi. Stadens byggtjänst Stara erbjuder möjligheter även för ny näringslivsverksamhet via sitt innovationsprogram.

Helsingfors innovationsbolag Forum Virium som specialiserat sig på gemensam utveckling av den intelligenta staden har även cirka 30 projekt på gång. Största delen av projekten utvecklar staden som en plattform för nyskapande näringslivsverksamhet. Helsingfors deltar även i flera utvecklingsprojekt som genomförs via huvudstadsregionens Smart & Clean-stiftelse. Även projekt som verkställs genom stadens innovationsfond spelar en betydande roll. Dessutom har man med hjälp av den gemensamma 6Aika-strategin för Finlands sex största städer märkbart gynnat utvecklingen av Helsing-

fors försöksplattformsverksamhet. Genom internationella projekt och samarbete, såsom Horizon 2020-projekten samt genom att delta i EIT:s (European Institute of Technology) verksamhet (bland annat Climate KIC, Urban Mobility KIC, Digital KIC) sker europeiskt samarbete samtidigt som man gynnar Helsingfors kunskande och synlighet på det internationella planet.

Företagen erbjuds mångsidiga möjligheter till lokalisering

Helsingfors har främjat utvecklingen av företagsekosystem och -kluster som baserar sig både på läge och på nätverkssamarbete. Maria 01 erbjuder ett lockande läge för växtvilliga startupföretag. Campusområdena har utvecklats i riktning mot att de i fortsättningen kunde erbjuda faciliteter för mer företagsverksamhet och för att det skulle uppstå mer kunskap- och kompetensbaserad företagsverksamhet än idag. Utvecklingsobjekt har bland annat varit campus i Vik och Arabia. Inom projektet Health Capital Helsinki (HCH) har man utvecklat särskilt universitetscampus i Mejlans som en koncentration för ny affärsverksamhet baserad på forskningen inom life science-branscherna.

Maria 01-området blir Norra Europas största campus för tillväxtföretag

Utvecklingen av Maria 01-tillväxtföretagsklustret fortsattes genom att ta i bruk nya byggnader för tillväxtföretagen och för de aktörer som erbjuder dem tjänster. Alla lokaler som hittills stått klara användes vid årsskiftet av startup- och tillväxtföretag och i lokalerna fanns det cirka 130 tillväxtföretag och andra aktörer som främjar tillväxtföretagen. Campus Maria-projektet som siktar mot ett mer omfattande tillväxtföretagscampus som uppstår kring Maria 01 inleddes 2018. Tillsammans med det valda konsortiet inleddes partnerskapskartläggningen samt samarbetet för att vidareutveckla konceptet i slutet av 2018. I arbetet deltog en stor grupp företag och andra partners.

Mejlans campus blir en internationellt betydande innovations- och affärsverksamhetsmiljö inom hälsobranschen

I Helsingfors finns det flera högskolecampus och koncentrationer av toppkunnande vars näringspolitiska utnyttjande systematiskt har stärkts. På Helsingfors universitets campus i Mejlans ligger Norra Europas näst största sjukhus, Helsingfors universitetscentralhus (HNS) som under de senaste tio åren har sett fler än 700 innovationer inom vårdbranschen uppstå. Dessutom ligger forsknings- och undervisningscentret Biomedicum Helsinki i området.

År 2016 grundade staden, Helsingfors universitet, Aalto-universitetet och HNS alliansen Health Capital Helsinki, vars syfte är att göra Helsingfors till en av de mest betydande platserna i Norra Europa för life science- och hälsoteknikbranschens innovationer, forskning samt affärsverksamhetsutveckling. År 2019 blev även huvudstadsregionens övriga städer och en del

I Helsingfors fanns **388 005**

arbetsplatser år 2016

Källa: Statistikcentralen, sysselsättningsstatistiken

Nystartade företag

Källa: Statistikcentralen

5 647

nystartade företag
år 2017

6 701

nystartade företag
år 2018

Antal öppna gränssnitt

Source: City of Helsinki

774

datasystem 2018

24 datasystem med öppet
externt gränssnitt

828

datasystem 2019

23 datasystem med öppet
externt gränssnitt

Växthusgasutsläppen från trafiken ökade mellan 2017 och 2018 med

7 000 t CO₂-ekv.

Växthusgasutsläppen från trafiken (totala
utsläpp) var år 2017 **647 000 t CO₂-ekv.** och år
2018 **654 000 t CO₂-ekv.** Källa: HRM

yrkeshögskolor medlemmar i alliansen. Inom ramarna för samarbetet har man startat Biomedicum-innovationsutrymmet och Terkko Health Hub för att främja universitetsnära entreprenörskap och uppkomsten av innovationer samt för att föra samman forskning och affärsverksamhet. Hittills har fler än 100 företag sökt samarbete och hjälp, det har grundats 16 nya startup-företag och det har kommit kapitalinvesteringar på över 17 miljoner euro. Dessutom har man ingått forsknings-, utvecklings- och innovationsavtal tillsammans med fler än tio storföretag och i Mejlans har attityderna och servicelöftet för innovationsverksamhet och företags-samarbete tydligt förbättrats.

Sommaren 2019 öppnas Health-inkubatorn vid Mejlans campus för forskningsnära team i ett tidigt stadium och för företag som stöd för innovationer och tillväxt. Inkubatorn erbjuder en utvecklingsmiljö och tjänster för att utveckla produkt och affärsidé. Målet är att kring inkubatorn skapa ett mer omfattande nätverk med företag i startskedet och inkubationsalumner, som kan delta i evenemang och verksamheten även efter inkubationsprogrammet.

Öppnande av data möjliggör affärsverksamhet

Med stöd av tjänsten Helsinki Region Infoshare (HRI) öppnar Helsingfors stad data som är bra råmaterial för otaliga företag bland annat inom evenemangs-, trafik- och positionsdatasektorn. I kommunsamarbetet har HRI främjat öppnandet av data på ett standardiserat och harmoniserat sätt, vilket främjar en uppskalning av affärsverksamhet som använder öppna data. Dessutom har HRI ordnat utvecklarevenemang och hackathons, som riktar sig till företag och som för sin del har möjliggjort uppkomsten och utvecklingen av affärsverksamhet.

I Helsingfors testas innovativa och koldioxidsnåla mobilitetstjänster och -lösningar

I enlighet med stadsstrategin utökas andelen hållbara transportsätt, och Helsingfors är på det hela taget en föregångare inom fungerande smarta trafiksystem. Man åstadkommer minskade utsläpp inom transportsektorn genom att göra det mer populärt att cykla och gå samt utöka andelen elbilar, elbussar och kollektivtrafik på räls. Helsingfors främjar en övergång till trafiksystem som styrs enligt efterfrågan och fungerar som testplattform för en kommersialisering av nya tjänster inom smart mobilitet som trafikbalken möjliggör (bland annat Mobility as a Service) och främjande av framtidens teknologier.

Helsingforsregionens trafik (HRT) öppnade våren 2018 ett av världens första öppna försäljningsgränssnitt för mobilbiljetter, OpenMaaS, som är öppet för alla. Under året utvecklades försäljningsgränssnittet, och i slutet av året fanns enkelbiljetter, dygnsbiljetter och slutligen även personliga periodbiljetter tillgängliga i gränssnittet. Gränssnittet OpenMaaS gör det möjligt för operatörer och andra som är intresserade av återförsäljning av biljetter för kollektivtrafiken att i enlighet

med konceptet MaaS, det vill säga mobilitet som en tjänst (Mobility as a Service), integrera biljetterna som en del av de egna tjänsterna och på det sättet för sin del erbjuda möjligheter till tjänstefieringsutvecklingen inom mobilitet.

De nya mobilitetstjänsterna, som utvecklas vid sidan av den traditionella kollektivtrafiken eller som en del av den, kan förbättra trafikens smidighet och transporternas energieffektivitet. I framtiden kommer även robotbilar och automatiserad trafik att höra till utbudet av nya mobilitetstjänster och sådana har redan testats i Helsingfors. Innovativa och koldioxidsnåla mobilitetslösningar har testats bland annat i områdena kring järnvägsstationer, i Fiskehamnen och på Busholmen, och staden kommer att ytterligare utveckla sin verksamhet som testplattform. Därtill utvecklas rutt- och reseplaneringstjänsterna, och dynamiska trafikstyrningssystem, som grundar sig på information i realtid, stödjer en förbättring av transporternas energieffektivitet. Även tjänster som minskar transportbehovet, såsom distansarbete och möjligheter till hobbyutövning lokalt, webbutiker eller hälsovårdstjänster på distans, minskar utsläppen från transporterna.

Staden har påbörjat en uppdatering av utvecklingsprogrammet för smart trafik. I programmet identifieras utvecklingstrenderna inom smart trafik och förändringar i verksamhetsmiljön samt definieras utvecklingsåtgärder och Helsingfors roll i digitaliseringen av transportsystemet. I utvecklingsprogrammet sätts år 2030 upp som mål för digitaliseringen av transportsystemet. Åtgärderna för åren 2019–2024 definieras som omkring tio konkreta åtgärder, som genomförs i samarbete med övriga aktörer inom branschen.

Stora besparingar genom bättre hantering och återvinning av jordmassor

Cirkulär ekonomi håller på att bli en viktig faktor inom byggbranschen. I Helsingfors har detta under de senaste åren märkts i synnerhet i form av en systematisk samordning av överskottsjord från byggarbetsplatser. Att återanvända jordmassor i byggprojekt minskar utsläppen och kostnaderna som transporterna orsakar. Målet för utvecklingsprogrammet för användning av schaktmassor som har genomförts i Helsingfors sedan år 2014 är att hitta återanvändningsområden för alla jordmassor som grävs upp och muddras på stadens egna byggarbetsplatser. Genom en bättre hantering och återanvändning av jordmassor har man enbart i Helsingfors sparat 5–10 miljoner euro om året. Tack vare åtgärderna inom utvecklingsprogrammet för användning av schaktmassor har Helsingfors stad fram till år 2018 sparat cirka 36 miljoner euro, 5,3 miljoner liter bränsle och 13 400 ton koldioxidutsläpp.

Väggkarta för cirkulär ekonomi och delningsekonomi upprättas

Begreppen cirkulär ekonomi och delningsekonomi stödjer i hög grad varandra, och båda förutsätter nya attityder kring ekonomisk verksamhet. Helsingfors

stadsstrategi för åren 2017–2021 har som mål att utsläppsminskningar och projekt inom cirkulär ekonomi ska genomföras i Helsingfors i samarbete med näringslivet och invånarna i staden. Helsingfors vill på ett allt aktivare sätt vara en plattform för intressanta och effektiva innovationer som även ger upphov till nya exportmöjligheter. I Helsingfors finns de största möjligheterna till cirkulär ekonomi inom byggsektorn, delningsekonomi samt hållbara, biologiska kretslopp i matkedjan och energiproduktionen. För att främja cirkulär ekonomi och delningsekonomi upprättas en vägkarta under 2019.

Med förändringsprojekten Smart & Clean skapas affärsverksamhet, stävjas klimatförändringen och förbättras invånarnas livskvalitet

Stiftelsen Smart & Clean är ett gemensamt, femårigt (2016–2021) förändringsprojekt mellan finska staten samt företag, städer och forskningsinstitut i Helsingforsregionen. Stiftelsen har fram till år 2018 startat sju effektiva förändringsprojekt, i vilka 100 företag redan deltar. Nya typer av lösningar byggs upp för bland annat luftkvalitet, reparationsbyggande, trafik, kvalitetskontroll av dagvatten samt plastens plats i den cirkulära ekonomin. Projekten har två mål: öka koldioxidhandavtrycket globalt samt minska koldioxidfotavtrycket i Helsingforsregionen och Finland. Samtidigt skapas ny affärsverksamhet för företagen och Helsingfors utvecklas med gemensamma krafter till en plats, där näringslivet sätter fart på stävjandet av klimatförändringen och hjälper staden att skapa bättre livskvalitet för invånarna.

Ett av Smart & Clean-projekten är Helsinki Metropolitan Air Quality Testbed (HAQT), inom vilket ett mät-system för täta och noggranna mätningar av luftkvaliteten utvecklas för huvudstadsregionen. Ju noggrannare information man får om luftkvaliteten, desto lättare är det att förbättra den. Med hjälp av nya mät- och simuleringsmetoder kan man beskriva luftkvaliteten med upp till 15 meters noggrannhet och skapa prognoser för hur luftkvaliteten kommer att utvecklas. Utifrån noggranna data och prognoser kan man till exempel utveckla hälso-tjänster. Med hjälp av noggrann information om luftkvaliteten kan trafiken även avledas från områden, där det lätt samlas luftföroreningar.

Verksamhetsmodellen International House Helsinki etablerad

Tjänsten International House Helsinki (IHH) erbjuder största delen av de rådgivnings- och myndighetstjänster som nyanlända invandrare behöver under samma tak. IHH öppnade sina dörrar i nya lokaler den 3 april 2019. I och med flytten utökades även IHH:s serviceutbud. Med hjälp av tjänsten har man bland annat lyckats göra det enklare och snabbare för de som anländer till landet att etablera sig i området och börja arbeta. Till exempel har man lyckats förkorta processen för utländska arbetstagare att få en personbeteckning med över två veckor. På IHH får arbetstagaren vid ett och samma besök snabbt och smidigt en finländsk personbeteckning samt övriga rådgivnings- och myndighetstjänster

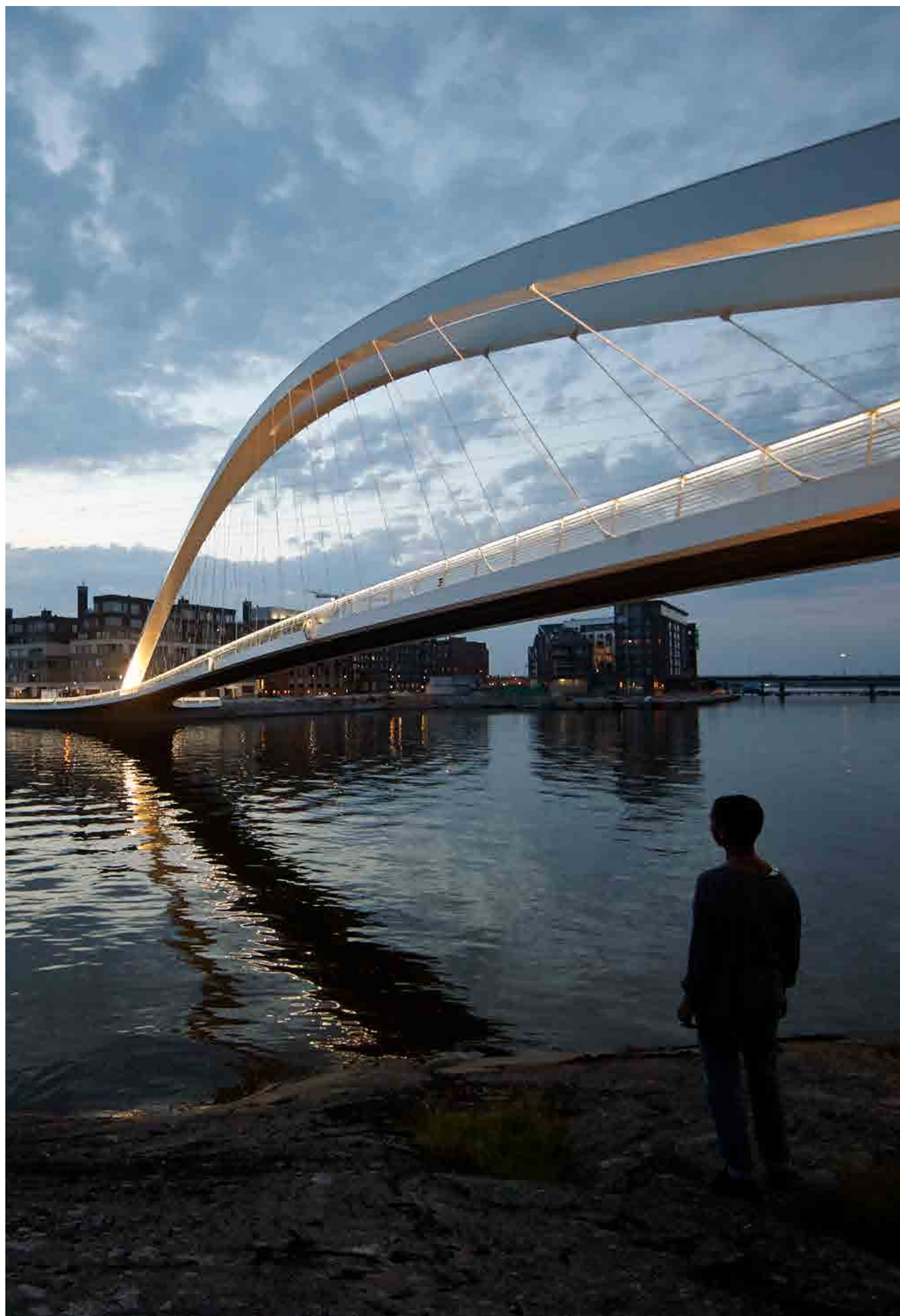
Nya typer av lösningar byggs upp för bland annat luftkvalitet, reparationsbyggande, trafik, hantering av dagvatten samt plastens plats i den cirkulära ekonomin.

som hen behöver i det inledande skedet. I IHH-tjänsten registrerades över 31 000 kundrelationer under det första verksamhetsåret 2018. IHH betjänar även företag och arbetsgivare i frågor som rör utländsk arbetskraft och rekrytering av sådan. I verksamheten deltar förutom Helsingfors och Esbo städer även Magistraten i Nyland, Skatteförvaltningen, FPA, Migrationsverket, Nylands TE-byrå, Pensionsskyddscentralen, Helsingforsregionens handelskammare samt Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC.

I anknytning till tjänsten International House Helsinki öppnades i december 2017 en juristtjänst, som erbjuder anställningsrådgivning för invandrare och hjälper utländska arbetstagare med bland annat juridiska frågor som rör anställningar och arbetsavtal. Tjänsten erbjuds på finska och engelska, både per e-post och telefon. Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC ansvarar för produktionen av tjänsten. Före september 2018 hade anställningsrådgivningen tagit emot 922 kontakter.

Sysselsättningstjänsterna fokuserar på arbetslösa i svår ställning på arbetsmarknaden

Vid sidan av lagstadgade tjänster erbjuder staden stöd och tjänster för i synnerhet långtidsarbetslösa, ungdomar, personer med nedsatt arbetsförmåga och invandrare. Staden producerar årligen sysselsättningsfrämjande tjänster till omkring 10 000 arbetslösa Helsingforsbor. Arbetslösa Helsingforsbor kan få rådgivning, handledning och branschöverskridande samservice för att främja sin sysselsättning. Rådgivningstjänsterna inom ramarna för Navigatorns (Ohjaamo) verksamhet riktar sig i synnerhet till Helsingforsbor under 30 år. Under år 2019 pilottestas en motsvarande tjänst även för kunder över 30 år tillsammans med Nylands arbets- och näringsbyrå. Målet med rådgivningen

Sysselsättningsgrad (15–64-åringar)

2017

72,4 %

2018

74,0 %

Källa: Statistikcentralen,
arbetskraftsundersökning

Arbetslöshetsgrad

2017

8.4 %

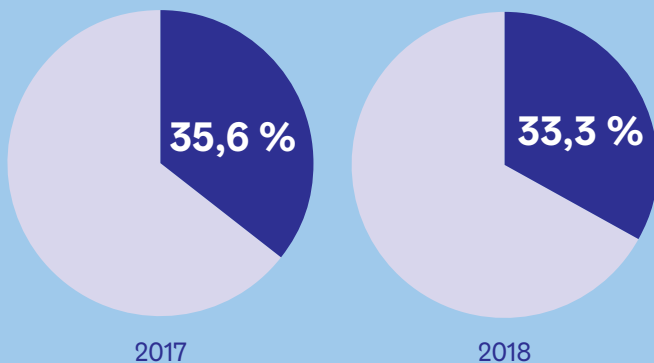
2018

7.9 %

Källa: Statistikcentralen,
arbetskraftsundersökning

Långtidsarbetslöshet

(% av alla arbetslösa)

Källa: ANM

Ungdomar utanför utbildningen och arbetslivet

(16–29-åringar)

2015

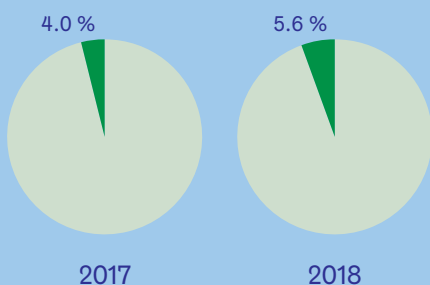
6,8 %

2016

6,6 %

Källa: Statistikcentralen

Personer som gått ut grundskolan och blivit utan studieplats

För ansökningarna år 2018 räknade systemet inte med dem som fått plats på förberedande utbildningar från reservplats. För ansökningarna år 2019 återställs systemet så att uppgifterna är jämförbara med uppgifterna för år 2017.

Källa: Utbildningsstyrelsen

är att ge kunderna information som kan hjälpa dem att på egen hand främja sin sysselsättning.

Syftet med handledningen och den gränsöverskridande samservicen är att sysselsätta kunden på den öppna arbetsmarknaden antingen direkt eller via utbildning. Detta sker i samarbete med kunden och nätverket genom att man ordnar sysselsättningsfrämjande helheter. samordnar dessa till sysselsättningsfrämjande helheter.

För att främja sysselsättningen ordnar staden även så kallade arbetslivstjänster både på sina egna arbetsplatser och hos andra arbetsgivare med hjälp av Helsingforstillägget. Arbetslivstjänsterna omfattar arbetsprovning samt arbete och läroavtal med lönesubvention. Arbetslivstjänsterna har årligen omkring 3500 klienter. Under 2019 förnyas kriterierna för beviljande av Helsingforstillägget för att utöka antalet lättillgängliga sysselsättningsmöjligheter.

Vid Helsingfors stads sysselsättningstjänst pilot-testas under år 2019 ett samarbete med Horeca-branschen för att minska kompetensglapp. Målet är att utvidga pilottestningen även till andra branscher som en modell för funktionellt samarbete. Därtill håller Helsingfors stads sysselsättningstjänster på att genomföra ett pilotprojekt med en programmerarutbildning tillsammans med en serviceproducent.

Me-skolan stärker samarbetet mellan hemmet och skolan

Genom Me-skolutveckling söker man lösningar till hur skolan ännu bättre kunde stärka elevernas förmåga att klara sig ute i världen efter skolan. Försöket inleds i Mellungsbacka, Malm och Gamlas.

Inom Me-skolutvecklingen har praktiska försök inletts med syftet att garantera en jämlik och högkvalitativ utbildning som är öppen för alla samt livslånga inlärningsmöjligheter. Det övergripande målet för försöken är att stärka gemenskapen såväl i hela skolan som mellan hem och skola. Följande försök har pilottestats under den första våren. En Me-lektion är en lektion som klassläraren håller en gång i veckan med övningar för utveckling av sociala färdigheter samt färdigheter i mänskliga relationer och kompisrelationer i närvaro av en trygg vuxen. Det ordnas dessutom riktad verksamhet i små grupper för barn, som i skolan har gett anledning till oro, för utvecklingen av deras sociala färdigheter och samarbetsfärdigheter.

I Me-skolutvecklingen stärks samarbetet mellan hem och skola, bland annat genom gemensamma kvällar för hemmet och skolan. De första kvällarna samlade 92 deltagare. Syftet är att stärka gemenskapen, möjliggöra verkliga möten och pedagogiskt partnerskap. Genom att göra tillsammans lär även föräldrarna känna varandra, vilket förebygger konflikter och mobbning. Inom Me-coachningen coachar äldre elever de yngre eleverna och får på så sätt värdefull erfarenhet av coachning samt ett intyg över sitt arbete. De yngre eleverna, som inte har någon hobby från tidigare, får en gratis hobby tillsammans med trygga och engagerade coacher. En tyst rast i sin tur ger möjlighet att koppla av under den

hektiska skoldagen. Inom stödet för övergångsskeden i sin tur stödjer äldre elever yngre elever i övergången till högstadiet genom gruppverksamhet. Målet är att få de äldre eleverna att vara trygga, föredömliga och ansvarstagande äldre elever, göra övergångsskedet roligt och dämpa rädslan för att börja i en ny skola. I Me-skolorna stärks även det regionala nätverkssamarbetet och utvecklas den så kallade allaktivitetsskolan som plattform för olika tjänster för barnfamiljer. Att göra skolan till en allt mer flerdisciplinär lärandemiljö erbjuder barn och unga en möjlighet att fästa sig vid allt fler trygga vuxna.

Yrkesinstitutet Stadin ammattiopistos Brygga samlar alternativ som föregår examensutbildning för unga

Yrkesutbildningsreformen trädde i kraft i början av 2018. En av de centrala förändringarna är att utbildningen för unga och för vuxna genomförs utifrån samma bestämmelser. Ansökan till studierna är fortgående och eleverna studerar endast sådant där de saknar kunskaper. I sina studier framskrider de studerande i enlighet med sin personliga kompetensutvecklingsplan, vilket innebär att de sätt och tider på vilka examina genomförs varierar. I planen anges befintlig kompetens samt förvärvandet av den kompetens som saknas. Dessutom inplaneras hur kompetensen ska uppvisas med intyg samt eventuellt stöd som behövs för inläringen. Denna förändring förutsätter en ny typ av pedagogisk modell och lärandemiljöer med fokus på arbetslivet.

Stadin ammattiopistos Brygga samlar alternativ som föregår examensutbildning för unga och unga vuxna. Brygga möjliggör en väg till examensutbildning och läroavtal. Dessutom erbjuder Brygga ett alternativ för de som redan studerar på Stadin ammattiopisto, om de studerande riskerar att avbryta sina studier.

Med utbildningarna och tjänsterna svarar man mot utbildningsgarantin, och varje ung och ung vuxen erbjuds ett lämpligt alternativ på ett flexibelt sätt. Man har ett nära samarbete med tjänsten Navigatorn och det uppsökande ungdomsarbetet för att styra de unga och unga vuxna som är utanför utbildning till tjänsterna.

Brygga omfattar handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning (Valma), verkstadsverksamhet för ungdomar, påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen och öppna studier. Inom Valma kan den studerande förbättra sin inlärningsberedskap och prova olika utbildningsalternativ för att hitta sitt eget område. Ungdomsverkstäderna möjliggör en funktionell lärandemiljö med hjälp av arbetsprovning. Med verkstadsverksamheten når man unga som det är utmanande för att inleda en utbildning eller som är i en svår livssituation. Genomförande av påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen på en yrkesläroanstalt erbjuder den studerande en motiverande lärandemiljö efter det sista året inom den grundläggande utbildningen, där hen kan förbättra sina färdigheter för fortsatta studier och höja slutförhållanden från den grundläggande utbildningen.

Stadsorganisationens verksamhetskultur utvecklas med fokus på kompetens, ledarskap och välbefinnande i arbetet

Stadens mål är att utveckla verksamhetskulturen inom staden. En av åtgärderna är att främja ett coachande arbetsgrepp i chefs- och expertarbetet. Detta innebär att man definierar principerna för stadens chefsarbete och att dessa beaktas inom hela staden i utvecklingsåtgärderna för chefs- och expertarbetet: bland annat i coachningsprogram, mentorverksamhet och stödgrupper. Olika former av lärande på arbetsplatsen utvecklas och vikten av dem utökas, så att 70 procent av inläringen sker i arbetet. Utökningen av rörligt arbete stöds genom att man påverkar attityder och utrymmeskoncept som stödjer detta. Bland annat stadshusets entré har börjat användas för samverkande arbete mellan personalen och invånarna.

Personalens digitala färdigheter utvecklas utifrån en digital plan, vilket ökar personalens beredskap att kunna hantera nya digitala verktyg, klara av förändrade arbetsuppgifter och verksamhetssätt som digitaliseringen medför, främja jämlikhet, anställningsbarhet, välbefinnande i arbetet och produktivitet samt förhindra digital marginalisering. Ledningen, cheferna och experterna får ta del av digitala evenemang, där temana är, förutom ledarskap inom digital transformation, även digitala teknologier och utnyttjandet av dessa. För hela personalen ordnas utbildningar i det gemensamma verktyget O365.

För utvecklarna av informationsförvaltningen och verksamheten samt cheferna ordnas temakurser i utvecklingsmetoder och projektarbete samt ett coachningsprogram inom ICT-servicestyrning för att stödja produktiviteten och en hållbar ekonomisk tillväxt.

Tanken är att starta ett projekt, med hjälp av vilket välbefinnandet i arbetet hos unga arbetstagare och personer som är i början av sin yrkeskarriär stöds. Helsingfors deltar även i projektet Osaaminen käyttöön Suomessa, med hjälp av vilket sysselsättningen av invandrare som kommer till Finland och är i början av sin yrkeskarriär främjas samt karriärutvecklingen, utvecklingen av språkfärdigheterna och rekryteringen av personer med främmande modersmål stöds. Med hjälp av ett delaktighetsprojekt stärks möjligheterna för stadens anställda att delta och utvecklas nya metoder och redskap för engagemang.

Göra Helsingfors till ett hållbart turistmål

År 2019 upprättas ett program för hållbar turism för Helsingfors stad. Helsingfors har förbundit sig till Världsturismorganisationens (World Tourism Organization, UNWTO) LissabondeklARATION, som innehåller 15 olika mål för utvecklingen

av hållbar stadsturism. Världsturistorganisationen lyder under FN. Helsingfors är pilotobjekt i Visit Finlands program Sustainable Finland, som styr turistföretag och resmål mot en hållbar turism. Sommaren 2019 lanserar Helsinki Marketing tjänsten Think Sustainably, med hjälp av vilken hållbara företag, såsom turistföretag, får mer synlighet i Helsinki Marketings åtgärder.

Helsingfors stad grundade i februari 2019 en ny utvecklingsgrupp för turistinfrastrukturen. Gruppen fokuserar på de helheter som är väsentliga med tanke på turistinfrastrukturen, för att turismen ska kunna växa hållbart i framtiden. De första utvecklingsobjekten är informationsskyltar, turistbusstrafiken och offentliga toaletter. Därtill valdes Helsingfors av EU-kommisionen till den första huvudstaden inom smart turism för år 2019.

Det internationella storeevenemanget för samtidskonst Helsingforsbiennalen beaktar hållbarhet

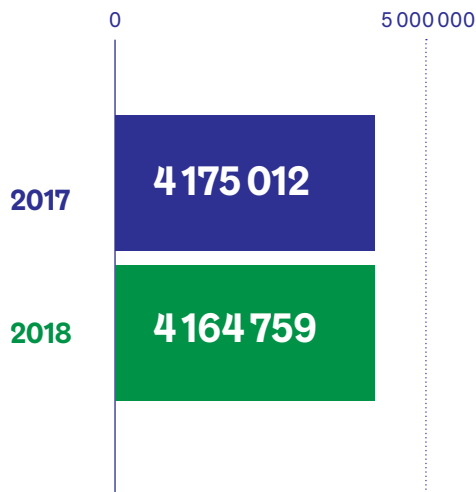
Helsingforsbiennalen är ett internationellt storeevenemang för samtidskonst som återkommer vartannat år. Det första evenemanget kommer att ordnas på Skanslandet sommaren 2020. För ordnandet och produktionen av utställningen ansvarar Helsingfors stads konstmuseum HAM. Till biennalen väntas 300 000 besökare. Utställningen är gratis och öppen för alla. Biennalen lanserades den 2 maj 2019 i Helsingfors och internationellt den 7 maj 2019 vid biennalen i Venedig. Utställningsprogrammet offentliggörs i mars 2020.

Biennalen är en viktig del av genomförandet av Helsingfors havsstrategi och ett mer omfattande utnyttjande än tidigare av stadens närhet till havet i främjandet av hållbar turism. I planeringen och genomförandet av samt rapporteringen om biennalen beaktas hållbarhetsaspekten till exempel på så sätt att evenemanget börjar tillämpa miljöledningssystemet Ekokompassen. Biennalen gör finländsk bildkonst mer känd internationellt och ökar Helsingfors stads dragningskraft som bildkonststad. Evenemangets effekter på konst- och kulturbranschen, ekonomin, miljön, skärgården, turismen och övriga centrala områden utvärderas som en del av slutrapporteringen.

En vägkarta för evenemang sporrar till att ordna stora evenemang

Inom Helsingfors stad inrättades våren 2018 en samordningsgrupp för storeevenemang vars uppgift är att främja bland annat ordnandet av storeevenemang i staden. För staden har en vägkarta för evenemang tagits fram, vars syfte är att förtydliga stadens mål och principer som styr verksamheten även när det gäller stor-

Antal övernattningar

Källa: Helsingfors stadskansli

evenemang. Staden genomför en Leanprocess med målet att effektivisera praxis kring uthyrning av evenemangsplatser. Staden har även strävat efter att främja förhållandena för ordnandet av internationella storevenemang, till exempel genom att utveckla Söderviksområdet och i anknytning till byggprojektet Garden Helsinki.

Finland är EU:s ordförandeland hösten 2019. I den plan som staden har dragit upp riktlinjerna för konstateras att Helsingfors kommer att vara en intressant mötesplattform under Finlands EU-ordförandeskap och är en europeisk föregångare inom hållbar stadsutveckling. I åtgärder för en hållbar stadsutveckling lyfter man fram lösningar i anknytning till ett fungerande, öppet och jämlikt civilt samhälle samt en balanserad utveckling av stadsdelar, med fokus på välbefinnandet och stärkandet av delaktigheten hos barn, unga och Helsingforsbor med invandrarbakgrund. Helsingfors ordnar öppningsevenemanget för Finlands EU-ordförandeskapsperiod som till sin karaktär är en stadsfest som är öppen för alla. För allmänheten är evenemanget en inbjudan till gemensamma klimat- och miljögärningar samt att lösa globala utmaningar inom Europeiska unionen. Dessutom samlar Helsinki Impact Conference, som ordnas i oktober 2019 i samarbete mellan Helsingfors stad och organisationen Eurocities, europeiska beslutsfattare och städernas förändringsfaktorer för att utöka samarbetet, inom vilket städerna löser globala problem och förenar det europeiska samarbetet. Under konferensen får man höra olika synpunkter på till exempel städernas roll i stävjandet av klimatförändringen och som föregångare inom social hållbarhet.

Under mötet mellan Finlands och Kinas presidenter våren 2017 utsågs år 2019 till ett gemensamt temaår för vintersport. Finland är det första land med vilket Kina har godkänt denna typ av partnerskap inom vintersport. Det gemensamma temaåret för vintersport mellan Finland och Kina samt förberedelserna för vinter-OS år 2022 antas främja kinesernas intresse för finländsk kompetens inom vintersport. Temaåret genomförs i samarbete med ministerier, städer och företag. Vid olika expertseminarier, evenemang och möten inom temaårets olika delområden utgör hållbarhet, ansvar, jämlikhet, smarta lösningar och tradition viktiga innehåll och värden i den finländska kompetensen vid sidan av coachning och utbildning.

Helsingfors görs synlig även i andra städer

Helsingfors lyfter fram sin kompetens även på andra håll i världen. I Buenos Aires, New York och Los Angeles har det under hösten 2018 och våren 2019 ordnats evenemang i samarbete med staden New York i anknytning till spridningen på stadsnivå av FN:s mål för hållbar utveckling. I Stockholm och New York har staden deltagit som en viktig samarbetspartner i evenemangen Slush Small Talks. Helsingfors har även varit samarbetspartner i alla internationella Slush-evenemang (Singapore, Shanghai och Tokyo) under år 2018.

Minskad ojämlikhet

Minskning av ojämlikhet mellan såväl befolkningsgrupper som områden är ett av Helsingfors centrala mål. Stadens socialpolitik bygger på humanitet, långsiktighet och rättidiga stödåtgärder.

SDG 10: Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Trivsamt
och tryggt

Välmående
och hälsosamt

Sköter om
barns och
ungdomars
välmående

Rörlig och
aktiv

Fungerande
stadsstruktur

Invånar-
orienterad och
engagerande

Digital

Lärande

Ansvarsfullt
ledarskap

I över tio års tid har befolkningen i Helsingfors ökat med över en procent per år i genomsnitt. Det kommer att fortsätta i samma takt även i framtiden. Tillväxten i Helsingfors är ett tecken på stadens dragningskraft och på att folk vill bo här. Tillväxten är en positiv sak för Helsingfors, men även en utmaning som kräver resurser. Att stävja segregeringen mellan befolkningsgrupper och områden står högt upp på stadens agenda. Jämställdhet mellan könen är en genomgående princip i all verksamhet inom staden.

I Helsingfors bor många människor, som har kortvariga eller långvariga svåra problem i sina liv. Helsingfors försöker även ta hand om de som livet har farit hårt fram med. I stadens socialpolitik ligger fokus på mänsklighet, så tidigt agerande som möjligt och långsiktighet. Staden arbetar för att så många som möjligt ska komma in i arbetslivet och på egen hand kunna ordna både sina och familjens angelägenheter. Staden satsar på att utnyttja invandrarnas kompetens på arbetsmarknaden och på bredare front i samhället, eftersom det är en förutsättning för en lyckad integration.

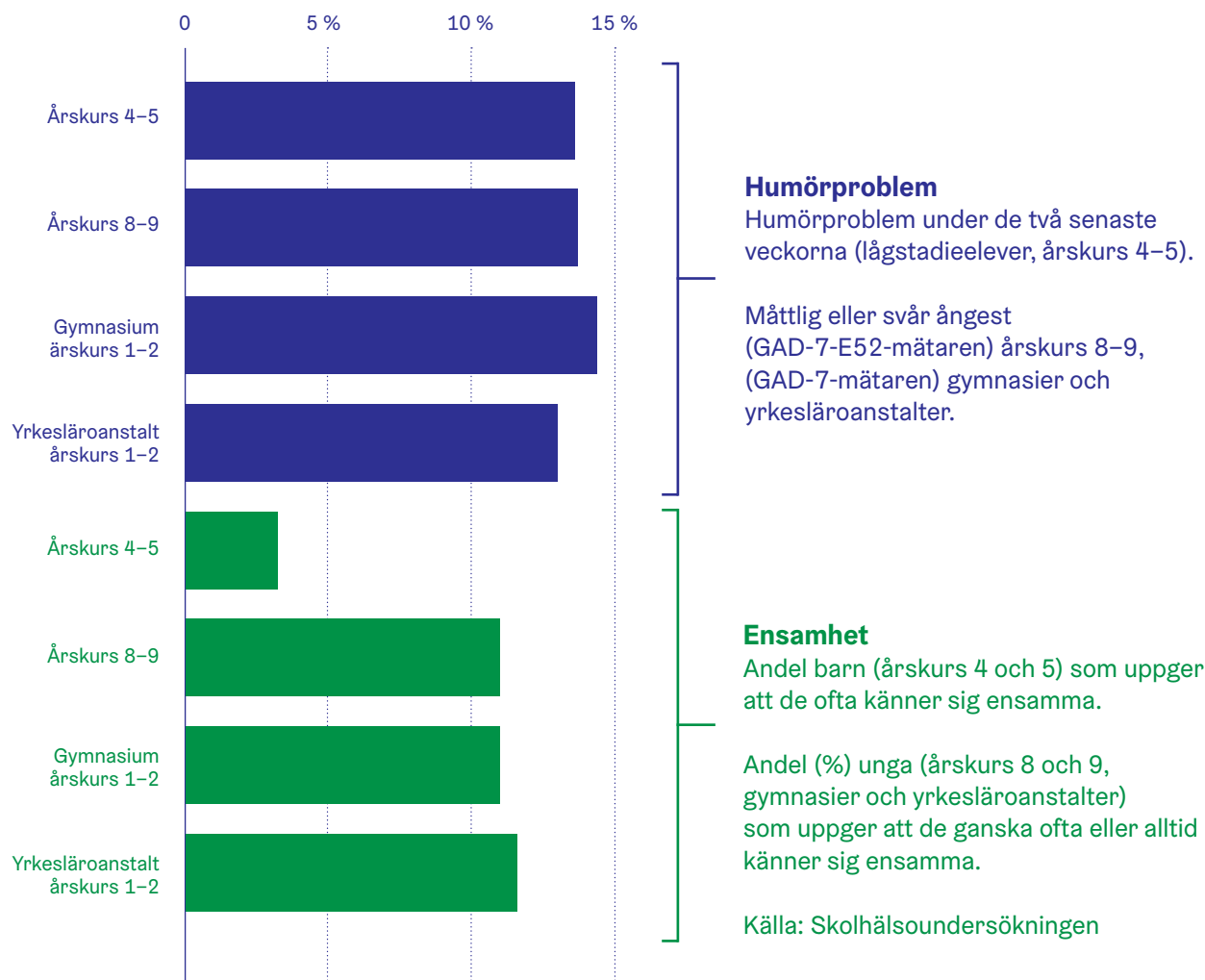
Ungdomarnas marginaliseringsspiral, i synnerhet när det gäller utbildning och arbete, är ett av de allvarligaste problemen i vårt samhälle och en oroväckande följd av en polariseringsutveckling, som är särskilt tydlig i storstadsregionerna. Det är viktigt att lindra problemet både ur mänskligt och ekonomiskt perspektiv samt för att kunna främja såväl tryggheten och trivselt i staden som näringspolitiska intressen. Med åtgärderna inom programmet Mukana, vars mål är att minska ojämlikhet och barns och ungas

marginalisering, siktar man på en systemisk förändring, som gör att marginaliseringen bland barn och unga, marginaliseringen över generationsgränserna och den regionala segregationen ska minska i Helsingfors.

Den minskade ojämlikheten sträcker sig dock längre än enbart till barn och unga i Helsingfors. Huvudmålet är att nå stadsbor som har behövt hjälp och stöd tidigare – i synnerhet de som behöver mycket stöd eller vård. De socioekonomiska och regionala skillnaderna i hälsa och välbefinnande minskas med hjälp av metoder som grundar sig på information och effektivitet. Staden identifierar grupper som är viktiga för förebyggandet av marginalisering även bland personer i arbetsför ålder och äldre åldersgrupper och skräddarsyr individuella och bättre servicehelheter för dem. Staden satsar på uppsökande arbete och på att förebygga ensamhet. Skillnaderna i välbefinnande och segregeringens utvecklingen samt stadens åtgärder som riktar sig till dessa genomförs och följs upp som en helhet på stadsnivå.

För att skapa jämlika möjligheter satsar staden på att förbättra tillgängligheten på kultur- och fritidstjänster. Staden säkerställer att dess lokaler är enkla och trygga att använda för utbildnings-, medborgar- och kulturverksamhet. Tillgängligheten på kultur- och fritidstjänster förbättras även genom att staden inför tjänster på familjecentren och som en del av skolornas och daghemmens verksamhet. Tillfällig användning av offentliga områden och tomma lokaler för kultur- och medborgarverksamhet underlättas även på andra sätt, och staden strävar efter att

Psyiskt och socialt välbefinnande hos barn och ungdomar 2017

främja användningen av även andra underutnyttjade lokaler än de som staden äger. Dessutom stöds stadsbornas informationssamhällsfärdigheter på bred front på biblioteken, bland annat genom att erbjuda såväl handledning och stöd för användningen av digitala tjänster som avgiftsfria internetanslutningar och kunddatorer som stadsborna kan använda.

Helsingfors främjar sina invånares psykiska hälsa, aktivitet och drogfrihet samt stärker de äldres funktionsförmåga och deltagande i enlighet med Stadis åldersprogram. Med hjälp av rörelseprogrammet i sin tur vill man få alla Helsingforsbor att röra på sig mer och förbättra jämställdheten och jämlikheten inom motionstjänsterna. Vid sidan av de positiva hälsoeffekterna innebär motion för många även kompisar, gemensam aktivitet, sociala färdigheter, glädje och framgång. Därför anknyter rörelseprogrammets mål även starkt till förebyggandet av marginalisering, minskningen av ojämlikhet och skillnader i hälsa samt för sin del även till integrationen av invandrare. I

rörelseprogrammets åtgärder beaktas i synnerhet de Helsingforsbor som rör på sig lite och som det finns tydliga och identifierade hinder för att de ska komma igång.

Stadens sysselsättningsfrämjande tjänster riktas särskilt till de grupper vars deltagande på arbetsmarknaden är lägst. Staden satsar i synnerhet på att utbilda och sysselsätta samt främja delaktigheten hos andra generationens invandrare.

Verklig segregering av invånarna är en av de största utmaningarna i städer runt om i världen. Även i Helsingfors kan man se tecken på att de socioekonomiska skillnaderna mellan olika bostadsområden ökar. Stadsdelarnas segregering tas på allvar i Helsingfors. I internationell jämförelse har Helsingfors lyckats bättre med att stävja segregeringen än de flesta av våra referensstäder. Även i fortsättningen strävar Helsingfors efter att vara en föregångare i Europa när det gäller att förebygga segregering och möjliggöra jämlikhet mellan och välbefinnande i sina stadsdelar.

Bostadspolitiken spelar en central roll i förebyggandet av segregation. Man försöker minska den socioekonomiska segregeringen mellan bostadsområdena bland annat genom att balansera styrningen av bostadsbeståndets områdesvisa förvaltningsformer samt skapa förutsättningar för en tillräcklig bostadsproduktion, som tryggar bostadsområdenas livskraft och fungerande närservice. Utöver detta riktas olika typer av stödåtgärder till områden, där faktorer som varslar om fattigdom har hopat sig.

Familjerna erbjuds tidigt stöd för att öka barnens välbefinnande

Familjerna erbjuds förebyggande och långvariga stödformer, som till exempel modellen Perheohjaamo (Familjenavigatoren), som har planerats i samarbete med Centralförbundet för Barnskydd. För att personer med invandrabakgrund snabbare ska sysselsättas och få möjlighet till utbildning används bland annat verksamheten vid kompetenscentret Stadin osaamiskeskus. Kompetenscentret kombinerar integrationsutbildning, yrkesutbildning, social rehabilitering och sysselsättningstjänster.

Inom det resultatbaserade finansieringsavtalet Helsinki Lapset-SIB omvandlas stödåtgärderna till barnfamiljer från tunga och korrigerande tjänster till tidigt stöd i form av lättare, förebyggande tjänster. Målet är att öka barns välbefinnande och bryta familjernas fattigdomsspiral genom att rikta åtgärder till familjerna på ett förebyggande och långsiktigt sätt. Som finansieringsinstrument inom åtgärden används den resultatbaserade finansieringsmodellen Lapset-SIB (Social Impact Bond). Under våren 2019 har man inom projektet tagit fram en modell och en resultatuppföljning samt planerat modellen Perheohjaamo som interventionstjänst tillsammans med Centralförbundet för Barnskydd. Modellen kommer att erbjuda familjer både individuellt stöd och grupp- och gemenskapsverksamhet.

Utbildnings- och sysselsättningsmöjligheterna för unga med invandrabakgrund förbättras genom att erbjuda handledning och stärka de digitala färdigheterna

Inom Utvecklingsplanen för fostran och utbildning för invandrare 2018–2021 fäster man bland annat uppmärksamhet vid stöd av familjer som nyligen har flyttat till landet, i synnerhet i övergången till utbildning. Inom småbarnspedagogiken och grundskoleundervisningen pilottestas en modell med flerspråkiga handledare, vars mål är att ge unga med utländsk bakgrund ett starkare, mångspråkigt stöd i övergången från grundskolan till andra stadiet. Stöd ges bland annat i sättandet av realistiska mål, vid ansökan till utbildning, övervägande av olika utbildningsalternativ samt i studiehandledningen.

Som en åtgärd inom programmet Mukana för att minska ojämlikhet bland ungdomar och förebygga ungas marginalisering planeras en verkstad, som innehåller coachning och utbildning och som riktar sig särskilt till unga med utländsk bakgrund, i Gårdsbacka samt

en regional, flexibel och anpassningsbar hybridtjänst inom sysselsättningstjänsterna. Som en del av den allmänna modellen som är under utveckling har Helsingfors stad och Google förhandlat om ett samarbete, som bland annat har som mål att få en topputbildning inom digitala färdigheter till Gårdsbacka. I och med den digitala utbildningen och samarbetet med arbetsgivare och läroanstalter i anknytning till den är målet att öppna nya vägar till arbete och utbildning för unga i Gårdsbacka samt stärka deras möjligheter att snabbt svara mot kompetenskraven i ett föränderligt arbetsliv. Målen är i synnerhet att ge unga, som löper störst risk för marginalisering, möjlighet att få uppleva framgång och känna att de är kapabla samt bryta segregationen i arbetslivet inom ICT-branschen. De här målen försöker man uppnå med hjälp av verkstäderna I am remarkable som ordnas i Gårdsbacka samt med hjälp av programmerarutbildningar som riktar sig till flickor och kvinnor.

Man förbättrar tillgången till tjänster genom att utöka stadens tjänster på engelska

Staden utökar sina tjänster på engelska. Särskild uppmärksamhet fästs vid engelskspråkiga tjänster inom fostran och utbildning samt möjligheter till fritidsaktiviteter på engelska.

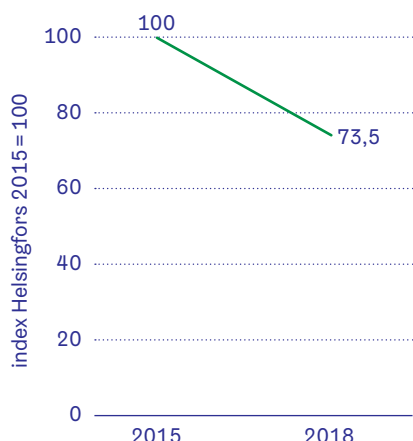
Borgmästaren tillsatte (1.2.2019, §23) en arbetsgrupp för att utreda utvecklingen av stadens engelskspråkiga tjänster. Arbetsgruppens uppgift var att utarbeta ett förslag om centrala tjänster som bör vara tillgängliga även på engelska samt bereda en åtgärdsförteckning och en fasindelning för det praktiska genomförandet. I arbetsgruppens rapport framlades rekommendationer för utvecklingen av stadens engelskspråkiga kommunikation och tjänster. Ärendet behandlas i stadens ledningsgrupp, varefter man fattar beslut om främjande av åtgärderna på stadsnivå. Som en del av sitt arbete sammanställde arbetsgruppen information om stadens befintliga engelskspråkiga tjänster i marknadsförings- och informationssyfte. Samtidigt som arbetsgruppen inledde också en grupp för utveckling av kommunikationen sin verksamhet.

Genom att utveckla de tjänsterna på engelska strävar man efter att göra stadens tjänster mer tillgängliga. Utvecklingsområden är bland annat kommunikation, marknadsföring och tjänsternas språkliga oberoende. I arbetsgruppens rapport fokuserar man särskilt på tillgången till tjänster såsom fostran och utbildning samt möjligheterna till fritidsaktiviteter på engelska.

Kompetenscentret Stadin osaamiskeskus har möjliggjort snabbare sysselsättning och tillträde till utbildning för invandrare

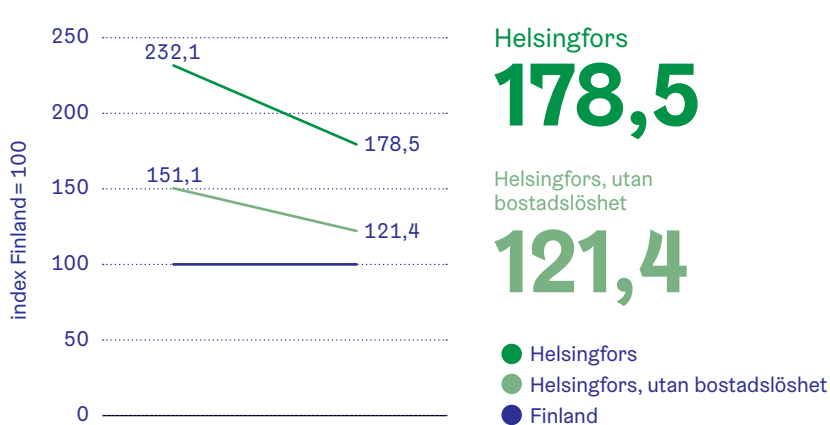
Målet med kompetenscentret Stadin osaamiskeskus verksamhet är att ge invandrare möjlighet att snabbare få tillgång till utbildning eller komma ut i arbetslivet, förbättra möjligheterna att skaffa sig eller förbättra sina kunskaper i finska eller svenska samt sköta mångprofessionellt stöd och elevvård för invandrare.

Deprivationsindex i Helsingfors

Ju mindre tal i förhållande till år 2015, desto bättre är situationen.

Deprivationsindex i Helsingfors jämfört med hela landet

I och med att bostadslösheten är koncentrerad till huvudstadsregionen och särskilt till Helsingfors, presenterar vi också en sådan version av deprivationsindexet från vilket bostadslösheten har utelämnats.

Deprivationsindexet bygger på följande data

	Andel år 2018	Ändring efter år 2015
Bostadslösa ensamma per tusen invånare	2,8	-2,9
Andel som använder alkohol i syfte att bli berusade, %	8,8	-5,0
Andel som känner sig ensamma	8,5	-2,1
Andel som fått basutkomststöd en längre tid (minst 10 mån.)	4,1	-0,8

Källor: Helsingfors stad, Institutet för hälsa och välfärd/FinSote, FPA, ARA

Stadin osaamiskeskus kombinerar integrationsutbildning, yrkesutbildning, social rehabilitering och sysselsättningstjänster. Stadin osaamiskeskus tjänster omfattar kartläggning av klientens kompetens, komplettering av kompetensen samt stöd för att avlägga en yrkesutbildning eller hitta sysselsättning.

Verksamheten och tjänsterna utökas ytterligare (bland annat digitalisering, robotik, företagssamordning, stiggrupper och basfärdighetsgrupper). Stadin osaamiskeskus är redan verksamt och har gjort det möjligt för invandrare att snabbare och smidigare hitta sysselsättning eller få tillträde till utbildning.

Kulturtjänster görs till en del av familjecenterverksamheten och småbarnspedagogiken

På Östergatans familjecenter i Östra centrum har man under våren 2019 ordnat pop up-konstverksamhet i samarbete med kulturtjänsterna. Inom projektet utreder man hur det fungerar att ordna konstverksamhet på

familjecentret. Samtidigt utreder man hur man kan introducera kulturverksamhet på Bergshäls familjecenter, som öppnas sommaren 2019, och klienterna får framföra sina åsikter vid en tillställning som ordnas i lekparken. Resurstilldelningen för verksamheten utreds i samarbete med kulturtjänsterna. Målet är att få en konstfostrare och en kulturproducent till familjecentret.

Kultur- och fritidstjänsterna görs till en del av skolornas och daghemmens verksamhet

För 2019 har kultur- och fritidssektorn ställt upp målet att bygga upp ett fungerande utbud av tjänster för skolorna och daghemmen. Konceptet pilottestas i Nordsjö och Gamlas. Sektorn för fostran och utbildning har ställt upp målet att använda hela staden som lärmiljö. Läroplanerna uppmuntrar också till fenomenbaserat lärande. Därtill har Helsingforsregionens trafik HRT beslutat att skolklasser och daghemsgrupper ska få resa avgiftsfritt med kollektivtrafiken. Kultur- och fritidssektorns

I biblioteken stöds informationssamhälles- och digitala kunskaper genom att man erbjuder handledning och stöd i användningen av de digitala tjänsterna. Förebyggande av digital marginalisering ger ökad jämlikhet.

tjänster har mycket att ge när det gäller förverkligandet av läroplanen, men för närvarande använder inte alla skolor och daghem dessa tjänster i lika stor utsträckning. Målet är att användningen av kultur- och fritidstjänster som en del av skolornas och daghemmens verksamhet ska uppmuntra barn och unga att använda tjänsterna även på fritiden.

Under 2019 bekantar man sig med vardagen i skolorna och på daghemmen i Gamlas och Nordsjö och förbättrar förståelsen för hur användning av tjänsterna kan göras enklare och mer lockande. Under 2019 och 2020 bygger man upp en fungerande modell för hur skolorna och daghemmen ska få information om deltagandemöjligheter med låg tröskel. Man börjar också följa upp om tjänsterna används jämlikt. I arbetet drar man nytta av befintliga fungerande modeller såsom tjänsten kuten Kultus.fi.

Kanslichefen har tillsatt en styrgrupp för att styra utvecklingsarbetet, vars mål är att kultur- och fritidssektorns lokaler, förutsättningar och tjänster bättre ska stöda läroplanens mål. Styrgruppens uppgift är att styra utvecklingsarbetet så att tjänsterna är smidiga för såväl skolorna och daghemmen som fritidsaktörerna. Utgångspunkterna för styrgruppens arbete är stadens strategiska mål gällande aktivitet som en del av barnens vardag och gällande staden som en plats för lärande för alla åldrar. Pågående projekt och befintlig god praxis utgör en grund för utvecklingsarbetet. Arbetets mål är att stärka sektorernas samsyn gällande staden som lärmiljö och fastställa gemensamma utvecklingsprojekt.

Biblioteken erbjuder stadsborna avgiftsfri tillgång till internet och digitala tjänster

Helsingfors stadsbibliotek har ett stort nätverk av verksamhetsställen (38 st.), med sammanlagt 390 datorer för kundernas bruk. Kunddatorerna kan användas avgiftsfritt av alla som har ett bibliotekskort.

Bibliotekens kunddatorer används flitigt i hela biblioteksnätverket, och i och med öppnandet av centrumbiblioteket Ode ökade deras antal ytterligare. År 2018 statistikfördes 590 000 sessioner på bibliotekens kunddatorer. Alla bibliotek har också ett avgiftsfritt trådlöst nätverk som kunderna kan ansluta till med sina egna apparater.

Biblioteken erbjuder mångsidig handledning i användningen av digitala tjänster

I biblioteken stöds stadsbornas informationssamhälles- och digitala kunskaper genom att man i samarbete med andra aktörer erbjuder handledning och stöd i användningen av de digitala tjänsterna. Skillnaderna mellan befolkningsgrupperna identifieras och tjänsterna riktas till målgrupper som behöver särskilt stöd och vars risker är höga.

Den digital rådgivning som ges i Helsingfors samordnas på stadsnivå av en projektgrupp för stärkande av digitala kunskaper som tillsatts av stadskansliets enhet för delaktighet och rådgivning. I projektgruppen ingår anställda på stadskansliets enhet för delaktighet och rådgivning, biblioteken, ungdomsarbetet, arbetarinstitutet, invånarhus och servicecentralerna samt anställda och frivilliga inom föreningar.

Stadsbiblioteket har minst ett bibliotek i varje område som regelbundet ordnar handledning i grupp. Det är främst de stora och medelstora biblioteken som har ansvaret för att ordna digital handledning. Individuell handledning ordnas på alla bibliotek, antingen av den egna personalen eller med hjälp av stöd från området. Handledningen kan vara regelbunden verksamhet eller ordnas sporadiskt. Handledning ordnas minst två gånger per år, exempelvis i samband med nationella temadagar.

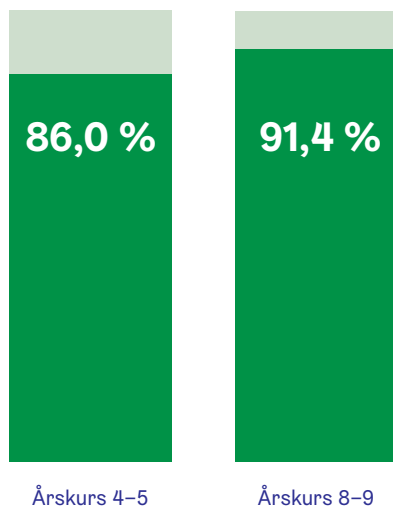
Vid sidan av personalens handledning kan även samarbetspartner såsom kamrathandledare från Enter rf och datanomstuderande från läroanstalter erbjuda handledning i bibliotekets lokaler. Samarbete med olika aktörer uppmuntras, men inga minimikrav ställs. Handledning ordnad av samarbetspartner ersätter dock inte den handledning som ordnas av personalen.

År 2018 statistikfördes nästan 40 000 längre handledningstillfällen och 140 000 snabbhandledningar inom bibliotekets guidningar i teknik och digitala tjänster.

Kundbetjäningsspersonalens kompetensnivå förbättrades år 2018 genom att 320 personer

Andel barn och ungdomar med hobby

2017

Källa: Skolhälsoundersökningen

deltog i utbildning om digitala tjänster, som finansierades med tilläggsanslag beviljade av stadsstyrelsen.

På biblioteken ordnas också e-bjudningar, vars mål är att kunderna och personalen tillsammans ska bekanta sig med det omfattande utbudet av digitalt material.

Digitala färdigheter lärs ut i verkstäder med låg tröskel

På närbiblioteken har man inlett Makerspace-verkstadsverksamhet. I verkstadsverksamhet med låg tröskel kan man lära sig att använda digital teknik, användargränssnitt och andra moderna verktyg. De delområden i verksamheten som man fokuserat mest på har varit IoT, robotik, 3D-utskrift, 3D-modeller och kodning. Delar av dessa kan också kombineras med varandra och användas i exempelvis musikrelaterade, visuella, virtuella och andra praktiska verkstäder. Exempelvis i verkstäder som omfattar musik och ljud talar man om saker på en allmän nivå, men samtidigt ger man också bättre förutsättningar att verka exempelvis på det nya centrumbiblioteket Ode.

Förebyggande av digital marginalisering innebär ökad jämlikhet i en digital värld. Då man lär sig använda apparater får man också bättre kontroll över sin digitala identitet och lär sig förstå den grundläggande logiken i användargränssnitt. Biblioteket erbjuder också möjligheter att lära sig sådant som man inte annars skulle ha möjlighet att lära sig eller uppleva. Biblioteket erbjuder möjligheter till livslångt lärande.

Utvecklingen av Makerspace-verkstadsverksamheten är en viktig del av bibliotekets verksamhet i framtiden. Den synligaste verkstadsverksamheten ordnas av biblioteket Ode, och genom att ta efter deras verksamhetsmodeller även på närbiblioteken kan man säkerställa spridning av kunskapen och verksamhetens kontinuitet.

Verkstadsverksamheten är en del av "biblioteket som lärmiljö"-tänkandet och skolornas "hela staden som lärmiljö"-tänkande. Bibliotekets verkstadsverksamhet utvecklas i samarbete med användarna och över stadens sektorsgränser. Skolorna och andra verksamhetsställen inom staden ska få olika teknologilaboratorier, och även bibliotekets verkstadsverksamhet planeras så att den kan spegla och samverka med dessa lokaler. Verkstadsverksamheten görs till en del av det pedagogiska arbetet. Lokala pedagogiska informatiker planerar innehåll till samarbetet med skolor och läroanstalter i samarbete med de verkstadsansvariga samt annan personal som deltar i samarbetet med daghem och skolor.

Glädje i rörelse-programmet ger varje barn möjlighet till rörelseglädje och tillräcklig fysisk aktivitet före slutet av 2021

Glädje i rörelse-programmet för småbarnspedagogiken är ett riksomfattande avgiftsfritt program för fysisk aktivitet och välbefinnande som utvecklats av ett stort nätverk av experter i samarbete med hundratals pilotdaghem. Programmets mål är att ge alla barn möjlighet till rörelseglädje och tillräcklig fysisk aktivitet under dagen. Undervisnings- och kulturministeriet samt Utbildningsstyrelsen ansvarar för den strategiska ledningen av programmet. Programmet administreras av forskningscentralen LIKES.

En mångprofessionell arbetsgrupp har tillsatts för att etablera Glädje i rörelse-programmet, och småbarnspedagogikens personal har utbildats med tanke på etableringen. Förutsättningarna för fysisk aktivitet inom småbarnspedagogiken har förbättrats med hjälp av nya cyklar och annan utrustning. Man har träffat barn, familjer och personal inom småbarnspedagogiken vid olika evenemang och tillställningar. Åtgärderna i motionsprogrammet har behandlats vid tillställningar för cheferna inom småbarnspedagogiken.

Hittills har 121 enheter inom småbarnspedagogiken anslutit sig till Glädje i rörelse-programmet enligt följande:

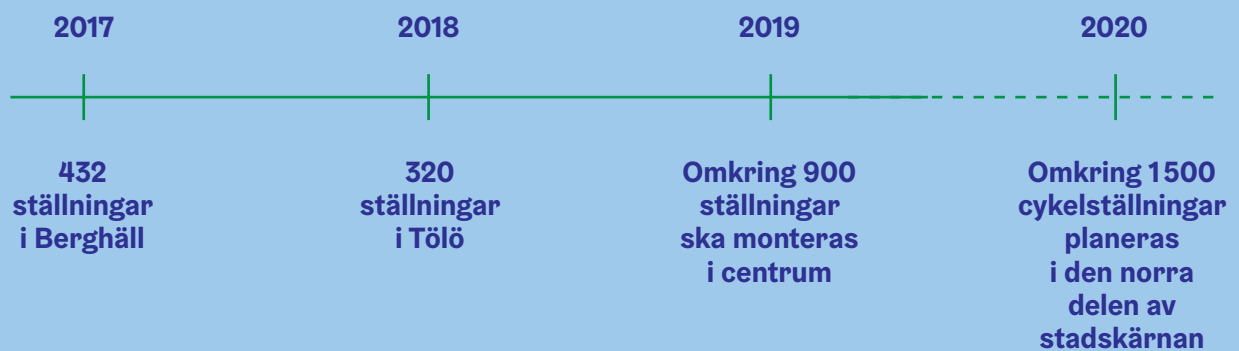
- Dagvårdsenheter 46 st.
- Daghem 52 st.
- Lekparksenheter 10 st.
- Lekparker och familjehus 3 st.
- Familjedagvårdsteam 6 st.
- Privata daghem 4 st.

Babycirkusverksamheten har utvidgats till alla lekparksenheter

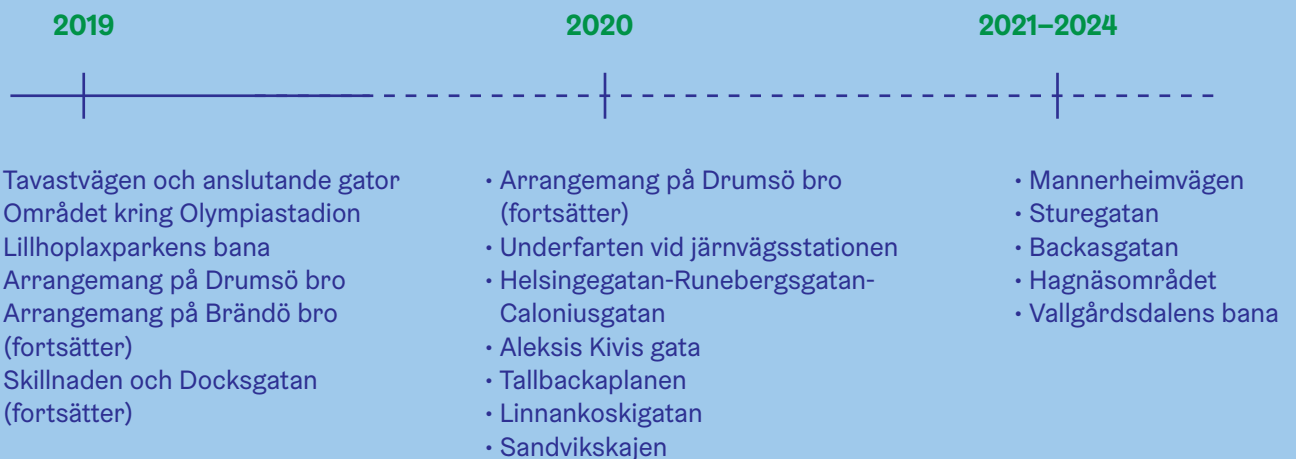
Motionsprogrammets målsättningar och åtgärder presenteras i verksamhetsplanerna i alla lekparksenheters planer för småbarnspedagogik. Verksamhetsställena har preciserat förverkligandet av målet i sina egna mellanbedömningar. Babycirkusverksamheten har utvidgats till alla lekparksenheter. Lanseringen gjordes med ett utbud av 38 sessioner. I maj 2019 ordnades cykelfostran områdesvis vid tio evenemangsdagar.

Cyklingen i staden främjas genom byggande av 3 000 nya cykelställningar och 75 kilometer cykelvägar i stadskärnan

Cykelställningar byggs:

Det eftersträvade nätverket av cykelvägar i stadskärnan byggs:

Programmet Studier i rörelse utvidgas från tre pilotgymnasier till sex gymnasier under läsåret 2019–2020

Studier i rörelse-verksamheten är en del av programmet Skolan i rörelse, som är ett av Finlands regerings spetsprojekt inom kompetens och utbildning. Målet med verksamheten är att öka studerande fysiska aktivitet och inlärningsförmåga.

En ansökan om statsbidrag för Studier i rörelse-verksamhet har gjort och ett beslut om eventuell finansiering kommer i maj 2019. År 2018 ordnades 8 evenemang, och 2019 ordnades 12 evenemang.

Tio skolgårdars motionsmöjligheter förbättras med tilläggsfinansiering som beviljats för 2019

Enligt stadsstyrelsens beslut av den 26 oktober 2018 har man i verksamhetsplanen för 2019 anvisat ett tilläggsanslag för infrastruktur för byggande av motionsplatser på tio skolgårdar. De skolgårdar som valts ut tillhör Merilahden peruskoulu (enheten på Kallviksuddsvägen), Grundskolan Norsen Kronohagen-enheten 1–4, Grundskolan Norsen Cygnaeus-enheten 5–9, Kaisaniemen ala-asteen koulu, Hiidenkiven peruskoulu, Torpparinmäen peruskoulu, Zacharias Topelius skolan, Kontulan ala-asteen koulu, Ruoholahden ala-asteen koulu och Snellmannin ala-asteen koulu. Förutom de valda skolorna rustar man under de närmaste åren upp skolgårdarna till de skolor som ingår i byggprogrammet i samband med renoveringsprojekt.

Alla skolor som valts ut för projektet fick delta genom ett digitalt formulär. Därtill erbjöds fem skolor möjlighet att använda en iPad-applikation för förstärkt verklighet i planeringen av utrustning. Resultaten från hörandena används i planeringen.

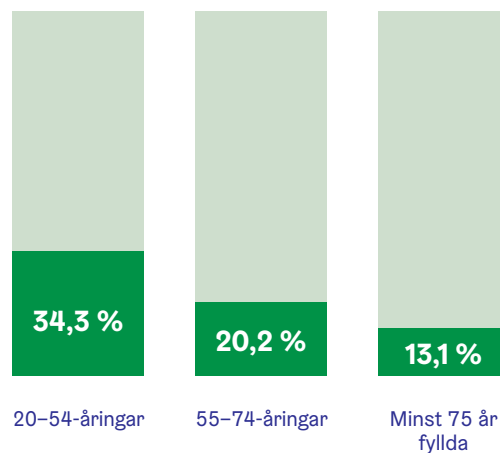
Motionshobbyverksamhet arrangeras i allt flera skolor

Från och med höstterminen 2019 har alla skolor i Helsingfors en gemensam hobbytid på onsdagar kl. 14.30–17. Skolorna upplåter sina lokaler för hobbyverksamheten. Kultur- och fritidssektorn bidrar med hobbymöjligheter, men man söker också andra aktörer, såsom föreningar och klubbar, som anordnare av verksamhet.

Som en del av ett spetsprojekt för förebyggande av marginalisering har man ställt upp målet att varje elev i grundskolans tredje årskurs i Gårdsbackaområdet ska få en meningsfull regelbunden hobby. Genom åtgärderna strävar man efter en systemförändring i Gårdsbackaområdets invånares hobbykultur

Andel av åldersgruppen som ägnar sig åt egentlig konditionsmotion eller idrott flera timmar i veckan

2018

Källa: Institutet för hälsa och välfärd/FinSote

och därigenom effekter på välbefinnandet på ett bredare plan.

Harrastuspassi är en riksomfattande mobil-applikation för ungdomar i högstadietiden, vars mål är att förbättra ungdomars möjligheter att delta i hobbyverksamhet. Kommuner, företag, stiftelser och föreningar kan ladda upp avgiftsfria eller förmånliga hobbyer, prova på-tillfällen och biljetter i applikationen. Undervisnings- och kulturministeriet har beviljat Helsingfors stad 185 000 euro för utveckling av applikationen. Ett beslut om upphandling av applikationen fattades den 20 februari 2019.

Stadens anställda fäster uppmärksamhet vid äldre personers rörlighet i vardagen och bevarande av rörelseförmågan

Med ett motionsavtal avses systematiskt stöd för äldres fysiska aktivitet i vardagen inom ramen för hemvårdens besök. Under hembesöken erbjuds aktivitet utomhus. Samtidigt undviker man att göra saker för de äldre i onödan samt handleder och uppmuntrar de äldre att regelbundet träna för att upprätthålla sin rörelseförmåga.

Motionsavtalet är ett verktyg genom vilket de anställda uppmärksammar klienternas vardagsmotion och bevarandet av deras rörelseförmåga. I motionsavtalet ingår de delområden i vardagslivet som kommer fram i samtal mellan vårdaren och klienten, från personlig hygien och vardagssysslor till självständig träning och motion i grupp. För närvarande omfattas 51 procent av klienterna av motionsavtal (11.4.2019). Strategiperiodens mål är att minst 70 procent av klienterna ska omfattas av motionsavtal.

Könskonsekvensbedömningar används för att förbättra jämställdheten samt kvaliteten på och riktandet av stadens tjänster

Inom ett strategiprojekt har man beslutat att göra könskonsekvensbedömningar för följande tjänster:

- Kultur- och fritidssektorn: Bedömning av föreningsstödet könskonsekvenser
- Sektorn för fostran och utbildning: Särskilt stöd inom den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken
- Stadsmiljösektorn: Områdesplaneringstjänst
- Social- och hälsovårdssektorn: Stöd för närståendevård.

Könskonsekvensbedömningsprojektet i sin helhet anknyter till målet för hållbar utveckling att minska ojämlikheten inom landet genom att erbjuda forskningsdata som stöd för åtgärder vars syfte är att trygga jämlika möjligheter, eliminera rutiner som möjliggör diskriminering samt främja social, ekonomisk och politisk delaktighet. Könskonsekvensbedömningen gör information som förutom jämställdheten även förbättrar kvaliteten på och riktandet av stadens tjänster. Av dessa har kultur- och fritidssektorns projekt redan slutförts, medan rapporter för de övriga projekten kommer hösten 2019.

I kultur- och fritidssektorns bedömningsprojekt studerade man hur lokalbokningar samt föreningarnas och klubbarnas bidrag för verksamhet och lokaler fördelar sig mellan könen. Man kartlade också hur man inom föreningarna upplever att jämställdhet förverkligas. Resultaten av bedömningen publicerades i december 2018. Utifrån den information man får genom bedömningsprojektet kan man främja och genomföra åtgärder som minskar ojämlik behandling i stadens stödformer för föreningar och klubbar. Genom att erbjuda lokaler samt ge föreningar bidrag för verksamhet och lokaler främjar man också social delaktighet, och bedömningen ger verktyg för bättre och mer jämlikt riktande av detta stöd.

I ett projekt inom sektorn för fostran och utbildning granskar man det särskilda stödet inom den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken. Pojkar står för en andel på 70 procent av dem som får särskilt stöd, och genom projektet försöker man hitta orsaken till att pojkarnas andel är så stor. Inom projektet kartlägger man statistiska data gällande särskilt stöd, granskar processen för särskilt stöd och gör intervjuer med yrkespersoner inom särskilt stöd. Genom bedömningen utreder man hur särskilt stöd riktas, och den ger information som gör det möjligt att eliminera eventuella diskriminerande rutiner och bättre rikta tjänsterna.

Man letar efter metoder som främjar social, ekonomisk och politisk delaktighet samt uppmuntrar till sådan, oberoende av ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning.

Högklassig utbildning och tillhandahållande av nödvändigt stöd främjar också social, ekonomisk och politisk delaktighet i enlighet med målen för hållbar utveckling.

Stadsmiljösektorns bedömningsprojekt baserar sig på resultaten av en invånarenkät i området. I projektet granskar man processen för områdesplanering. Bedömningen av invånarenkäten ger information om vilka som deltar i invånarenkäter och hur information som samlats in genom invånarenkäter återspeglas i själva områdesplanen. Utifrån denna information kan man leta efter metoder som främjar social, ekonomisk och politisk delaktighet samt uppmuntrar till sådan oberoende av ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning. Samtidigt ser man om stadsmiljösektorns åtgärder för områdesplanering behandlar alla invånare jämlikt. Genom tillämpning av resultaten möjliggör man en områdesplanering som minskar ojämlikheten.

I ett projekt inom social- och hälsovårdssektorn granskas stödet för närståendevård. Av de som får stöd för närståendevård är 70 procent kvinnor, fastän andelarna män och kvinnor i olika åldersgrupper varierar. Genom att kartlägga den tillgängliga informationen, analysera resultaten av en enkät som gjordes bland närståendevårdare 2018 och beskriva serviceprocessen för stöd för närståendevård försöker man utreda närståendevårdarstödet könsbundna natur. Med hjälp av den information som tas fram främjar man lämpliga åtgärder för att minska eventuell diskriminering och rikta stadens tjänster på ett bättre sätt. Det könsbundna vårdansvaret är

Index för skillnader mellan områden

Differentiering enligt utbildningsnivå

2016

35,5%

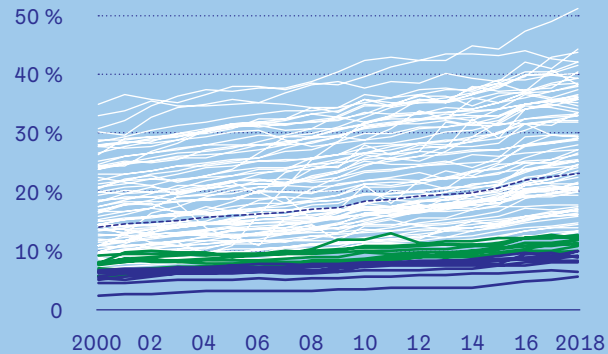
2018

35,7%

**0,2
procent-
enheter
mer än
år 2016**

Indexet anger hur stor del av en grupp som borde bo i ett annat område än vad som nu är fallet för att fördelningen skulle vara densamma som i en annan grupp. De som avlagt endast grundskolan vs de som avlagt en högre högskoleexamen. Beräknat på data för Helsingfors delområden. Begränsning: 25 år fyllda, födda i Finland.

Andelen personer som avlagt högre högskoleexamen i Helsingfors delområden

Enbart områden med över 100 hushåll har innefattats. Begränsning: 25 år fyllda.

Fördelningens standardavvikelse

2000

7,5

2016

10,5

Varje streck betecknar ett delområde; talet för hela Helsingfors har markerats med streckad linje. De blå och gröna strecken: De 20 områden med den lägsta utbildningsnivån.

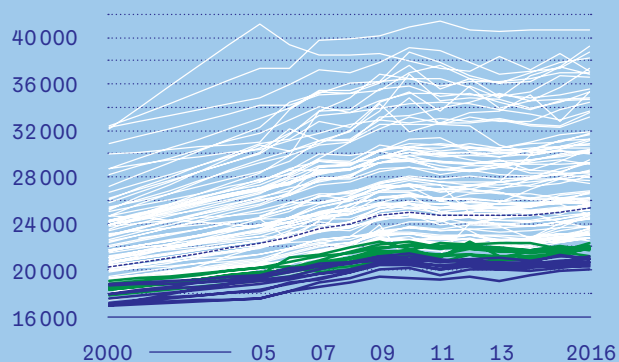
Differentiering enligt inkomstnivå

2016

37,2%

Personer i den lägsta vs. den högsta inkomstfemtedelen (kvintilen). Inkomstbegrepp: tillgänglig inkomst per konsumtionsenhet. Inkomstkventilerna har beräknats på Helsingforsregionens nivå.

Medianinkomst i 2016 års penningvärde i Helsingfors delområden

Från figuren har utelämnats de områden som har den högsta inkomstnivån, dvs. Björnsö, Brunsparken och Granö, samt det område som har den lägsta nivån, dvs. Viks forskarpark, som är ett bostadsområde för studerande. Enbart områden med över 100 hushåll har innefattats.

Fördelningens standardavvikelse

2000

5 277

2016

8 197

Varje streck betecknar ett delområde; talet för hela Helsingfors har markerats med streckad linje. De blå och gröna strecken: De 20 områden som har den lägsta inkomstnivån.

Differentiering enligt etnisk bakgrund

2016

27,3%

2018

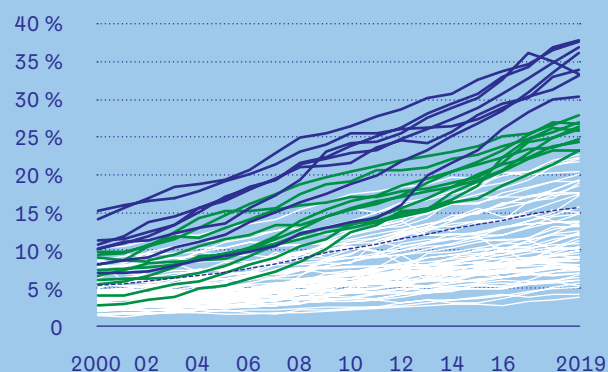
28,4%

**1,1
procent-
enheter
mer än
år 2016**

Personer med utländsk bakgrund vs majoritetsbefolkningen. Beräknat på data för Helsingfors delområden.

Källa: Helsingfors stadskansli

Andel med främmande språk som modersmål i Helsingfors delområden

Enbart områden med över 100 hushåll har innefattats.

Fördelningens standardavvikelse

2000

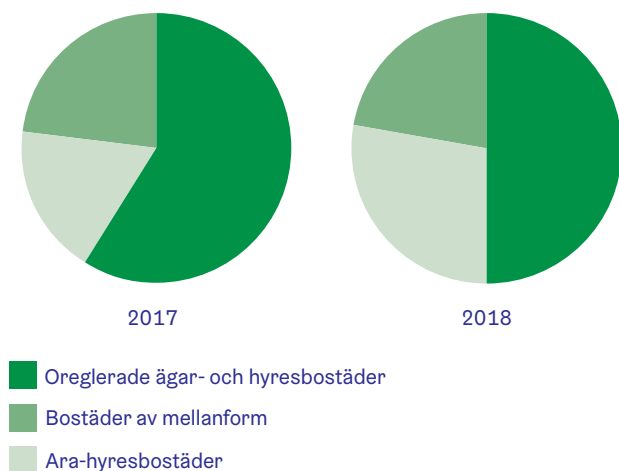
2,9

2016

8,7

Varje streck betecknar ett delområde; talet för hela Helsingfors har markerats med streckad linje. De blå och gröna strecken: De 18 områden som har den högsta andelen personer som talar ett främmande språk.

Fördelning mellan förvaltningsformer för bostadsproduktion

Källa: Helsingfors stadskansli

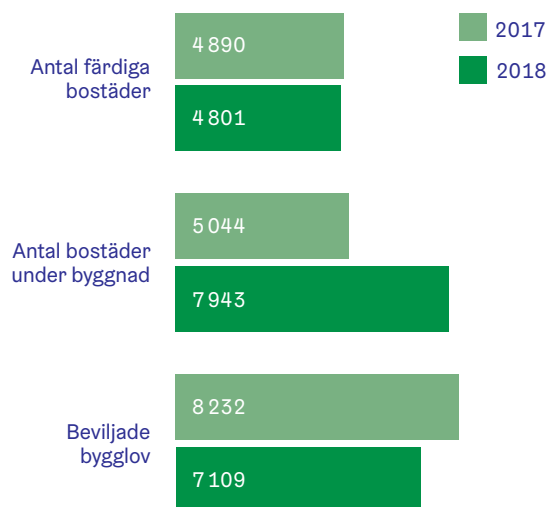
en fråga som går utanför stadens tjänster, men det är viktigt att det finns forskningsdata om närståendevårdens könsaspekter som synliggör omsorgens könsbundenhet. Sådan forskning gör det också möjligt att eliminera rutiner som bidrar till ojämlikhet och stöda utvecklingen av bättre fungerande tjänster för närståendevårdare.

Könsmedveten budgetering för mer jämlika tjänster

Helsingfors stadsfullmäktige har lagt fram ett krav på att man som en del av jämställdhetsprojektet pilottestar en modell för könsmedveten budgetering i en eller flera tjänster inom någon sektor. Man har avtalat om att pilotprojektet ska genomföras inom fritidssektorns idrotts- och motionstjänster, och en bedömning av könskonsekvenserna av det föreningsstöd som hör dit blev klart i slutet av 2018. Pilotprojektet planeras för början av 2019 som ett samarbete mellan stadskansliets experter inom jämställdhets-, budgeterings- och forskningsfunktionerna samt kultur- och fritidssektorns experter. Det egentliga pilotprojektet inleds våren 2019.

Könsmedveten budgetering har pilottestats i Finland tidigare bland annat i ett projekt inom finansministeriet och i några kommuner, men det finns ingen etablerad praxis. Resultaten av pilotprojektet presenteras inom 2019 och samtidigt presenteras rekommendationer för fortsatta åtgärder för att könsmedveten budgetering ska etableras som en del av stadens ekonomiplanering och rapportering. Könsmedveten budgetering stöder könsperspektivet som genomgående princip och är ett effektivt sätt att minska ojäm-

Nyckeltal för bostadsproduktionen

likhet och stöda åtgärder som främjar social, ekonomisk och politisk delaktighet.

Stadsdelarnas jämlika utveckling främjas genom bostadspolitiska åtgärder

Målet för stadens bostadspolitiska program har länge varit att se till att de olika förvaltnings- och finansieringsformerna för bostäder fördelar sig jämt över hela staden och mellan olika stadsdelar. På så sätt vill man säkerställa att olika befolkningsgrupper har möjlighet att bo i olika delar av Helsingfors. Målet med programmet för boende och relaterad markanvändning är att 45 procent av alla nya byggnader byggs som oreglerade ägar- och hyresbostadsproduktion, 30 procent som mellanformer som Hitas- och bostadsrättsbostäder och 25 procent som ara-hyresbostäder med rimligt pris på lång sikt. Hitas är ett system som används i Helsingfors för reglering av pris- och kvalitetsnivån på bostäderna.

På grund av läget på bostadsmarknaden färdigställdes nästan 60 procent av bostäderna som oreglerad produktion år 2017. Mellanformens andel var 18 procent och ara-hyresbostädernas andel 23 procent. År 2018 var motsvarande andelar 50, 28 och 22 procent. Målet för stadens egen produktion är 50 procent bostäder av mellanformen och 50 procent ara-hyresbostäder. Åren 2017–2018 var andelen nya bostäder av mellanformen 51 procent och andelen ara-hyresbostäder 49 procent.

I stadens tomtöverlåtelse säkerställs att målen för förvaltnings- och finansieringsform förverkligas på den mark som staden äger. På mark som ägs av företag säkerställs uppnåendet

I tomtöverlåtelsen säkerställs att målen för förvaltnings- och finansieringsform förverkligas på mark som ägs av staden. På mark som ägs av företag säkerställs uppnåendet av målen genom avtal om markanvändningen.

av målen genom avtal om markanvändningen. I planläggningen skapas förutsättningar för bostadsbyggande enligt förvaltnings- och finansieringsformerna i alla stadsdelar.

För att bekämpa segregationsutvecklingen krävs systematiska och långsiktiga åtgärder. I Helsingfors har man sedan 2018 förberett ett projekt för förnyelse av staden, som riktar sig mot förortsområdena. Målområdena är fem till antalet: Malmgård–Gamlas, Malm, Mellungsby, Havsrastböle och Jakobacka. Åtgärder planeras för en längre tidsperiod, från den närmaste framtiden till om drygt 15 år.

Förutom genom byggande utvecklas områdena genom andra tväradministrativa åtgärder. Den omfattande organisationsförändring som gjordes inom staden 2017 ger nya möjligheter för detta. Exempelvis det pågående programmet Mukana söker tväradministrativa systemiska lösningar för att förebygga marginalisering, och dessa åtgärder riktar sig mot samma områden som stadsförnyelseprojektet. Den positiva utvecklingen i stadsdelen Kvarnbäcken visar att man genom tröskelinvesteringar och utökat utbud av bostäder kan förbättra ett områdes livskraft.

Staden skapar förutsättningar för ökad bostadsproduktion

Bostadsbyggandet har ökat i Helsingfors. Under strategiperiodens första år, mellan 2017 och 2018, färdigställdes omkring 4 870 bostäder årligen. År 2017 inleddes byggprojekt för omkring 5 070 bostäder. År 2018 låg produktionen redan på cirka 7 940. Åren 2017–2018 beviljades

i genomsnitt 8 090 bygglov årligen. Vid årsskiftet 2018–2019 pågick ett rekordstort bostadsbyggande med omkring 10 000 bostäder – ett år tidigare pågick byggande av omkring 7 000 bostäder.

I genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning (2016), sattes stadens mål för bostadsproduktion till 6 000 bostäder om året. I stadens strategi 2017 höjdes målet till 7 000 bostäder om året för den senare delen av fullmäktigeperioden, åren 2019–2021.

Också stadens egen bostadsproduktion bär ansvar för att målet uppnås. I genomförandeprogrammet sattes stadens mål till 1 500 bostäder om året. Under åren 2017–2018 blev 2 320 bostäder färdiga inom stadens bostadsproduktion. Under samma period inleddes byggande av totalt 3 050 bostäder.

Helsingfors stadsstruktur har fortsatt att förtätas under 2017–2018. Bostäder har byggts såväl i nya, vältrafikerade områden som i form av kompletteringsbyggande i befintliga områden. Omkring 60 procent av de bostäder som blev färdiga åren 2017–2018 utgörs av kompletteringsbyggande. Omkring 90 procent av de nya bostäderna byggdes i flervåningshus.

Förutsättningarna för bostadsbyggandet säkerställs i planläggningen och genom att stadens marker upplåts för bostadsbyggande. Det mål på 600 000 m² våningsyta för detaljplaneringen som ställdes i genomförandeprogrammet 2017, överskreds när planer för över 700 000 m² våningsyta trädde i kraft. År 2018 trädde detaljplaner som innefattar 545 000 m² våningsyta i kraft. Vid årsskiftet 2018–2019 motsvarade detaljplanereserven nästan fem års bostadsbyggande. Under åren 2017–2018 upplåts tomter för bostadsbyggande av sammanlagt 568 000 m² våningsyta. Vid årsskiftet 2018–2019 hade tomtreserven en omfattning som motsvarar över fem års bostadsbyggande. Helsingfors nya generalplan trädde i kraft i december 2018. Generalplanen styr detaljplanen framöver, och gör det möjligt för staden att växa sig tät med spårtrafik som förbinder flera centrum.

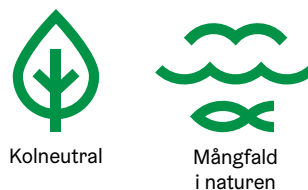

Bekämpa klimatförändringen

Helsingfors har förbundit sig
att bära sitt ansvar
i arbetet med att stävja
klimatförändringen.

SDG 13: Utan dröjsmål agera för att bekämpa klimatförändringen och dess inverkan.

Helsingfors har förbundit sig att bära sitt ansvar i arbetet med att stävja klimatförändringen. I Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 har satts som mål att Helsingfors ska vara koldioxidneutralt senast 2035. Detta kan uppnås genom att växthusgasutsläppen i Helsingfors minskas med 80 procent. De resterande 20 procenten kompenseras så att Helsingfors sörjer för utsläppsminskningar på andra håll. Till de mest betydande källorna till koldioxidutsläpp i Helsingfors hör uppvärmningen av byggnader, elförbrukningen och trafiken. Klimatmålen gäller såväl stadsorganisationen som stadsborna och organisationer som verkar i Helsingfors. Helsingfors ska bli koldioxidneutralt genom samarbete.

Klimatet förändras trots åtgärderna för att dämpa effekterna. Därför har anpassning till klimatförändringen blivit en lika viktig aspekt som försöken att dämpa den. Med anpassning avses metoder för att minska den skada det förändrade klimatet ger upphov till och dra nytta av fördelarna. Genom att bevara och bygga grön infrastruktur och undvika att täppa till jordytan kan man förbättra dagvattenhanteringen, förebygga att urbana värmeöar stärks, öka mångfalden i livsmiljön och hindra näringsämnen och orenheter att lakas ur i vattendrag. Stadens riktlinjer för anpassning till klimatförändringen har fastställts av stadsstyrelsen i maj 2019.

Åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035

Åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 godkändes i stadsstyrelsen i december

2018. I programmet redogörs för hur utsläppsminskningarna ska uppnås i praktiken.

Programmet presenterar Helsingfors nuvarande klimatåtgärder och utvecklingsprognoser för utsläppen för åren 2030 och 2035. De åtgärder som krävs för att utsläppsmålet ska uppnås fastställs i delområden. För varje delområde ges en lägesbeskrivning, målen och de viktigaste utsläppsminskande åtgärderna.

Delområdena är

- Trafik
- Byggnader och användning av byggnader
- Konsumtion, upphandlingar, delningsekonomi och cirkulär ekonomi
- Tillväxt inom Smart & Clean
- Utvecklingsprogrammet för energibolaget Helen Ab
- Kolsänkor och utsläppskompensation
- Kommunikation och deltagande
- Koordinering, uppföljning och utvärdering av klimatarbetet.

Deltagande i beredningsprocesser

I åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 ingår 147 åtgärder med utnämnda ansvarsorganisationer och tidtabeller. I beredningen av programmet testades öppen beslutspraxis. Den öppna beslutspraxisen är en metod som utarbetats vid Institutet för hälsa och välfärd (THL) i syfte att underlätta för att göra beslutsprocesser inom den offentliga förvaltningen öppnare och mer transparenta. Till den öppna beslutspraxisen hör öppet deltagande och öppen information. En så bred grupp som möjligt får delta, och de ges

Helsingfors växthusgasutsläpp (totala utsläpp)

2017

2 665 000 t CO₂-ekv.

2018

2 559 000 t CO₂-ekv.

Helsingfors växthusgasutsläpp (per invånare)

2017

4,1 t CO₂-ekv.

2018

3,9 t CO₂-ekv.

Helsingfors totala utsläpp har minskat med 27 procent sedan 1990. Även om stadens utsläpp länge har minskat, måste de i framtiden minskas ännu mer och snabbare. Helsingfors har vuxit och varje år flyttar omkring 8 000 nya invånare till staden. En genomsnittlig Helsingforsbos utsläpp är redan cirka 45 procent mindre än de var 1990, även om invånarantalet har ökat med omkring 150 000 personer.

Källa: HRM

samma information under hela processen, från beredning till beslut. På det här sättet försäkras man sig om tillgång till den bästa expertisen och att deltagarna i högre grad engagerar sig i verksamheten. Den öppna beslutspraxisen knyter samman Helsingfors strategiska mål i fråga om öppenhet, delaktighet och utnyttjande av digitala lösningar. När åtgärdsprogrammet bereddes fanns alla material på webbplatsen, och programmet skrevs gemensamt i ett öppet internetdokument. Även om den snäva tidtabellen inte medgav någon större kampanj, deltog sammanlagt nästan 300 personer i verkstäderna och i arbetet på internet. Den öppna beredningen gavs beröm och troddes även påskynda arbetet med att skriva dokumentet. Den öppna beslutspraxisen vidareutvecklas i genomförandet och uppföljningen av åtgärderna.

Utsläppen från trafiken måste minskas med 69 procent

Växthusgasutsläppen från trafiken i Helsingfors var omkring 654 kiloton (koldioxidekvivalenter) 2018. Under 2010-talet har mängden hållit sig stabil. Ett specifikt mål sattes upp för trafiken för att målet om koldioxidneutralitet ska uppnås: senast år 2035 ska växthusgasutsläppen ha minskat med 69 procent jämfört med nivån år 2005.

De växthusgasutsläpp som uppstår i trafiken kan minskas genom att följande parametrar påverkas:

- Reseprestationen, det vill säga hur många kilometer som körs
- Färdmedelsfördelningen, det vill säga vilket färdmedel som används
- Enhetsutsläppen, alltså hur stora utsläpp som uppstår per kilometer.

Reseprestationen och färdmedelsfördelningen inverkar staden på genom markanvändningen, prissättningen och sitt utbud av hållbara transportalternativ. Enhetsutsläppen påverkas av den teknologiska utvecklingen, det vill säga att de utsläppssnåla alternativen för drivmedel (el, biobränslen) och motoreffekten (verkningsgraden) utvecklas.

Trafikåtgärderna hänger ihop med ökad användning av hållbara transportsätt, prissättning av trafiken, förtätning av stadsstrukturen, ökad användning av högre utvecklad fordonsteknik, minskade utsläpp inom hamnverksamheten samt nya transporttjänster och mobilitetsstyrning.

I huvudstadsregionen har ett projekt för koldioxidneutrala och resurssmarta företagsområden inletts, koordinerat av Helsingfors stad. Inom ramen för projektet utvecklas koncept för utsläppsfria hamnar och byggplatser.

I Smart & Clean-stiftelsens projekt Bio Sata eftersträvar huvudstadsregionens bussar och Helsingfors stads arbetsmaskiner en övergång till helt avfalls- och restbaserade biobränslen.

Utsläppen från byggnader måste minskas med 82 procent

Utöver trafiken är byggande och användningen av byggnader en mycket betydande utsläppskälla, efter-

Klimatmålen gäller såväl stadsorganisationen som stadsborna och organisationer som verkar i Helsingfors. Helsingfors ska bli koldioxidneutralt genom samarbete.

som merparten av Helsingforsbornas utsläpp uppstår genom uppvärmning och elförbrukning. Målet för utsläppsminskningen inom energiförbrukningen för byggnader är 82 procent för åren 1990–2035. Målet kan uppnås, men förutsätter att åtgärderna inleds snabbt och i stor skala.

Uppvärmningen av byggnader orsakar över hälften av utsläppen i Helsingfors. Värmen produceras fortfarande främst ur fossila bränslen, vilket ger upphov till stora utsläpp. Ju mindre värme byggnaderna förbrukar, desto mindre värme behöver produceras. Omkring 90 procent av fastigheterna i Helsingfors ingår i fjärrvärmnätet. En kostnadseffektiv övergång till koldioxidneutral energiproduktion förutsätter att Helsingforsborna minskar uppvärmningsbehovet i sina byggnader. Det finns tre viktiga sätt att uppnå detta:

- att byggnadernas energieffektivitet förbättras,
- att energin produceras enskilt för varje fastighet och
- att spillvärme från luft och vatten återvinns aktivt.

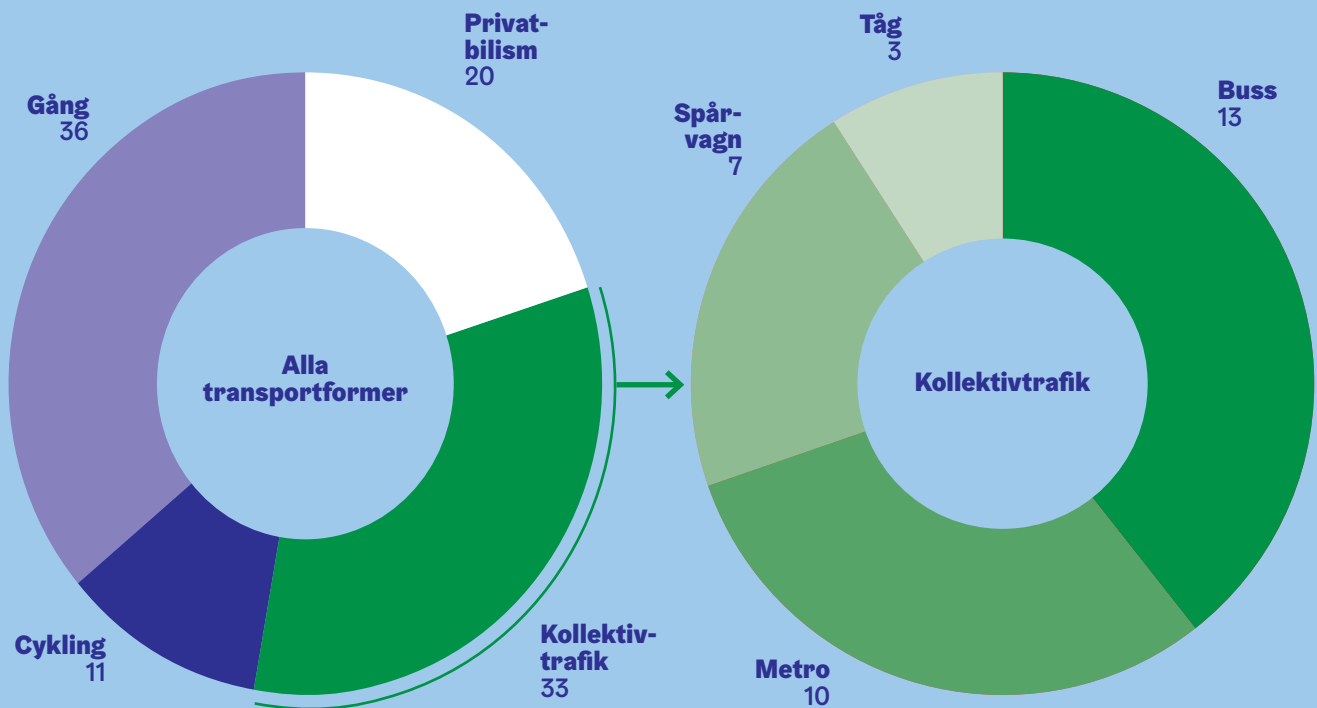
Åtgärderna gäller service- och bostadsbyggnader i stadens ägo, utomhusbelysningen, det privatägda gamla bostadsbeståndet, träbyggande, detaljplanering, tomtöverlåtelser, byggnadstillsyn och förnybar energi samt finansiering och incitament.

En alltmer cirkulär ekonomi

Upphandlingar utgör över 40 procent av stadens utgifter. Upphandlingarnas värde sett till hela koncernen är över två miljarder euro årligen. Av detta utgör byggandet omkring hälften. Upphandlingar som är helhetsekonomiska och beaktar hela livscykeln kan göra att kostnaderna ökar på kort sikt. På lång sikt kan de ändå minska utsläppen, höja kvaliteten och samtidigt ge ekonomiska besparingar.

Fördelning mellan transportmedel 2018

Huvudsakligt transportmedel för resor inom Helsingfors, procent av alla resor

Källa: Helsingfors stad, stadsmiljösektorn

Stadsområdets energiförbrukning

2017

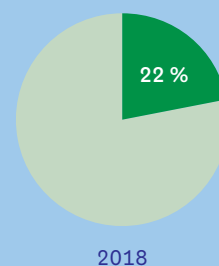
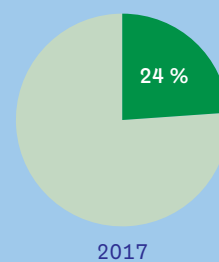
13 783 GWh

2018

13 797 GWh

Källa: HRM

Andel förnybar energi i stadsområdet

Källa: Helsingfors stad, stadsmiljösektorn

Ett koldioxidneutralt Helsingfors innebär att de direkta utsläpp som uppstår i stadsområdet måste minskas med 80 procent. Detta mål inbegriper inte alla utsläpp som uppstår under varors livscykel, såsom råmaterialanskaffning, tillverkning, logistik, användning och avfallshantering. Helsingforsbornas koldioxidavtryck består av de utsläpp som uppstår direkt i Helsingfors samt av övrig konsumtion. I detta ingår livsmedel som producerats någon annanstans, resor och förbrukningsvaror som importerats till området, liksom även användningen av tjänster utanför Helsingfors. Helsingforsbornas konsumtionsbaserade koldioxidavtryck är strax över dubbelt så stort som de så kallade direkta utsläppen. Även om stadsbornas hela koldioxidavtryck inte ännu kan inkluderas i utsläppsberäkningarna, ansågs det vara viktigt att i programmet Kolneutralt Helsingfors 2035 också inkludera åtgärder som minskar de konsumtionsrelaterade livscykelutsläppen. Till dessa hör bland annat att minska det livsmedelsrelaterade koldioxidavtrycket och främja den cirkulära ekonomin.

Förbrukningen av naturresurser knyter an till såväl klimatförändringen som många andra skadliga miljökonsekvenser. WWF har skildrat detta genom att årligen räkna ut en dag för den globala ekologiska skulden. Det handlar om en uppskattning av den dag då människans ekologiska fotavtryck överskrider jordens förmåga att producera förnybara naturresurser och binda de utsläpp som fossila bränslen orsakar. År 2019 inföll finländarnas beräknade dag för den ekologiska skulden redan den 5 april.

En annan indikator som används för att beskriva konsumtionens klimateffekter är koldioxidavtrycket. Helsingforsbornas koldioxidavtryck avser de växthusgasutsläpp de orsakar, oavsett var utsläppen uppstår. Helsingforsbornas koldioxidavtryck bedömdes preliminärt redan 2011, då resultatet blev omkring 11 ton koldioxidekvivalenter per invånare. Helsingforsbornas konsumtionsrelaterade koldioxidavtryck är alltså drygt dubbelt större än deras direkta utsläpp.

Boende, mobilitet och mat utgör merparten av den belastning som konsumtionen ger upphov till. Enligt uppskattningar från de senaste åren har koldioxidavtrycket från boendet minskat, medan det livsmedelsrelaterade koldioxidavtrycket ligger kvar på samma nivå som tidigare. Målet är att Helsingforsbornas koldioxidavtryck ska minska. Uppskattningar av koldioxidavtrycket kommer att göras även framöver.

Åtgärderna inom programmet Kolneutralt Helsingfors 2035 avser ökad kompetens på alla nivåer inom klimat och cirkulär ekonomi, en ökad användning av vegetariska livsmedel och minskat matsvinn, effektivare källsortering, hållbar upphandling och främjande av delningsekonomi och cirkulär ekonomi.

Stadsfullmäktige har beslutat att staden ska ha som mål att senast 2025 ha halverat konsumtionen av kött- och mjölkprodukter inom stadskoncernen, och att en omfattande plan där sektorernas olika möjligheter att minska konsumtionen av kött- och mjölkprodukter beaktas ska beredas till stöd för uppnåendet av målet.

År 2018 cirkulerade sammanlagt 4,3 miljoner varor genom stadens dotterbolag Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab. Detta sparade 46,7 miljoner kg i fasta naturtillgångar.

Smart & Clean-arbetsplatser, investeringar och affärsverksamhet

Åtgärder som möjliggör smart, ren tillväxt är ett centralt element i Helsingfors program för koldioxidneutralitet. Med planmässiga, långsiktiga åtgärder kan staden göra betydande insatser för tillväxten av ren och smart affärsverksamhet och uppkomsten av nya arbetstillfällen i området. Detta innebär i sin tur nya typer av smarta och rena tjänster och lösningar som styr stadsbor och företag i staden i riktning mot minskade växthusgasutsläpp.

Bussarna i huvudstadsregionen och merparten av Helsingfors stads arbetsmaskiner och lastbilar ska ha övergått till avfalls- och restbaserade biobränslen senast 2020. Fördelen med högklassiga, flytande biobränslen är att de inte kräver nya fordon eller ny distributionsinfrastruktur. Genom riktad användning av biobränslen kan utsläppen i närmiljön minskas. I äldre bilar och arbetsmaskiner minskar förnybar dieselpartikelutsläppen med upp till en tredjedel. I bästa fall kan biobränslen minska de växthusgasutsläpp som uppstår vid bränsleproduktion och bränsleanvändning med 80–90 procent jämfört med fossila bränslen. I HRT:s trafik i huvudstadsregionen finns det cirka 1400 bussar som förbrukar omkring 40 000 ton bränsle per år. Mängden bränsle som används av Staras egen utrustning är cirka 2 000 ton.

Även om bara en del av stadens arbetsmaskiner använt biobränslen sedan sommaren 2017, är utsläppsminskningen redan avsevärd. Fram till april 2018 hade arbetsmaskinerna producerat 1160 ton koldioxid mindre än tidigare, och även de skadliga utsläppen i närmiljön minskade kännbart. Kravet på användningen av biobränslen är avsett att också införas som upphandlingskriterium för underleverantörer.

Åtgärder som möjliggör smart, ren tillväxt är ett centralt element i Helsingfors program för koldioxidneutralitet.

En alltmer klimatneutral energiproduktion

Energibolaget Hela Ab, som ägs av Helsingfors stad, har utarbetat ett utvecklingsprogram med förslag på hur den fjärrvärme som produceras vid kolkraftverket på Hanaholmen ska ersättas med andra energikällor. Det beslutades att den ersättande produktionen ska ske i form av så kallad distribuerad energiproduktion, och den ingår i det nämnda programmet. För 2025 eftersträvar Hela en andel om 25 procent förnybar energi (12 procent år 2018) och utsläppsminskningar om 40 procent jämfört med år 1990.

Nya värmepumpsanläggningar

Hela bygger en ny värmepump som ska komplettera den underjordiska kyl- och värmepumpsanläggningen i Sörnäs. Den nya värmepumpen, som ska byggas i världens största kyl- och värmepumpsanläggning under Katri Valas park, kan tas i bruk 2021. I dagsläget finns det fem stora värmepumpar i anläggningen. Tack vare den nya pumpen kan produktionen höjas med nästan 30 procent från de nuvarande 570 gigawattimmarna. Med den nya pumpen återvinns värme ur avloppsvattenvärme som redan utnyttjats. På så sätt kan anläggningen användas i högre grad även under köldperioder på vintern, vilket samtidigt innebär att värmebelastningen på Östersjön minskar. Investeringens omfattning är totalt omkring 20 miljoner euro. Tack vare investeringen minskar Helens koldioxidutsläpp med 65 000 ton om året.

Värmepumpsanläggningen under Esplanaden har använts sedan början av sommaren 2018. Anläggningen ligger cirka 50 meter under Esplanadparken. I anslutning till anläggningen finns det också en enorm kallvattenreservoar på 25 miljoner liter. Tillsammans bildar de Esplanadens underjordiska kyl- och värmepumpsanläggning.

Biovärmeanläggningar ersätter stenkolet

Helens nya biovärmeanläggning på Sundholmen togs i bruk 2018. I anläggningen produceras förnybar fjärrvärme i Finlands största pelletspanna. I pelletsvärmeanläggningen på Sundholmen är träpelletar det huvudsakliga bränslet. Anläggningen kan producera förnybar fjärrvärme för behov som motsvarar 25 000 tvårumslägenheter i flervåningshus. Hela planerar även att bygga nya biovärmeanläggningar i Helsingfors. Längst har man kommit med biovärmeanläggningen för 250 megawatt i kraftverksområdet i Nordsjö, vilken tas i bruk tidigast 2023. Avsikten är att bygga biovärmeanläggningarna stegvis så att man kan ersätta värmeproduktionen från kraftverket på Hanaholmen, som ska läggas ned 2024. Med biovärmeanläggningarna ersätts användningen av stenkolk, och tillsammans med värmepumparna och energilagringen ska anläggningarna möta efterfrågan på fjärrvärme.

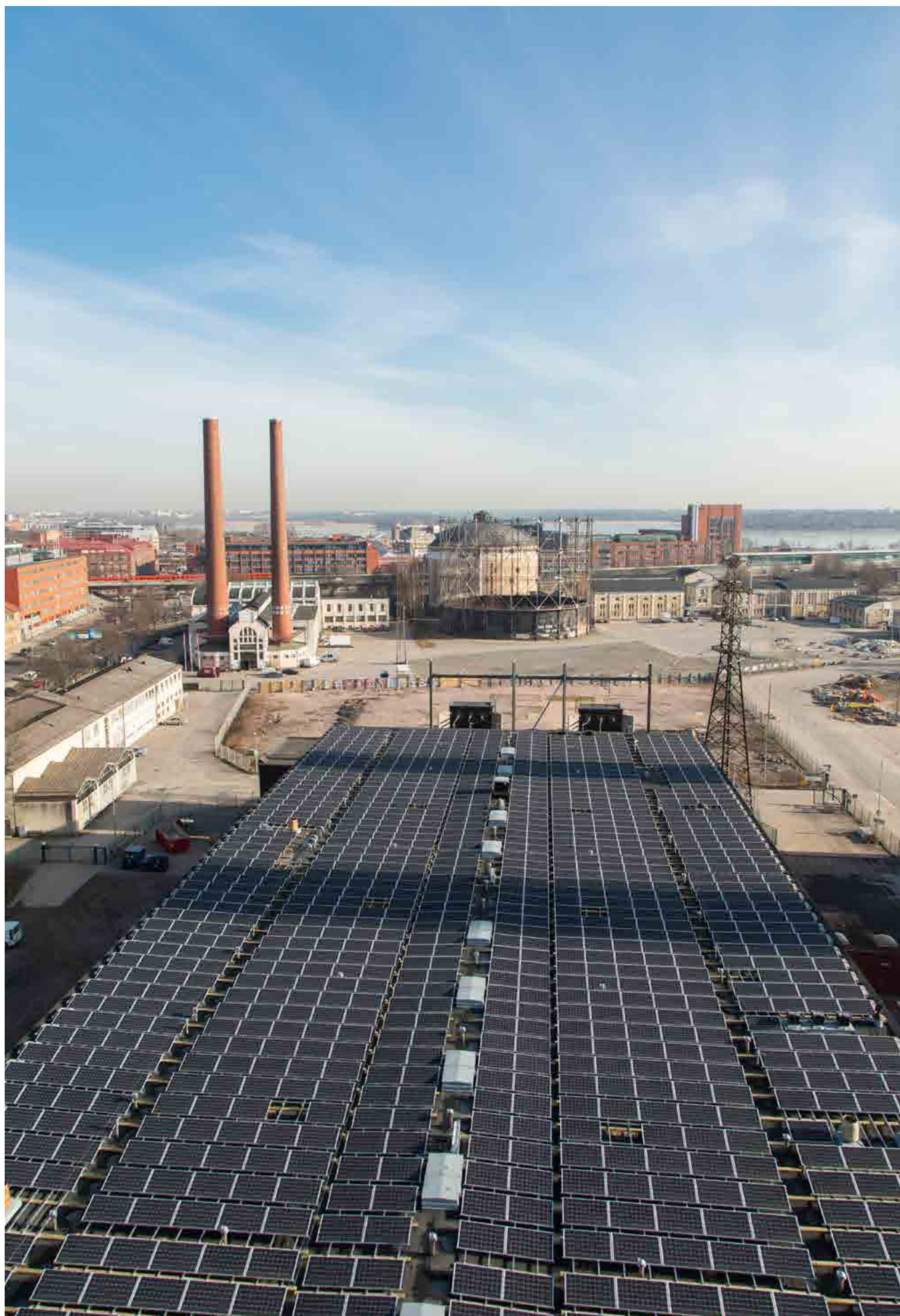
Lokal förnybar energi

I de före detta oljetankarna på Kronbergsstranden planeras för närvarande ett säsongslager för värme. Det skulle alltså handla om en lokal lösning för att betjäna invånarna i Kronbergsstranden. I juli skulle varmt havsvatten pumpas in i lagret för att utnyttjas under uppvärmningssäsongen. Detta kunde stå för upp till en tredjedel av den värme som behövs i området. Hela har också börjat utreda möjligheten av mindre former av lokal energiproduktion. Den lokala förnybara energin innefattar lösningar på kvarters- och områdesnivå som kan genomföras av Hela eller andra aktörer, såsom fastighetsägare. Detta kunde handla om olika typer av mindre värmepumpslösningar, såsom jordvärme-, luftvärme- och havsvärmepumpar.

Balans mellan konsumtion och produktion

Energisystemet förutsätter alltmer flexibilitet i framtiden, och värmelagren ger systemet goda balansmöjligheter. Hela har värmelager på Sundholmen och i Nordsjö. För närvarande byggs dessutom ett jättelikt värmelager i grottorna på Blåbärslandet, där det tidigare har förvarats olja.

Också styrning av energiefterfrågan underlättar balanseringen av systemet. I detta avseende är Hela en global föregångare. För alla hyresbostäder i stadens flervåningshus har Hela redan gjort det möjligt att delta i systemet för efterfrågestyrning för värme. Hela har infört en ny tjänst för att mäta inomhustemperaturen och fukthalten i bostäder som ägs av Helsingfors stads bostäder Ab (Heka). Verktöget gör att energieffektiviteten i bostäder i våningshus kan förbättras kostnadseffektivt och enkelt. Tjänsten ger information om temperaturnivåerna i bostäderna, vilket gör det möjligt att reglera uppvärmningen mer exakt utgående från utomhustemperaturen. Ur de boendes synpunkt innebär det att inomhustemperaturen noggrannare kan justeras till önskad temperatur, även om utomhustemperaturen under en kort period skulle växla stort. Den framtagna tjänsten kommer nu också att erbjudas privata bostadsaktiebolag.

För kontrollen av
åtgärdsprogrammet
Kolneutralt Helsingfors
har man utvecklat
ett uppföljningsverktyg
som är fritt tillgäng-
ligt på nätet.
Med hjälp av verktyget
kan vem som helst
kontrollera hur
åtgärderna framskrider.

Beslut om investering i havsvärmeanläggning

Ett beslut har fattats om en investering på 15 miljoner euro för en havsvärmeanläggning i anslutning till kraftverket i Nordsjö. Anläggningen ska användas för att ta tillvara havsvärme under sommaren och effektivisera värmeåtervinningen i kraftverket. Hela har också utrett möjligheten att leda in större mängder havsvärme längre utifrån havet, vilket skulle kräva en över 20 kilometer lång kollektor. Andra utredningsprojekt som pågår handlar exempelvis om minikärnkraftverk, geotermisk energi, utvinning av koldioxid ur biomassa samt återvinning av spillvärme från industriområdet i Sköldvik i Borgå.

Solenergiproduktionen utvidgas

I elstationen i Södervik i Helsingfors har en ny solvägg med 84 paneler installerats i syfte att testa väggpanelers effekt. I Södervik kan man jämföra energiproduktionen i ett takmonterat solkraftverk med vägginstallerade paneler eftersom platsen är densamma men installerings-sättet skiljer sig åt. Det takinstallerade solkraftverket i elstationen producerar mest under sommarmånaderna, medan de väggmonterade solpanelerna genererar mest energi under vår och höst, när solen står lägre. Väggpanelen är integrerad direkt i elstationsbyggnaden – den gamla tegelväggen revs och solpanelerna utgör den nya väggytan. Den energi som Helsingfors solpaneler genererar har kunnat utnyttjas av kunder i form av hyrpaneler som kunnat läggas till elavtalet. Hela har byggt ett nytt, stort solkraftverk på Messukeskus tak i Böle.

Dessutom utökas användningen av solenergi i Helsingfors stads byggnader. År 2018 blev ett solkraftverk färdigt på köttpartihallens tak vid Partitorget vid Slakteriet. På Partitorget planeras även en ny fryseribyggnad, på vars tak ska installeras ett solkraftverk med en effekt på 350 kilowatt. I maj 2018 blev ett solkraftverk med avancerade paneler med optimerare färdigt på taket till räddningsstationen i Mellungsby. Byggnaden för daghemmet Yliskylä på Degerö, som blev färdig 2018, utnyttjar såväl solenergi som jordvärme, och huset blir i hög grad självförsörjande på energi. Också daghemmet Neulanen i Kvarnbäcken, som blir färdigt 2019, får solpaneler på taket. Affärsverket HST installerade i slutet av 2018 en solkraftverk för 480 kilowatt på metrodepåns tak. Även solkraftverket på metrodepå utrustas med panelspecifika optimerare som gör energiproduktionen effektiv, flexibel och säker.

Kommunikation och deltagande

En plan för kommunikation och växelverkan har utarbetats för åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 (KNH2035). Sommaren 2019 öppnas en webbplats för programmet. Stadens personal utbildas i temat med en studiehelhet som innefattar ämnen på tre nivåer. I dessa förkovrar man sig i de olika temana för ett koldioxidneutralt Helsingfors, exempelvis den cirkulära ekonomin. I maj 2019 öppnades utställningen Helsinki <3 Ilmasto för invånarna i centrumbiblioteket Ode. Medborgardiskussionen om det koldioxidneutrala Helsingfors utvecklas också inom projektet Uutisraivaaja tillsammans med Open Knowledge Finland. Dessutom finns KNH2035-relaterad information i Urban Lab, ett stadsutvecklingslaboratorium som är gemensamt för staden, företag och stadsborna, och KNH2035-temat förevisas i stadshusets entréhall. Också i den deltagande budgeteringen lade stadsborna fram flera förslag för hur koldioxidneutralitet ska främjas i Helsingfors.

Programmet har rullat igång och stadsstyrelsen ges i början av 2020 en särskild utredning om inledandet av åtgärderna och eventuella hinder som uppkommit.

Uppföljningen görs öppet

Uppföljningen av åtgärdsprogrammet har utvecklats öppet med ett uppföljningsverktyg på internet. Via detta kan vem som helst följa med hur åtgärderna framskrider. Varje åtgärd ges en egen uppföljningssida i verktyget, där information om framskridandet och eventuella konsekvenser samlas. Anställda vid staden rapporterar om hur åtgärderna framskrider. Strävan är att i framtiden få de flesta av uppgifterna direkt ur andra databaser. Tack vara de öppna

data kan forskare bedöma åtgärdernas konsekvenser och de utgångspunkter och beräkningar som ligger till grund för dem. Respons samlas in bland stadsborna om hur de upplevt åtgärderna och hur de själva skulle vilja delta i dem. Den öppna uppföljningen har hittills också intresserat företag. De politiska beslutsfattarna kan utnyttja uppföljningsverktyget för att bedöma huruvida utsläppen minskar enligt avtal eller om verksamheten borde anpassas på ett bättre sätt. Allteftersom åtgärderna går framåt, blir bedömningarna av olika konsekvenser exaktare. Också motiveringarna kommer att vara öppna tillgängliga. År 2018 blev en demoversion av uppföljningsverktyget färdig. Verktöget vidareutvecklas under 2019.

Klimatriskerna har utretts

I mars 2018 blev den utvärdering av klimatrisker som gjorts tillsammans med Meteorologiska institutet färdig. Enligt rapporten är de viktigaste riskerna för Helsingfors dagvattenöversvämningar på grund av håftiga regn, översvämningar av vattendrag, halka, extrema och avvikande vinterförhållanden, årstidsbundna depressiva symtom på grund av mörkret, värmeböljor, torka och eutrofieringen av Östersjön. Av dessa är de klimatiska riskfaktorer som orsakar de största riskerna sannolikt översvämningar och extrema vinterförhållanden. Dessutom är riskerna för naturen betydliga, särskilt för naturen i Helsingfors, som också annars utsätts för stort tryck.

Riktlinjer för anpassning har utarbetats

Helsingfors har utarbetat anpassningsriktlinjer för åren 2019–2025. Syftet med riktlinjerna är att skapa beredskap inför den redan pågående klimatförändringen. Riktlinjerna innefattar en anpassningsvision över hur ett klimattåligt Helsingfors kunde se ut 2050. I riktlinjerna ingår fyra teman: beredskap, integration, utveckling samt helhetsekonomi och affärsmöjligheter. Varje tema innefattar viktiga åtgärder på vilka man ska fokusera under de två följande fullmäktigeperioderna.

Anpassningsriktlinjerna har utarbetats för de behov som finns inom stadsplaneringen och för beredningen av stadens strategiska mål. De föreslagna åtgärderna inkluderas i stadsplaneringen och styrningen, bland annat i planläggningen, beredskapen och beredskapsplaneringen, programmet för dagvattenhantering, översvämningstrategin samt programmen för utveckling av grönområden, naturskydd och naturvård.

Programmet för dagvattenhantering färdigt

Stadsstyrelsen godkände dagvattenprogrammet i maj 2018. Dagvatten är regn- och smältvatten som leds bort från markytan i byggda områden och från byggnaders tak eller motsvarande ytor. Med dagvattenprogrammet främjas långsiktigt planmässig och hållbar helhetshantering av dagvatten i Helsingfors. Samtidigt skapas beredskap inför framtiden genom att klimatförändringens konsekvenser, stadsförtätningen och ändringar i lagstiftningen beaktas.

Målen med dagvattenprogrammet är att utnyttja dagvatten för att göra miljön trivsammare, upprätthålla mångfalden i naturen och främja yt- och grundvattnets goda status, säkerställa den regionala och lokala torrläggningen med beaktande av klimatförändringen, förebygga och förhindra skador som dagvatten orsakar, hantera dagvattenflödena och förbättra dagvattenkvaliteten, minska mängden dagvatten i det kombinerade avloppssystemet och bygga upp en systematisk, övergripande hantering av dagvatten genom att ta i bruk samarbetsmodeller och verksamhetssätt samt garantera tillräcklig kunskaper och resurser.

Grönytefaktor i detaljplaneringen

I Helsingfors detaljplanering har en grönytefaktor tagits i bruk i syfte att säkerställa att tillräckligt stora grönytor finns kvar på tomterna och samtidigt förebygger dagvattenöversvämningar. Grönytefaktorn beskriver hur mycket vegetation och vattenfördröjande lösningar det finns på en tomt i förhållande till dess area. Faktorn kan erbjuda lösningar för att bevara allt tätare stadsområden grönskande och trivsamma, medan den i mer glest byggda stadsdelar kan bidra till en mångsidigare grönstruktur och bevarande av mångfalden i värdefulla naturobjekt. I olika områden kan metoden användas för att lägga vikt vid lösningar som bevarar särskilda egenskaper i ett område, eller tvärtom vid lösningar som lindrar negativa konsekvenser.

I och med att städer blir tätare, blir grönytor allt viktigare för anpassningen till klimatförändringen och för olika ekosystemtjänster. Vegetation minskar risken för översvämningar, binder koldioxid, kylvärme och ger hälsoeffekter i en stadsmiljö. Stadsgröniska har också i ett flertal undersökningar påvisats inverka direkt på tomtpriserna.

Grönytefaktorn är en metod som innebär att planläggaren anger en målnivå för tomterna i området. En trädgårdsarkitekt kan flexibelt uppnå nivån genom att använda olika gröna element i gårdsplaneringen. Grönytefaktorn beräknas utifrån en tabell. Verktöget har uppdaterats så att dagvattenhanteringen ges större vikt än tidigare. De olika dagvattenlösningarna beskrivs också tydligt i verktöget.

Fredliga och inkluderande samhällen

Helsingfors vill vara en stabil, ansvarsfull,
trygg och pålitlig stad – som samtidigt
är dynamisk och lever i tiden.

SDG 16: Uppmuntra fredliga samhällen, tillgodose tillgång till rättvisa för alla och bygga effektiva, ansvariga och inkluderande institutioner på alla nivåer.

Trivsamt
och tryggt

Sköter om barns och
ungdomars välmående

Invånar-
orienterad och
engagerande

Digital

Ansvarsfullt
ledarskap

Ekonomiskt
hållbart

Varje individ ska kunna känna sig trygg i Helsingfors. Säkerhetsplaneringen i staden genomförs utifrån från de lokala utgångspunkterna i samråd mellan medborgare, samfund och myndigheter. Uppföljning av befolkningens välfärd och hälsa ger utgångsinformation för säkerhetsplaneringen.

Stadens åtgärder för minskad användning av rusmedel förebygger våld. En arbetsgrupp som tillsatts för att förebygga våld i nära relationer har producerat utbildningar och genomfört informationskampanjer för att öka medvetenheten. Staden genomför också ett antimobbingsprogram.

Helsingfors drar nytta av invånarnas och intressentgruppers expertis när tjänster utvecklas, bland annat genom klientråd och tematiska påverkande organ. Invånarnas egen aktivitet och frivilligverksamhet stöds. Användningen av deltagande budgetering utvidgas år 2019 från tjänster inom kultur och fritid till att gälla alla stadens funktioner. Krut-verksamheten erbjuder ungdomar möjligheter att vara delaktiga och påverka.

Behandlingen av invånarrespons och initiativ utvecklas med digitala verktyg, artificiell intelligens och servicedesign. Vi förverkligar en 24/7-mångkanalskundtjänst. De etiska principerna för utnyttjande av data och tillämpning av artificiell intelligens fastställs. De data som staden produceras öppnas också för användning av andra parter.

För styrningen av staden och utvecklingen av arbetet stöds även personalen i att agera ansvarsfullt och på eget initiativ samtidigt som

man underlättar för den öppna informationen. Vi utvecklar arbetsformerna, arbetsmiljön och verksamhetskulturen med tanke på kompetensen, ledningen och arbetstrivselsen.

Målet för Helsingfors ekonomiska planering är att transparent fastställa en hållbar tillväxtnivå i förhållande till befolkningstillväxten och ändringar i kostnadsnivån. Investeringar planeras genom en investeringsram på tio års sikt. Helsingfors sörjer för att hålla sin egendom i skick och stävjar således ökningen av det eftersatta underhållet. Stadskoncernen leds och utvecklas helhetsekonomiskt som en helhet bestående av staden och de organisationer staden har bestämmanderätt över.

Vi främjar att de uppgifter som ligger till grund för fastighetsskatten preciseras och uppdateras, så att beskattningen ska bli så rättvis som möjligt.

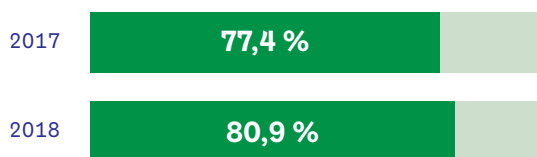
Hållbarheten i stadens inkomstbas säkerställs med åtgärder som stöder sysselsättning och aktiv företagsverksamhet. Samtidigt utgör möjligheten att utföra arbete som motsvarar ens egen utbildning och fallenhet ett stöd för stadbornas och särskilt de ungas välbefinnande.

Lokal säkerhetsplanering ökar välbefinnandet

Helsingfors genomför lokal säkerhetsplanering i syfte att förbättra säkerheten och tryggheten bland invånarna genom att förebygga brott, störningar och olyckor. Säkerhetsplaneringen fastställs att bli en följdriktig och koordinerad process där lokala säkerhetsfrågor löses i samarbete mellan olika aktörer.

Upplevd säkerhet

(tryggt att ta sig till det egna bostadsområdet på helgkvällen)

Källa: Helsingfors stad, säkerhetsundersökning

Antalet ungdomar som uppvisar symptom genom att begå brott

(per 10 000 ungdomar)

1 1. I förhållande till Helsingfors befolkning i åldern 10–14 år (1/10 000) år 2018

2 2. I förhållande till Helsingfors befolkning i åldern 15–17 år (1/10 000) år 2018

Källa: Helsingfors polisinspektion

Principerna för den lokala säkerhetsplaneringen uppdateras under 2019, och de utgör i fortsättningen ett vägledande dokument för hela staden. Mål för säkerheten i vardagen har inkluderats i Helsingfors välfärdsplan, som blir färdig under våren 2019. Till dessa hör särskilt främjande av säkerheten i stadsdelarna samt förebyggande av våld i nära relationer och olyckor i hemmet eller på fritiden.

Indikatorer som beskriver säkerhetsläget i Helsingfors ingår i uppföljningen av befolkningens välfärd och hälsa (en årlig må bra-barometer samt en välfärdsrapport som sammanställs en gång per fullmäktigeperiod). Med en omfattande säkerhetsundersökning vart tredje år utreds stadsbornas upplevelser av säkerheten i staden och boendemiljön. Enkätmaterial samlades in för sjätte gången hösten 2018, och resultaten rapporteras under 2019. I den lokala säkerhetsplaneringen utnyttjas också en mängd andra informationskällor, såsom polisens statistik över brott och uppdrag.

Verksamhetsmodellen Pakka minskar de skadliga verkningarna av rusmedelsanvändning

Med åtgärder som minskar rusmedelsanvändningen kan man också minska våldet. Verksamhetsmodellen Pakka för lokal alkohol-, tobaks-

och penningspelsprevention, vilken utvecklats i Finland, har utnyttjats i västra Helsingfors sedan 2015. I verksamhetsmodellen förebyggs rusmedelsskador genom samarbete mellan aktörerna inom stadens förebyggande rusmedels- och penningspelsarbete, tillsynsmyndigheten och aktörerna inom detaljhandel och utskänkningsbranschen. Verksamheten syftar till att minska tillgången på rusmedel bland minderåriga.

Under strategiperioden har provköp av alkohol, tobak och penningspel gjorts i målområdena, liksom även kundutvärderingar av ansvarsfull utskänkning genom samarbete mellan flera läroinrättningar. I och med Pakka-verksamheten har staden dessutom medverkat i informationskampanjer som syftar till att förebygga förmedling av alkohol till minderåriga.

Vi förebygger våld i nära relationer

Sedan 2011 har en arbetsgrupp med fokus på att minska våldet i nära relationer verkat i Helsingfors. Gruppens mandatperiod fortsätter fram till 2021. Arbetsgruppen främjar lokalt verkställande i Helsingfors av nationella rekommendationer och åtgärdsförslag, och lägger fram förslag på åtgärder, information och utbildning som bidrar till förebyggandet av våld i nära relationer. Arbetsgruppen ansvarar dessutom för att ta fram anvisningar avsedda för invånarna och informationskampanjer, samt följer med hur brottsstatistiken utvecklas i fråga om våldet i nära relationer.

Under strategiperioden har arbetsgruppen uppdaterat riktlinjerna för våld i nära relationer, producerat utbildningar och genomfört informationskampanjer i syfte att förebygga våldet och höja medvetenheten. År 2017 bedrevs en kampanj vars tema uppmuntrade till att söka hjälp innan våldet urartar. År 2018 handlade temat om psykiskt våld och att sära den man älskar. Arbetsgruppen består av stadens representanter och aktörer vid myndigheter och tredje sektorn, och den har spridit information om fenomenet och upprätthållit en lägesbild på stadsnivå.

Vi genomför ett antimobbingsprogram

Programmet mot mobbning införs i skolorna läsåret 2019–2020. Planeringen och genomförandet sker tillsammans med elever och studerande. En kampanj för att ta programmet i bruk genomförs. Åtgärder som förebygger mobbning är bland annat ett program som utvecklar de sociala och känslomässiga färdigheterna och hanteringen av mobbningsituationer samt kontinuerlig gruppbildning och främjande av den sociala anknytningen. Ett ytterligare mål kommer att vara att det vid varje skola och läroinrättning ska finnas en elektronisk responskanal för att anmäla mobbning. Detta gäller alla typer av mobbning,

också sådan som förekommer i sociala medier. Den befintliga verksamheten med stödelever kommer bland annat att utvecklas med systematisk utbildning i modellerna med stödelever och tutorer.

Välbefinnandet i skolor och läroinrättningar uppföljs bland annat i skolhälsoenkäten och med välbefinnandeprofilen. Målet är att varje skola och varje klass ska ha en metod för att följa med hur elevernas och de studerandes vardag flyter på och deras förutsättningar för lärande. Informationen kommer att användas aktivt för att utveckla nya verksamhetssätt samt för att förebygga och ingripa i mobbing.

Skolorna och läroinrättningarna har elevkårer

Varje läroinrättning i Helsingfors har en elev- eller studentkår som bildas av eleverna eller de studerande. Elev- eller studentkåren hörs i ärenden som gäller läroinrättningens verksamhet och utveckling. De lärande väljer bland sina medlemmar ut en styrelse för elev- eller studentkåren. Styrelsens uppgift är att aktivera eleverna/studerandena till att delta i den gemensamma verksamheten och agera informationsförmedlare.

Elev- eller studentrepresentanterna ingår i många olika arbetsgrupper och kommittéer vid läroinrättningen. I Stadin ammattiopisto finns dessutom en registrerad studerande förening, STAO ry, som driver alla inrättningens studerandes intresse.

Invånarnas inflytande i frågor som gäller deras omgivning utvidgas

Med hjälp av Helsingfors stads gemensamma delaktighetsmodell har specifika mål lagts upp för kultur- och fritidstjänsterna. Modellen syftar till stärkta jämlika möjligheter till inflytande bland invånare och intressentgrupper under strategiperioden 2018–2022 (delaktighets- och likabehandlingsplan för kultur- och fritidstjänsterna). Invånarnas och intressentgruppers expertis utnyttjas för utvecklingen av kultur- och fritidstjänsterna. Frivilliga kan adoptera historiska monument och minnesplatser och på så sätt bidra till att sköta om stadens kulturhistoria. Frivilligarbetet och det övriga samarbetet mellan invånare och intressentgrupper skapar partnerskap som gynnar en mer välfungerande stad.

Kultur- och fritidstjänsterna använder metoden deltagande budgetering för att planera lokalverksamheten, stärka de ungas möjligheter till delaktighet och utveckla hela staden. I stadens deltagande budgetering gjordes år 2019 drygt 350 förslag som gällde kultur- och fritidstjänsterna. Alla Helsingforsbor över 12 år fick rösta på förslagen. De populäraste planerna genomförs med stadens anslag på 4,4 miljoner euro.

Användarråd hjälper att identifiera de behov av tjänster som finns bland de olika grupperna och upplevelsorna. Biblioteksklanen, som består av användarråd, utvecklar verksamheten i stadens bibliotek lokalt och temaspecifikt. Helsingfors stads konstmuseum HAM utvecklar den kommande Helsingforsbiennalen och sina övriga utställningar tillsammans med olika publikgrupper. Stadsmuseet skapar en ny samlingspolitik som för första gången görs i samråd med Helsingforsborna. Kultur- och fritidstjänsterna drar nytta av den expertis som finns i äldre-, handikapp- och ungdomsråden för sitt beslutsfattande.

Inom ramen för det kontinuerliga utvärderings- och utvecklingsarbetet mäter kundenkäter allt smidigare kundernas nöjdhet med tjänsterna. De digitala tjänsterna utvecklas tillsammans med olika användargrupper så att de blir så åtkomliga och tillgängliga som möjligt för alla.

Krut-verksamheten erbjuder ungdomar möjligheter att delta och påverka

Påverkningssystemet Krut för ungdomar uppmärksammar mångfalden bland ungdomarna och skapar möjligheter för olika individer att på sitt eget sätt främja det de upplever att är viktigt för dem. Verksamheten inom Krut riktar sig till ungdomar i åldern 13–17. För närvarande bor omkring 26 000 ungdomar i den här åldersgruppen i Helsingfors. I enlighet med beslutet om inrättande av verksamheten ansvarar kultur- och fritidssektorn för planering och genomförande av Krut-verksamheten i nära samarbete med fostrans- och utbildningssektorn. Krut-verksamheten ingår i stadens delaktighetssystem, och alla sektorer deltar i genomförandet av den.

Syftet med Krut är att alla unga Helsingforsbor ska få åtminstone en upplevelse av inflytande varje år. För att målet ska bli verklighet, måste påverkningssystemet ge rum för och stödja flera olika typer av delaktighet och påverkan. Krut-verksamheten tar form genom fyra verksamhetssätt: stöd för egna initiativ, representativ aktivitet, gemensam planering och multiaktiv verksamhet. Krut-verksamheten granskas utifrån fem verksamhetsprinciper. Verksamhetsprinciperna är färdighetsförvärv, jämlikhet och likabehandling, aktivitet till förmån för andra, lokal förankring och gemensamt skapande samt delaktighetens mångfald. Verksamhetsprinciperna styr utvecklingen, genomförandet och utvärderingen av Krut-verksamheten.

Under strategiperioden 2017–2021 ingår bland verksamhetsformerna i Krut ett initiativsystem för unga, projektbidrag för unga och andra stödformer för ungdomars egna initiativ, verksamhet i Helsingfors ungdomsråd, elev- och studentkårsverksamhet, redaktionen Nuorten Ääni (De ungas röst), deltagande budgetering

för unga (KrutBudget och Krutpengar) samt påverkningsevenemang.

I den deltagande budgetering avgör invånarna hur 4,4 miljoner euro ska användas

År 2017 blev Helsingfors delaktighetsmodell färdig. Den fastställer stadens principer, strukturer och verksamhetssätt i fråga om delaktigheten. Man beslutade att införa deltagande budgetering i delaktighetsmodellen som en ny form av deltagande. I deltagande budgetering öppnar staden årligen omkring 4,4 miljoner euro för att förverkliga stadsbornas idéer. Anslaget fördelas på sju områden i enlighet med invånarantalet. Tjugo procent av summan anvisas för planer som gäller hela staden. Alla stadsbor kan lämna förslag på hur pengarna ska användas. I en internationell jämförelse är den åldersgräns som Helsingfors tillämpar rätt låg – alla som är 12 år eller äldre får rösta. Staden har förbundit sig att förverkliga alla planer som väljs i omröstningen. Vid insamlingen av förslag, utarbetande av planerna och för omröstningen används en digital plattform som baserar sig på öppen källkod.

Stadsborna lämnade in nästan 1300 förslag i den deltagande budgeteringen. Inom ramen för den deltagande budgeteringsprocessen ordnades verkstäder för gemensamt utvecklande på olika håll i staden. I verkstäderna bearbetades förslagen till konkreta planer, och flera förslag inkorporerades i varje plan. Över 800 stadsbor och 170 av stadens experter deltog i verkstäderna. Sammanlagt vidareförädlades 350 planer ur alla förslag i den deltagande budgeteringen. De flesta av förslagen gällde utveckling av stadens byggda miljö, exempelvis reparation och byggnad av motionsplatser och parker.

I genomförandet av den deltagande budgeteringen beaktas stadsbornas olikartade behov och hinder för delaktigheten. Stadsborna fick stöd för att använda den digitala plattformen vid alla stadens bibliotek och vid de över 100 evenemang som stadslotsarna ordnade runt om i staden. Till stöd för inlämningen av förslag utarbetade Helsingfors i samarbete med servicedesignbyrån Hellon ett kortspel för deltagande budgetering. Syftet med spelet är att sänka tröskeln till att delta och begripliggöra den deltagande budgeteringsprocessen.

I uppföljningen av Helsingfors stadsstrategi utgör röstningsprocenten i den deltagande budgeteringen en indikator på effektiviteten inom delområdet för nya tjänster och invånarorientering. Sedan 2018 uppföljs den årligen för hela Helsingfors, på lokal nivå och efter åldersgrupp. Röstningsprocenten i den deltagande budgeteringen uppföljs så att röstningsbeteendet kan studeras på samma sätt som i nationella

och kommunala val. I början av hösten 2019 ges stadsstyrelsen en utredning om det första genomförandet av en deltagande budget, så att principerna för och genomförandet av den deltagande budgeteringen vid behov kan justeras.

Helsingforsbornas respons behandlas effektivt, också med hjälp av artificiell intelligens

Helsingfors stad inledde våren 2018 ett reformprojekt för stadens responskanaler och behandlingen av responsen. Målet är att det ska finnas tydligare sätt för stadsborna att ge respons och ställa frågor. Kanalerna ska vara lätta att hitta och använda. Behandlingen av responsen ska vara effektivare och mer transparent än den är i dag, och stadsborna ska kunna följa med de åtgärder som följer av responsen på en mer detaljerad nivå. Responskanalerna utvecklas tillsammans med stadsborna, bland annat med service-designmetoder. Mängden respons och responsens art, behandlingstiderna och åtgärderna följs upp. Stadens servicelöfte är att respons ska besvaras inom 7 dygn. År 2018 var den genomsnittliga svarstiden i hela staden 6,5 dygn.

Åren 2018–2019 genomfördes ett pilotprojekt där stadens responsdata utvanns med ett textanalysverktyg. På det här sättet fick man nya perspektiv på innehållet och ämnena i responsen och den typ av respons som staden får. Avsikten är att i fortsättningen tillämpa artificiell intelligens och maskininlärning för att skapa bättre förutsättningar för att utnyttja responsen i utvecklingen av tjänsterna och verksamheten och till stöd för ledningen.

Staden samlar in åsikter om pågående planer i tjänsten Kerro kantasi, som under 2019 vidareutvecklas till att bli mer interaktiv, bland annat genom att möjliggöra faciliterade diskussioner. Sedan december 2014 har över 26 000 åsikter lämnats in via tjänsten och 107 höranden har ordnats med verktyget. Tjänsten Kerro kartalla som staden tidigare använde ersätts med ett nytt kartbaserat enkätverktyg som gör det möjligt för stadsborna att delta i rätt tid och med låg tröskel i olika planer och beslutsprocesser på olika områden.

Vi bygger en 24/7-mångkanalskundtjänst

Referensramen för genomförande av en mångkanalskundtjänst 24/7 är den kundservicemodell som blev färdig under den förra strategiperioden. Genom modellen har Helsingfors stad utarbetat principer för produktion av kundorienterade tjänster och utveckling av kundupplevelsen. Modellen har utarbetats tillsammans med kunder, anställda vid staden, företag och fem andra finska städer. Den lägger tonvikten vid betydelsen av gemensamma, fungerande och

effektiva verktyg, och fokuserar på medarbetarnas självständiga utveckling av sitt arbete.

Följande åtgärder läggs fram i kundservicemodellen:

1. *En gemensam kundservicemodell och gemensamma verktyg tas i bruk*

Öppethållningstiderna vid stadens olika kundtjänster varierar, och alltför Helsingforsbor vill uträtta sina ärenden utanför kontorstid. Helsingfors har som mål att erbjuda en kundtjänst som är öppen dygnet runt i olika kanaler, fungerar väl och är effektiv, så att kunderna blir betjänade på det sätt som är naturligtast för dem. Modellen tas i bruk och vidareutvecklas i samarbete med sektorerna och affärsverken.

En förutsättning för mångkanalstjänsten är enhetliga och fungerande verktyg. När en gemensam kundservicemodell ska tas i bruk i hela staden uppstår behovet av ledning av kundupplevelsen på stadsnivå. I och med den gemensamma verksamhetsmodellen blir det möjligt att ta i bruk nya tekniker och nya kanaler. Med hjälp av modellen kan anhopningar i tjänsterna jämnas ut och högklassig kundservice erbjudas 24/7.

2. *I mångkanalsmodellen inbegrips flera aktörer och samarbete*

God, fungerande och effektiv kundtjänst förutsätter såväl flera kanaler som många aktörer och samarbete mellan olika organisationer och aktörer. För detta har otaliga samsarbetsmodeller redan inletts så att samma kund betjänas av flera organisationer som samarbetar.

I servicehelheten International House Helsinki (IHH) ingår förutom Helsingfors stad även olika statliga myndigheter och Esbo stad. I centrumbiblioteket Ode ingår såväl kundbetjänande företag och statliga aktörer som alla stadens sektorer, med undantag för social- och hälsovårdssektorn. Dessutom pågår ett nära samarbete mellan olika organisationer i flera pågående projekt (exempelvis fältrådgivningsprojektet Jane, Jalkautuva neuvonta).

Stadens ledningsgrupp godkände vid sitt möte den 4 mars 2019 digitaliseringsprogrammets mål, omfattning och viktigaste utvecklingspunkter. I programmet ingår även en målbild för mångkanalskundtjänsten. Enligt programmet tas nya tekniker och kanaler som möjliggör kundtjänst dygnet runt i bruk i den gemensamma verksamhetsmodellen.

Plattformer för digital delaktighet sammanställs

Helsingfors stad utvecklar sin helhet av digitala deltagandeplattformer i nära samarbete med

Grunden till Helsingfors delaktighetsmodell är stadsbornas kunskaper och kompetens. Ett bättre Helsingfors skapas tillsammans.

stadsbor och utvecklingsgrupper. Målet är att redan 2019 kombinera de olika deltagande- och responstjänsterna i en tydlig helhet där stadsborna enkelt kan delta i ämnen som intresserar dem. Stadsborna kan då också skraddarsy deltagandetjänsterna utgående från sina egna intressen. Staden utarbetar en kanalstrategi, genom vilken också kanalerna för deltagande förenhetligas.

En viktig plattform för deltagande som Helsingfors stad utvecklar är Decidim. Plattformen baserar sig på öppen källkod och utvecklas tillsammans med Barcelona och andra europeiska städer och olika utvecklingsgrupper. I plattformen skapas tjänster via vilka stadsborna och olika grupper kan skapa utvecklingsidéer och finslipa dem tillsammans med andra stadsbor och stadens experter. I Helsingfors har plattformen utnyttjats som digital arena för deltagande budgetering, i borgmästarens idétävling (Maailmantoimivinkapunkki.fi) och för insamlingen av utvecklingsförslag bland personalen (Ideapaatimo).

Invånarna deltar i utvecklingen av tjänster och servicenätet

Grunden till Helsingfors delaktighetsmodell är stadsbornas kunskaper och kompetens. Ett bättre Helsingfors skapas tillsammans. Helsingfors kallar alla stadsbor och partner till att utveckla staden, dess tjänster och områden. Vårt Helsingfors är en plats för gemenskap, effektiva handlingar och möten. Stadens beslutsfattande är öppet och inkluderande. Också genom en god servicekultur och med interaktiv kommunikation förmedlas en positiv stadsupplevelse.

Helsingfors har gjort nästan 400 uppsättningar datamaterial och 23 öppna gränssnitt till informationssystem tillgängliga för alla.

Antal öppna
gränssnitt,
externa gränssnitt

23

Antal öppnade
datamaterial

400

Antal digitaliseringsprojekt i centraförvaltningens och sektorsövergripande program

19

digitala tjänster

14

stödfunktioner

12

informations-
hantering

11

digitala
förutsättningar

10

bas-it

5

försök

Helsingfors principer för delaktighet har införts i stadens förvaltningsstadga, vilket innebär att de är bindande för hela stadsorganisationen. Principerna för delaktighet är att individers och gemenskapers kunskaper och expertis ska utnyttjas, självständiga initiativ möjliggöras och jämlika möjligheter till deltagande skapas. Alla stadens fyra sektorer har en egen deltagande- och samverkansplan som beskriver i större detalj hur delaktigheten ska genomföras i praktiken.

En ny strategisk indikator för invånarnas delaktighet kommer i fortsättningen att följa med hur deltagandemetoderna i sektorerna används för utvecklingen av tjänsterna. Med indikatorn Den verkliga invånardelaktigheten inom sektorerna uppföljs användningen av de viktigaste metoderna för invånardelaktighet (webbenkäter och diskussioner, digitala samverkansplattformar, invånarmöten, erfarenhetsexperter, arbete i olika råd, servicedesign, gemensam utveckling) i sektorernas olika servicehelheter. I delaktighetsrapporterna rapporterar sektorerna till nämnderna mer detaljerat än i den stadsomfattande indikatorn om användningen av metoderna. I framtiden kommer informationen i indikatorn att rapporteras till stadsstyrelsen en gång om året.

Vi utvecklar Helsinki Region Infoshare-tjänsten som en clearing house-tjänst för öppna data

Med stöd av tjänsten Helsinki Region Infoshare (HRI) öppnar Helsingfors stad data, vilket ökar transparensen i stadens processer. Öppna data som bland annat anknyter till stadens ekonomi, beslutsfattande och förvärv och tillämpningar och visualiseringar av dessa data gör stadens verksamhet mer transparent. Öppna data möjliggör också effektivare intern verksamhet, eftersom dessa data hittas enkelt och snabbt, är tillgängliga och finns i ett format som enkelt kan tas i bruk på nytt.

Med stöd av tjänsten Helsinki Region Infoshare öppnar Helsingfors stad data, vilket både säkerställer tillgången på offentlig information och garanterar fri användning av dem. I HRI finns en bred uppsättning data, såsom geo-data och statistik, liksom även datamaterial med anknytning till ekonomin, verksamheten, beslutsfattandet och förvärv. Detta främjar demokrati och stadsbornas möjligheter att delta och påverka. Dessutom utgör datamaterialet en grund för bland annat (data)journalism, forskning och utvecklingen av tillämpningar. HRI informerar aktivt om tillgängliga dataset, och besvarar i mån av möjlighet förfrågningar om information och hjälper till att finna och utnyttja dataseten.

Öppna data kring stadens ekonomi, beslutsfattande och förvärv samt tillämpningar och visualiseringar av dem gör stadens verksamhet mer transparent. Detta främjar demokratin.

Vi utvecklar digitala verktyg och stöder servicedesign

Via Helsinki Lab har staden under ett års tid erbjudit hjälp och rådgivning för att inleda användarorienterade utvecklingsprojekt. I arbetet har olika projekt som utnyttjar digitalisering ingått, exempelvis projekt för att förbättra användarupplevelsen i ärendehanteringssystemet Ahjo och göra det lättare att anmäla sig till eftermiddagsklubbverksamhet. Dessutom har staden börjat utveckla helheten Helsinki Design System, som gör det lättare att skapa praktiska och homogena kundupplevelser över internetjänster.

Staden har skapat en digitaliseringsplan där en av ämneshelheterna är data, artificiell intelligens och robotteknik. Ett av spetsprojekten handlar om att utarbeta en datastrategi för att fastställa gemensamma principer för spridning och användning av data.

Användningen av data och artificiell intelligens baserar sig på ett förtroende som staden vill stärka genom att agera öppet och ansvarsfullt. Utformandet av de etiska principerna för den artificiella intelligensen sker i brett samarbete med såväl andra städer som invånarna. Helsingfors har ordnat en internationell verkstad för fastställande av etiska principer för data och artificiell intelligens. Arbetet med verkstaden har inletts. Fastställandet av de etiska principerna har genomförts i samarbete med bland andra staden London. Helsingfors har anslutit sig till nätverket Cities for Digital Rights, som har fastställt gemensamma principer för öppna data och användarrättigheter.

Staden har utnyttjat möjligheter som robottekniken (RPA) ger, bland annat för processer i ekonomiförvaltningen. Staden har RPA-kompetens vid två enheter (servicecentralen och ekonomiförvaltningstjänsterna). Utnyttjandet av robotteknik främjas också i stadens digitaliseringsplan.

Helsingfors ekonomi sköts på ett ansvarsfullt, hållbart och produktivt sätt

För att bedöma den hållbara tillväxtnivån i stadens ekonomi görs årligen en beräkning som baserar sig på befolkningstillväxten, ökningen i kostnadsnivån och förbättringen av produktiviteten. Den övergripande ramen för driftsutgifterna på stadsnivå har beräknats transparent enligt formeln i strategin. Beräkningsformeln beaktar befolkningstillväxten och ändringen i kostnadsnivån samt produktivetsmålet på 0,5 procent. Befolkningstillväxten baserar sig på den befolkningsprognos som staden tagit fram, och ökningen i kostnadsnivån på prisindexet för basservicen.

I budgetförslaget inkluderas åren 2018–2022 utvecklingen i invånarantal och prestationsmängd så att befolkningstillväxten och övriga faktorer anges separat. Dessutom beaktas att Helsingfors, i enlighet med stadsstrategin, för enhetskostnaderna eftersträvar den genomsnittsnivå som gäller för övriga stora städer i fråga om de tjänster där Helsingfors enhetskostnader är högre än i de övriga stora städerna. I budgetförslagen ska tjänsternas enhetskostnader inkluderas sådana de framgår av bokslutet 2018, deras utveckling 2019–2022 och en produktivetsutveckling utgående från dessa.

De viktiga principerna för projekteringen av investeringar är deras effektivitet och rättidighet. Helhetsnivån för investeringarna dimensioneras i resultat- och finansieringsberäkningarna utgående från resultatmålet i strategin så att inte lånestocken per invånare växer. Åren 2017 och 2018 blev utfallet för investeringarna klart lägre än de tillgängliga anslagen. Stadens investeringsnivå åren 2020–2022 kan således vid behov vara högre än nivån för 2017 och 2018. Enligt investeringsramen är den årliga helhetsnivån i stadens tioåriga investeringsprogram omkring 758 miljoner euro, inklusive investeringar som görs vid trafikverket och de övriga affärsverken.

Staden och enheten för bevakning av skatte-tagarnas rätt har i juridiska processer främjat projekt som ifrågasatt tolkningspraxis som skatteförvaltningen tillämpat vid genomförandet av fastighetsbeskattningen. Tack vare dessa processer (bl.a. Högsta förvaltningsdomstolens årsboksbeslut av den 29 mars 2018) har fastighetsbeskattningen utsträckts till att även omfatta sådana ytor i byggnader som inte tidi-

gare beskattats jämlikt. Dessutom har staden påverkat den riksomfattande totalreformen av fastighetsbeskattningen, vars syfte är att revidera beskattningsvärdena för fastighetsbeskattningen så att de blir mer rättvisa och öppnare.

Stadskoncernens ägarpolitik stöder anordnandet av tjänster, ekonomin och samhällsmålen

Stadskoncernen är en ägar- och förvaltningsstruktur med syftet att möjliggöra anpassning av och samarbete mellan enheterna i den så att stadens invånare och dess region drar nytta av den. I egenskap av moderbolag ansvarar staden för att styra utvecklingen av stadskoncernen och definiera de tjänster som staden ordnar. Olika sammanslutningar används för att komplettera stadens egen tjänsteproduktion och sköta de stödfunktioner som behövs i stadskoncernen, samt för uppgifter som sköts i samarbete mellan stadens och utomstående organisationer. I koncernen ingår omkring åttio dotterbolag och stiftelser.

I Helsingfors övervakar stadsstyrelsens koncernsektion stiftelsernas och dottersammanslutningarnas verksamhet. Koncernsektionen har nio ledamöter som väljs av fullmäktige, och dess mandatperiod är två år. Sektionens uppgift är att övervaka Helsingfors stadskoncerns verksamhet och kontrollera att de dotterbolag och stiftelser som hör till koncernen agerar i enlighet med de mål som stadsfullmäktige och stadsstyrelsen har ställt upp.

Det koncerndirektiv som fullmäktige fastställer utgör ett stöd för ledning av stadskoncernen i enlighet med stadens mål, på ett övergripande plan och med enhetliga verksamhetsprinciper så att stadskoncernens övergripande intresse beaktas. Inom ramen för styrningen av dottersammanslutningarna ställs i Helsingfors stads budget varje år operativa och/eller ekonomiska resultatmål upp för de viktigaste dottersammanslutningarna. Dessutom rapporterar dottersammanslutningar som staden har bestämmanderätt över regelbundet om sin verksamhet och den ekonomiska utvecklingen i delårsrapporter.

Ett gott sysselsättningsläge och social hållbarhet är nära förbundna

Stadens åtgärder för att se till sysselsättningen har som mål att Helsingforsborna ska ha arbeten som motsvarar deras kompetens, utbildning och färdigheter. Särskilt yrkesutbildningen säkerställer att företagets behov och arbetstagarnas kompetens möts. Inom sitt sysselsättningsarbete erbjuder staden i de olika sektorerna varje år tusentals lönestödsplatser, läroavtalsutbildningar och arbetsprövningsmöjligheter. Dessutom stöder man sysselsättningsprojekt vars tyngd-

Lånebestånd €/invånare

2017

1871 €

2018

1693 €

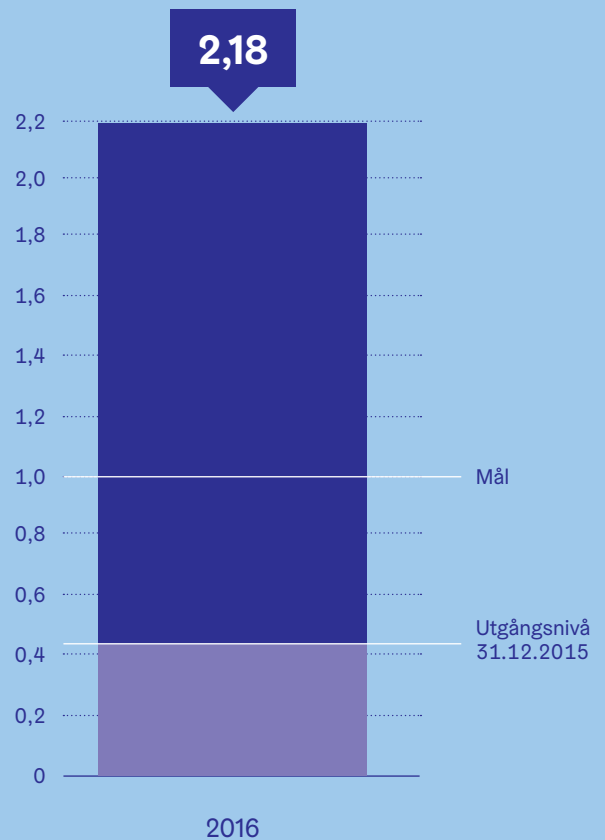
Källa: Helsingfors stadskansli

Upplåning år 2019 (estim.)

115 mil. €

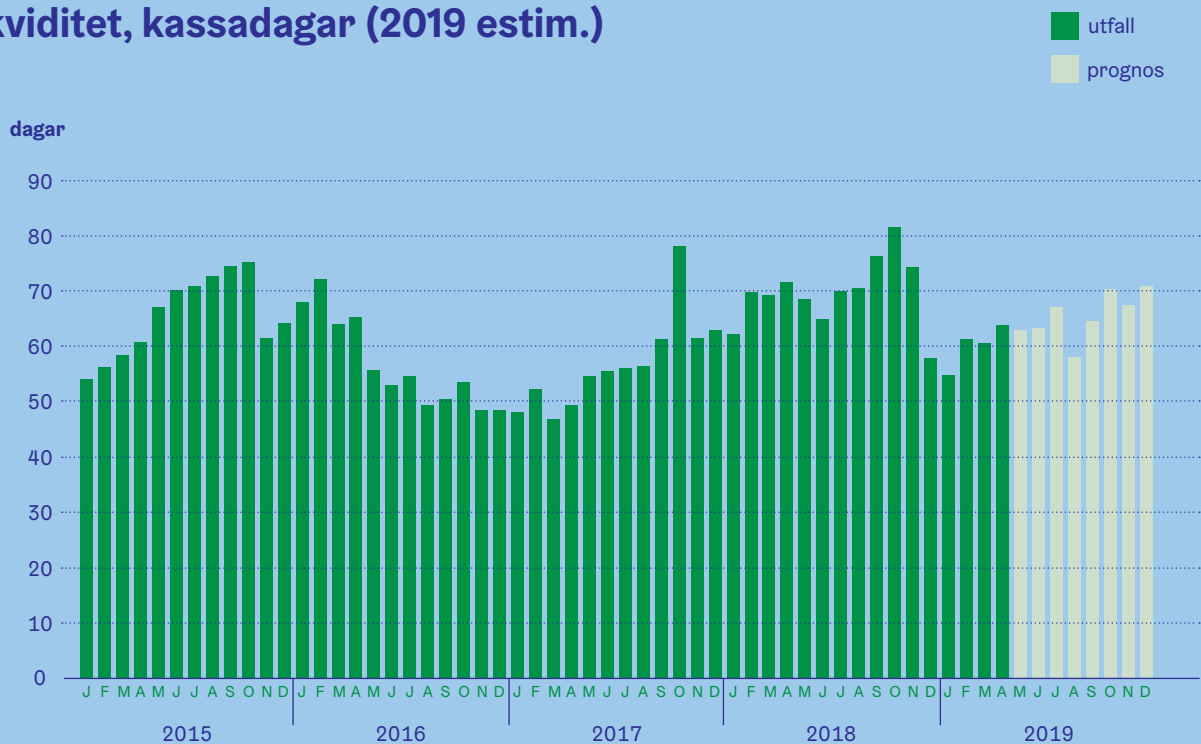
Källa: Helsingfors stadskansli

Tillväxten bland den privata sektorns heltidsarbetsplatser i Helsingfors i förhållande till tillväxten i invånarantalet

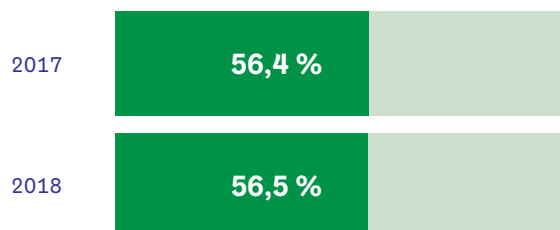
Källa: Statistikcentralen

Likviditet, kassadagar (2019 estim.)

Källa: Helsingfors stadskansli

Andel av personalen som upplever sig ha möjligheter att påverka förändringar i arbetet

Källa: Arbetshälsoinstitutet

punkter formuleras i enlighet med stadsstrategin och ungas möjligheter till sommarjobb samt medverkar i nya typer av försök med köptjänster som ska främja sysselsättningen. Ny företagsverksamhet främjas genom nyföretagarcentralen NewCo i Helsingfors.

Dessutom stöder och uppmuntrar staden sina invånare att sysselsätta sig på den privata sektorn genom företagskoordinationsverksamhet som söker nya sysselsättningsmöjligheter, och genom att bevilja ekonomiskt stöd i form av Helsingforstillägget. Arbetslösa vars position på arbetsmarknaden är svår försöker man beakta i de sysselsättningsvillkor som inkluderas i anbudsförfarandena för stadens upphandlingar. Till de lagstadgade tjänsterna hör sektorsövergripande samservice (Helsingfors TYP) samt rehabiliterande arbetsverksamhet som ordnas av social- och hälsovårdssektorn. Staden har även många etablerade strukturer för att minska arbetslösheten. De är avsedda för många olika målgrupper, exempelvis unga, invandrare eller personer som är partiellt arbetsföra.

Näringslivsavdelningen ansvarar för samordning och utveckling av integrationsärenden i enlighet med det lagstadgade programmet En stad för alla – Helsingfors integrationsprogram 2017–2021. Framför allt främjas den arbetsrelaterade invandringen samt attraktionsfaktorer för internationella proffs och deras etablering i landet. Integrationsprogrammet har som mål att Helsingforsbor med utländsk bakgrund ska finna arbete som motsvarar deras kompetens, utbildning och färdigheter. I egenskap av arbetsgivare utvecklar staden sina rekryteringsmetoder så att de möter den alltmer mångkulturella stadens och Helsingforsbornas behov. Inom ramen för integrationsprogrammet satsar Helsingfors dessutom särskilt på utvecklingen av fostran och utbildning samtidigt som man främjar goda relationer mellan olika befolkningsgrupper och förebygger ojämlikhet.

Helsingfors utvecklar arbetsformerna, arbetsmiljön och verksamhetskulturen med tanke på kompetensen, ledningen och arbetstrivselsen

Genom ett coachande ledarskap baserat på öppenhet och tillit stöds personalens ansvarskännande, initiativförmåga och öppen information. Stadens jämställdhets- och likabehandlingsplan genomförs i alla stadens organisationer. Verksamheten understöds med en utbildningshelhet som riktas till chefer och arbetsgemenskaper.

Praxis för personalens deltagande och möjligheter att påverka sitt eget arbete främjas exempelvis med innovationstävlingar

Med hjälp av ett delaktighetsprojekt stärks möjligheterna för personalen att delta och utvecklas nya metoder och redskap för deltagande.

Genom ett coachande ledarskap stärks personalens upplevelse av att arbetet är meningsfullt och deras möjligheter att påverka det egna jobbet och verksamheten i organisationen. Som ett element i personalens påverkningmöjligheter har idé- och innovationsverksamhet utvecklats, bland annat genom experimentet Ideapahtimo, där även goda idéer belönas. Dessutom utnyttjas O365-verktygen, som möjliggör transparens, personalens delaktighet och gemensamt utvecklingsarbete över organisationsgränserna.

Sammanfattning och slutsatser

Samarbete för ett lyckat genomförande av FN:s mål för hållbar utveckling på lokal nivå

En avsevärd del av arbetet med att genomföra målen för hållbar utveckling sker i realiteten på lokal nivå. Städerna spelar en central roll när det gäller hur väl man lyckas nå målen. Målen för hållbar utveckling omvandlas från agenda till handling uttryckligen på stadsnivå. För att man ska lyckas nå målen krävs det i framtiden robust samarbete mellan stat och stad, men också samarbete på lokal nivå, mellan ekosystemets aktörer och inom staden.

Helsingfors stad tog fram sin verkställighetsrapport i en arbetsgrupp där flera av stadens avdelningar och enheter var företrädare. Med tanke på målens omfattning är det väsentligt att stadsorganisationens hela know-how och kompetens tas till vara i processen. Samtidigt är det nödvändigt att stadens ledning är starkt engagerad för helheten.

Helsingfors upprätthöll under hela processen ett nära samarbete med staden New York. Det är emellertid viktigt att också säkerställa att allt fler städer väljer att tillämpa modellen för lokal verkställighetsrapportering och att man därigenom får till stånd ett nätverk vars mål inte enbart är att nå framgång på stadsnivå, utan att påverka globalt. Ett centralt delområde här utgörs av dialogen med FN.

En fungerande relation mellan stat och stad är en central komponent i att lyckas med att nå målen för hållbar utveckling. I de länder där samarbete är möjligt tack vare en gemensam värdegrund och gemensamma målsättningar bör man eftersträva ett nära förhållande i fråga om både rapportering och verkställighet. De sex största städerna i Finland har inlett samarbete med statsrådet så att städerna ska kunna göra en insats för uppföljningen.

FN:s mål för hållbar utveckling är universella och berör därigenom alla. Hela ekosystemet måste jobba ihop så att man ska komma fram till ett positivt resultat. Det betyder inte enbart samarbete mellan städer och staten, utan också mellan företag, organisationer och forskningsinstitut. Ett tänkesätt där man utgår från ekosystemet möjliggör i framtiden ett resultatrikt

genomförande. Nästa fas i Helsingforsprojektet är således att engagera hela ekosystemet i genomförandet av målsättningarna och att effektivare åstadkomma konkreta resultat då man har nått den kritiska massan.

Centrala iakttagelser

Helsingfors satsar på utbildning av god kvalitet och möjligheter för lärande (SDG 4)

Helsingfors vill vara världens mest verkningsfulla läroplats. Målet är att säkerställa en öppen, likvärdig och god utbildning samt möjligheter för livslångt lärande för alla. Staden erbjuder redan i dagens läge stadsborna högklassig och attraktiv småbarnspedagogik och grundläggande utbildning som närservice.

Helsingfors satsar på utbildningsinvesteringar i syfte att främja likvärdiga möjligheter. Inlärningsmiljön görs större och mångsidigare, och enligt bedömningar från skolorna arbetar eleverna mera än tidigare tillsammans, alstrar kunskap och löser problem tillsammans. Kollektivt arbete stärker utvecklingen av de socioemotionella färdigheter som behövs även framdeles. Projekt inom digitaliseringsprogrammet har startats och i enlighet med detta har man genomfört upphandlingar av elevdatorer och förnyat skolornas specialteknik. Den jämlikhetsfrämjande planen för utveckling av fostran och utbildning för invandrare 2018–2021 genomförs med hjälp av 28 åtgärder, av vilka de första för närvarande är föremål för pilotprojekt. Dessutom har Helsingfors anslagit 2 miljoner euro för bekostande av resekostnader, läromedel och kulturbesök för studerande på andra stadiet.

Helsingfors står för avgiftsfri småbarnspedagogik för femåringar, och deltagandet i småbarnspedagogiken har stigit enligt det angivna målet. Helsingfors erbjuder redan alla som har gått ut grundskolan en utbildningsplats för vidareutbildning. Positiv särbehandling har tagits i bruk och främjar på ett effektivt sätt genomförandet av jämlik service i fråga om småbarnspedagogik och utbildning. Sedan hösten 2018 inleds undervisningen i det första främmande språket redan i årskurs ett. Dessutom

satsar staden på utbudet av språkundervisning, bland annat genom att utöka antalet platser i den engelskspråkiga småbarnspedagogiken och utbildningen. Genom att innefatta miljöfostran i fostrans- och utbildningssektorns miljöledarskap och läroplanerna säkerställer man att kunskaper gällande hållbar livsstil inhämtas redan med början i småbarnspedagogiken.

Helsingfors stadsstrategi och åtgärder är väl kompatibla med FN:s utbildningsrelaterade mål (SDG 4). De åtgärder som beskrivs i denna rapport främjar på ett vidsträckt sätt målen för öppen, jämlik och högklassig utbildning och livslångt lärande. Enbart stöd med inriktning direkt på u-länder är en fråga som inte aktualiseras i Helsingfors stadsstrategi och åtgärder.

Helsingfors främjar hållbar ekonomisk tillväxt, sysselsättning och skapande av anständiga jobb (SDG 8)

Helsingfors vill vara Finlands bästa stad för företag. Med hjälp av planläggning strävar man efter att åstadkomma en stadsstruktur som ger företagen och deras arbetstagare lockande och mångsidiga lokaliseringsmöjligheter på områden med god närbarhet. I anslutning till detta utvecklar staden aktivt också förutsättningarna för näringslivets logistik. Helsingfors vill utforma en välfungerande och trivsamt urban miljö som ger ett gott tillväxtunderlag för företagens innovationsarbete och som främjar hållbar ekonomisk utveckling och sysselsättning.

Helsingfors har satt igång flera projekt för att locka utländska företag, investeringar, arbetskraftsinvandring och turister. Hela staden utvecklas som plattform för försök och nyskapande innovationsverksamhet, men särskilt satsas det på att göra centrala Helsingfors attraktivt. Målet är att garantera centrums internationella konkurrenskraft dels som ett ställe vilket företag kan både förlägga sin verksamhet till och investera i, dels som ett ställe att bo på och besöka. Samtidigt främjar man tillväxtorienterat företagande och innovations-ekosystem samt utvecklar man universitets-campus. Genom åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 främjar Helsingfors flera mål med anknytning till hållbar konsumtion och produktion. Stadens internationella attraktivitet och synlighet främjas också i form av nya stadslösningar som förbättrar stadsbornas livskvalitet och som leder till minskade utsläpp. Utvecklingen av området Fiskehamnen är ett exempel på detta. Turismen utvecklas i enlighet med programmet för hållbar turism. Tillgången på yrkesutbildning har planerats så att den kvalitativt och kvantitativt ska svara mot framtida arbetskraftsbehov. Staden har startat upp programmet Mukana, som syftar till att förebygga

unga personers utslagning och förbättra deras sysselsättningsmöjligheter. Därutöver utvecklar Helsingfors stads sysselsättningstjänster aktivt sin verksamhet i förhållande till branscher med arbetskraftsbrist och deltar också i utvecklingen av sysselsättningsekosystemets verksamhet.

Helsingfors stad främjar på många sätt hållbar ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt uppkomsten av anständiga jobb. Man främjar hållbar ekonomisk tillväxt bland annat genom att åstadkomma en sådan verksamhetsmiljö för företagen som stöder hållbar utveckling, genom att satsa på teknologisk utveckling och innovationer samt genom att stödja företagsamhet och tillväxtföretag. Samtidigt stöder staden på många sätt sina invånares sysselsättningsmöjligheter, särskilt för dem vars arbetsmarknadsdeltagande är lägst. Dessutom främjar staden uppkomsten av anständiga jobb genom att säkerställa att dess agerande i egenskap av arbetsgivare är etiskt hållbart, genom att försäkra sig om att också arbetstagarna i sitt arbete fungerar i enlighet med stadens etiska principer och genom att i sina upphandlingar efterleva grundläggande internationella normer och etiska principer i arbetslivet, genom att förutsätta detta även av sina avtalspartner samt genom att vara en aktiv partner i arbetet för att nå dessa mål. Helsingfors stad främjar i sin verksamhet på bred front FN:s mål nummer 8. Enbart delmålen 8.10 ("Stärka de inhemska finansinstitutens kapacitet att främja och utöka tillgången till bank- och försäkringstjänster samt finansiella tjänster för alla") och 8a ("Öka det handelsrelaterade stödet (Aid for Trade) till utvecklingsländerna") ges mindre uppmärksamhet i stadens verksamhet.

Helsingfors satsar kraftigt på att minska ojämlikheten (SDG 10)

Att minska ojämlikheten såväl mellan befolkningsgrupper som mellan områden är ett av de mest centrala målen i Helsingfors stadsstrategi. Staden stöder sig i sin socialpolitik på humanitet och på rättidiga samt långsiktiga stödåtgärder. Målet är att stödja människors välbefinnande redan innan problemen uppenbarar sig. Därför strävar man efter att i tid få kontakt med dem som är i behov av hjälp och stöd, särskilt dem som behöver mycket stöd och omsorg. Staden har siktet inställt på att få till stånd en omfattande systematisk förändring och därigenom minskad utslagning, nedärvd utslagning som sträcker sig över generationer och regional segregering i Helsingfors. En viktig del av de åtgärder som syftar till att minska ojämlikheten är att skapa likvärdiga möjligheter. Jämställdheten mellan könen är en genomgående princip i all verksamhet inom staden.

Helsingfors stad har satt igång flera åtgärdshelheter där målet är att få till stånd en minskning av ojämlikheten. Dessa åtgärdshelheter innefattar en stor mängd stöd- och serviceåtgärder som riktar sig mot olika befolkningsgrupper. Parallellt med dem försöker man ge likvärdiga möjligheter till att vara delaktig och till att agera, till exempel genom att satsa på kultur- och fritidstjänsternas tillgänglighet. Åtgärder till stöd för en livsstil som främjar hälsa och välmående är en del av denna helhet. Åtgärderna bottnar starkt också i en social dimension. Alla dessa inverkar i sin tur också på hur områdena utvecklas sinsemellan. Staden äger även i stadsplaneringen och bostadspolitiken instrument som den utnyttjar för att ge kraftfullt stöd åt en balanserad utveckling av bostadsområdena. Man riktar in stödåtgärderna särskilt på de områden där det har skett en ackumulering av faktorer som förebådar knapphet.

Helsingfors stad verkar också i övrigt aktivt för att främja en utveckling som syftar till att minska ojämlikheten. Staden tar för egen del ansvar för de allra svagaste, bland annat genom att bevilja behovsprövat utkomststöd, som kompletterar det grundläggande utkomststödet, och förebyggande utkomststöd vars syfte är att främja social trygghet och autonom handlingsförmåga bland de personer och familjer som hör till stödets mottagare. Dess syfte är också att förebyg-

ga utslagning och långvarigt beroende av utkomststöd. I egenskap av arbetsgivare strävar Helsingfors stad efter att bemöta sina anställda likvärdigt och att betala jämställda löner. Dessutom deltar staden i arbetet med att bekämpa grå ekonomi och försöker med ett antal åtgärder påverka samhället så att lagstiftningen och diverse sociala konventioner utvecklas på ett socialt hållbart sätt. I helheten ingår också att följa upp utvecklingsprocesser med anknytning till ojämlikhet och att stärka kunskapsbasen om denna.

Helsingfors åtgärder för minskad ojämlikhet är framför allt inriktade på stadens invånare och områden, på stadens egna anställda och på dess egen verksamhet. Samtidigt strävar staden emellertid aktivt efter att påverka utvecklingen av lagstiftning och sociala konventioner i linje med FN:s målsättningar. De av FN:s målsättningar där målet särskilt är att förbättra situationen för u-länderna och u-ländernas invånare har däremot rönt mindre uppmärksamhet i stadens verksamhet (FN:s delmål 10.6, 10.7, 10.A och 10.B) samt målet om att minska transaktionskostnaderna för migranternas remitteringar (FN:s delmål 10.C). Det är ändå anmärkningsvärt med hänsyn till frågan om människors mobilitet och migration att Helsingfors på ett betydande sätt satsar på integrationen av sina invånare av utländsk härkomst och på att skapa likvärdiga förutsättningar i förhållande till urbefolkningen.

Helsingfors bär modernt klimatansvar (SDG 13)

Helsingfors betonar ekologiska värden i sin verksamhet. Helsingfors mål är att vara en internationellt nätverkad föregångare inom lokalt förverkligande av globalt ansvar. Staden försöker nå målet genom att integrera de klimatförändringsrelaterade åtgärderna i strategier och i planering, genom att stärka förmågan att anpassa sig till klimatförändringen samt genom att bibringa ökad utbildning och kunskap i anslutning till klimatförändringen. Helsingfors accepterades som medlem i stadsnätverket Carbon Neutral Cities Alliance (CNCA) i mars 2019. Helsingfors har också bekräftat sin avsikt att gå med i programmet Sustainable Consumption inom C40-klimatnätverket.

Helsingfors har redan i flera års tid ägnat sig åt målmedvetet klimatarbete och lyckats sänka sina utsläpp med 27 procent jämfört med 1990 års nivå. Föregående mål för att nå kolneutralitet hade år 2050 som riktpunkt, men i och med den nuvarande strategin skruvade man upp målet till 2035. Av den orsaken utarbetade staden det heltäckande och ambitiösa åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035, som innefattar allt som allt 147 åtgärder och syftar till agerande mot klimatförändringen och dess följder på bred front. Åtgärdsprogrammet genomförs på delområdena för trafik, byggande och byggnadsanvändning, cirkulär ekonomi, affärsområdet smart & clean, energiproduktion, kommunikation och deltagande samt koordinering, uppföljning och utvärdering av klimatarbetet.

Helsingfors stad har som mål att vidta snabba åtgärder för att dämpa klimatförändringen och för att anpassa sig till densamma. Åtgärderna i åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 omsätter i handling särskilt delmål 13.2 i det av FN uppställda klimatomålet (SDG 13) ("Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå") och delmål 13.3 ("Förbättra utbildningen, medvetenheten och den mänskliga och institutionella kapaciteten vad gäller begränsning av klimatförändringarna, klimatanpassning, begränsning av klimatförändringarnas konsekvenser samt tidig varning"). När det gäller att anpassa sig till riskfaktorer som har en koppling till klimatförändringen har staden stakat ut en linje för klimatanpassning åren 2019–2025, vilket betyder att man på åtgärdsnivå har beaktat anpassningen, även om saken inte lyfts fram särskilt i stadsstrategin. Däremot har Helsingfors inte i sin egen verksamhet identifierat åtgärder med inriktning på u-länder och östater i utveckling.

Helsingfors främjar på bred front en fredlig och rättvis samhällsutveckling samt effektiv och ansvarsskyldig förvaltning (SDG 16)

Helsingfors vill vara stabilt och ansvarsfullt, tryggt och pålitligt, men samtidigt dynamiskt och kraftigt tidsenligt. I syfte att nå målet utvecklar och förnyar staden sina verksamhetsmodeller och tjänster. Produktionen av olika slags service accentueras i stadens verksamhet, men staden förstår att den i allt större utsträckning också spelar rollen av möjliggörare och aktör som

skapar förutsättningar. Man stöder och stärker på flera sätt invånarnas och intressentgruppernas delaktighet, deltagande och påverkningsmöjligheter. Samtidigt effektiviserar Helsingfors sina egna modeller för beslutsfattande och sina serviceprocesser. Utnyttjande av digitaliseringen spelar här en central roll.

Helsingfors stad stärker stadsbornas trygghetskänsla bland annat genom att göra vidsträckt säkerhets-samarbete med myndigheter och intressentgrupper. Åtgärderna är inriktade på förebyggande av brott, störningar och olyckshändelser och dessutom bland annat på förebyggande av användning av rusmedel och droger, spel om pengar samt våld i nära relationer. Man stärker trygghetskänslan också genom att erbjuda invånarna hjälp och stöd i vardagens problemsituationer. Därtill satsar staden på att de lokaler som står till stadsbornas förfogande ska vara trygga och hälsosamma. Vidare är stadsplaneringen ett medel som staden använder för att bana väg för en trygg stadsmiljö.

Utöver säkerheten strävar Helsingfors efter att stärka invånarnas, företagens och andra aktörers tillit till stadsorganisationen och dess verksamhet samt till att staden leds och stadens personalpolitik genomförs etiskt, ansvarsfullt och hållbart. Tillit bygger man upp framför allt med hjälp av öppenhet – Helsingfors verksamhetsmodell grundar sig på så omfattande öppenhet och transparens som möjligt. För detta ändamål utvecklar Helsingfors digitala lösningar som underlättar för människor att följa upp och delta i sådant som intresserar och berör en. Staden öppnar också tillgången till offentlig information för alla.

Stadens stabilitet, ansvarsskyldighet och långsiktiga serviceförmåga upprätthålls också med hjälp av ekonomiplanering och ägarpolitik. Helsingfors bär ett avsevärt ansvar för balanseringen av den offentliga ekonomin också på nationell nivå och sörjer samtidigt för förbättringen av sin totala produktivitet. Staden sörjer för sin investeringsförmåga bland annat genom att lägga dimensioneringen av investeringarna på en nivå som under strategiperioden kan täckas med intern finansiering så att lånebeståndet per invånare inte ökar. Principen för stadskoncernens ägarpolitik är att stadens ägarinnehav och bestämmandeinflytande är stöd för anordnandet av service, stadens ekonomi eller stadens samhällsmål på lång sikt. Så tar Helsingfors sitt ansvar för balanseringen av den offentliga ekonomin och ser till att stadens totalproduktivitet förbättras.

Helsingfors prognostiserade starka tillväxt ökar i fortsättningen landets enda metropols roll som bevarare av välfärden i hela landet. Helsingfors eftersträvar ett fungerande och långsiktigt samarbete med staten. Dessutom stärker Helsingfors sin internationella verksamhet med fokus särskilt på digitaliseringen och stävandet av klimatförändringen. Dessa frågor hör till de starkaste globala förändringsfaktorerna och är därför naturliga profileringsområden inom internationellt arbete. Stadsdiplomati utnyttjas för främjande av näringspolitiska intressen i Asien och särskilt Kina. Dessutom utvecklar staden tvillingstadskonceptet med

Tallinn, främjar nordiskt samarbete och stärker stadsrelationerna med ryska städer.

Helsingfors mål och åtgärder stöder i vidsträckt mening FN:s mål för att främja fredliga och rättvisa samhällen samt effektiva och ansvarsskyldiga förvaltningsmodeller. Helsingfors åtgärder är särskilt inriktade på stärkande av invånarnas trygghet, brottsbekämpning, utveckling av ansvarsskyldig, pålitlig, transparent och effektiv förvaltning för alla samt stärkande av invånarnas och andra aktörers delaktighet och möjligheter till deltagande. Däremot deltar staden inte i arbetet med att utvidga och stärka utvecklingsländernas deltagande i institutionerna för global styrning (FN:s delmål 16.8).

Utvecklingsbehov i anslutning till rapporteringen

Helsingfors strategi är ett ambitiös och omfattande dokument, och då man ser till dess målsättningar är den väl kompatibel med FN:s mål för hållbar utveckling. I rapporten lyckades man åskådliggöra att Helsingfors redan har genomfört eller är i färd med att vidta åtgärder som främjar FN:s mål på stadsnivå. Samtidigt märkte man att det bland FN:s delmål fanns hänvisningar till internationellt utvecklingssamarbete, något som i Finland primärt ankommer på staten.

Helsingfors första verkställighetsrapport koncentrerade sig i huvudsak på stadsstrategin, på spetsprojekt genom vilka strategin omsätts i praktiken och på åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035. På så sätt beskriver rapporten Helsingfors kopplingar till FN:s mål för hållbar utveckling, då man betraktar frågan ur ovan nämnda materials synvinkel. Fastän infallsvinkeln är strategiskt helhetsbetonad, så täcker den inte stadens hela produktion av basservice eller stadens hela grundläggande verksamhet. Utsträcker man rapporteringen till att omfatta hela organisationen, möjliggör det en bättre täckningsgrad och en djupare förståelse av hur stadens verksamhet har kopplingar till målen för hållbar utveckling.

Efter den första verkställighetsrapporteringen är det möjligt att bedöma rapporteringens kommande nivå. Det vore på sin plats att fortsätta utveckla och komplettera mätare som lämpar sig för uppföljningen av FN:s mål. Vad uppföljningsmätarna anbelangar består svårigheten i att utveckla jämförbara mätare. Av den anledningen är de mätare som används i denna rapport i huvudsak ett urval befintliga uppföljningsmätare för Helsingfors stadsstrategi.

FN:s mål för hållbar utveckling inklusive delmål är en omfattande helhet. Det vore bra att i större detalj analysera delmålen beröringspunkter med den lokala nivåns verksamhet, så att man genuint ska kunna hitta de mål där det krävs utveckling från Helsingfors sida för att de ska kunna främjas. Samtidigt vore det bra att identifiera de delmål som inte är relevanta för en betraktelse på stadsnivå. Experter från alla sektorer borde engageras i dessa analyser. Det vore bra att också innefatta en ekonomisk analys i betraktelsen, så att man ska kunna bedöma fördelningen av resurser. Att innefatta stadens ekosystem i betraktelsefasen vore också ägnat att lyfta

fram beröringspunkter med funktioner som staden inte har exklusiv kontroll över.

Nästa steg

I ljuset av rapporten ska man inom staden föra en diskussion om hur förankringen av stadens strategi skulle kunna utvecklas, så att målen för hållbar utveckling ska kunna genomföras så väl som möjligt i stadsorganisationen. Man försöker förankra resultaten effektivt i stadens organisation. Det förutsätter tillräcklig samordning och omfattande engagemang från stadens alla aktörers sida. Medvetenhet om främjande av målen med hållbar utveckling i ens eget arbete ökar chanserna att man ska lyckas.

Staden kommunicerar aktivt resultaten till sina intressentgrupper och stadsborna, så att medvetenheten om betydelsen av målen för hållbar utveckling i stadens vardagsaktiviteter ökar. Med tilltagande medvetenhet är det möjligt för staden att hitta fler sätt att förankra sina mål på ett lyckat sätt.

Helsingfors fortsätter också sitt aktiva internationella påverkansarbete vars mål är att få andra städer att gå in för frivillig verkställighetsrapportering. Helsingfors strävar tillsammans med andra städer efter att påverka situationen så att man på centrala internationella forum och i dito nätverk – samt särskilt i FN – identifierar städernas betydelse och så att städerna framöver ska ha möjlighet att delta också i utformningen av agendan och målsättningarna – inte bara i verkställandet. Helsingfors verkar aktivt för förbättrad global välkändhet för målen för hållbar utveckling.

Från Agenda till handling – Genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling i Helsingfors 2019

Utgivare

Helsingfors stad, stadskansliet 2019

Layout/grafisk design

Merkitys

Bilder

Bilderna är från materialbanken Visit Helsinki om inget annat anges.

omslag	Tuomas Uusheimo
sidor 3 och 52	Jussi Hellsten
sida 6	Jarvis Lawson
sida 13	Dorit Salutskij
sidor 14, 20 och 68	Konsta Linkola / Helsingfors stad
sida 22	Veikko Somerpuro / Helsingfors stad
sida 27	Kimmo Brandt / Helsingfors stad
sidor 31 och 65	Riku Pihlanto
sida 36	Julia Kivelä
sida 41	Aki Rask / Helsingfors stad
sida 46	Petri Anttila
sida 51	Kuvatoimisto Kuvio
sida 59	Katri Tamminen / Helen
sida 62	Jarmo Nieminen
sida 77	Yiping Feng and Ling Ouyang

Tryck

Grano Oy

Helsingfors stad, centralförvaltningens publikationer 2019:25

ISBN 978-952-331-614-0 (tryckt publikation)

ISBN 978-952-331-615-7 (nätpublikation)

ISSN-L 2242-4504

ISSN 2242-4504 (tryckt publikation)

ISSN 2323-8135 (nätpublikation)

Helsingfors

www.hel.fi